

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE
HABERLEŞME KURUMU

Elektronik Haberleşme Sektörü

3 Aylık Veriler Raporu 2021 – 3. Çeyrek

Yayın Tarihi: Aralık 2021

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu

2021 - 3. Çeyrek

Sektörel Rekabet Bölümü

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Bu rapor, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İçindekiler

Terimler Sözlüğü	3
Giriş	4
Detaylı Veriler	13
Sektör Bazında Gelirler	13
Mobil Haberleşme Sektörü	15
Abone Sayısı Ve Penetrasyon	15
Mobil Trafik Hacmi	21
Mobil Gelirler	23
Abone Başına Ve Çağrı Başına Aylık Gelir	26
Aylık Kullanım Miktarı (MOU)	28
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler	31
Kısa Numaralar	32
SMS – Short Messaging Service	33
Akıllı Telefon Ve Data Kullanımı	34
İstasyon Dağılımı	39
Sabit Haberleşme Sektörü	40
Sabit Pazarda Trafik Hacmi	42
Sabit Pazarda Gelirler	44
Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	46
Aylık Kullanım Miktarı (MOU)	47
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler	48

Sabit İnternet Ve Genişbant Sektörü	50
Sabit İnternet Hizmet Türlerine Göre Dağılım	51
Sabit İnternet Genişbant Bağlantı Hızları	53
Sabit Genişbant İnternet Pazarında Gelirler	54
Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	56
Çağı Taşıma Sektörü	60
Çağı Taşıma Pazarında Gelirler	61
Detaylı Tablolar	62
Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar	67

Terimler Sözlüğü

ARPM	Average revenue per minute - dakika başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün ses görüşmelerinden elde edilen gelirin, aktif kullanıcıların görüşme süresi toplamına bölünmesi ile elde edilen rakam.
ARPU	Average revenue per user - abone başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün seçilmiş gelir kalemlerinin, o gelir grubuna ait toplam aktif kullanıcı sayısına bölünmesi ile elde edilen rakam.
Genişbant	Her zaman açık ve çevrimiçi olan, aynı zamanda da hızı 128 KBit/s üzeri olan internet bağlantılarına verilen genel isim.
Cepten İnternet	Akıllı telefonlar aracılığı ile 3G teknolojisi üzerinden internete ulaşım.
Dial-Up	Özel bir telefon numarası aranarak modem aracılığı ile internete ulaşan, hızı 128 KBit/s altında olan bağlantılarına verilen isim.
xDSL	Digital subscriber line - sayısal abone hattı. Bakır telefon kabloları üzerinden evlere ve ofislere yüksek bant genişliği sağlayan bir internet teknolojisi.
Hotspot	Halka açık yerlerde kablosuz internet ya da ağ hizmetlerinin sağlandığı yerel alanlardır. Abonelik sözleşmesi gerektirmeden internete ulaşmak için kullanılmaktadır.
MBit/s	Megabits per second. Sayısal bilginin aktarım hızının ölçülmesinde kullanılan bir hız birimi.
MOU	Minutes of usage - abone başına aylık ortalama kullanım. Bir kullanıcının aylık ortalama konuşma süresini ölçen bir hesaplama yöntemidir.
Mobil İnternet	Ses kullanımına kapalı olan data GSM hatları kullanılarak 3G modem üzerinden internete ulaşım.
M2M	Cihazların kablosuz olarak birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan platform ve teknolojilere verilen genel tanımdır.
SMS	Short Message Service - Kısa Mesaj Hizmeti. Cep telefonu aracılığı ile yazılan azami 160 karakterlik mesajın bir cep telefonundan diğer bir cep telefonuna gönderilmesi, mesajlaşma hizmetidir.
Telemetri	Bir sistem ya da tesisin uzaktan izlenmesi veya kontrol edilmesine olanak sağlayan mobil teknolojidir.
Wireless	Radyo dalgaları ile çalışan ve kullanıcının hanesine monte edilen bir antenin, internet servis sağlayıcısının istasyonu ile bağlantı kurarak aldığı genişbant internet hizmetidir.

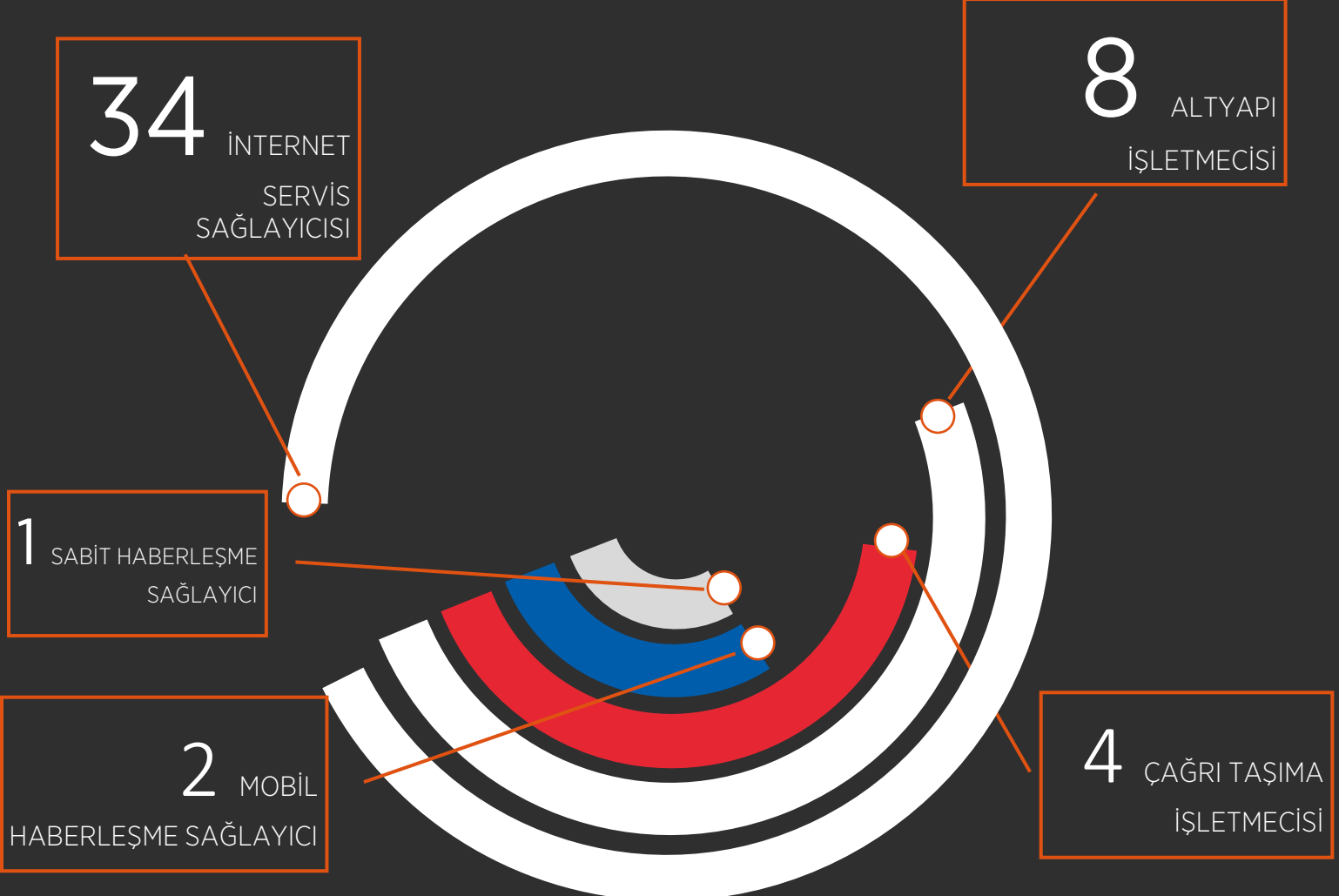
Giriş

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri, haberleşme sağlayıcılar tarafından tarafımıza bildirilen veriler ışığında derlerken, 2011-2021 yıllarına ait veriler uygun olduğu ölçüde kullanılmıştır. Bunu takiben, ilgili veriler Kuzey Kıbrıs'taki elektronik haberleşme sektörüne ilişkin performans göstergeleri olarak kullanılmak üzere raporda işlenmektedir.

2021 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve geçmiş yıllar ile yapılan kıyaslama takip eden sayfalardaki özet şekiller aracılığı ile görselleştirilmiştir. 2021 yılı üçüncü çeyreğini kapsayan döneme dair (Temmuz-Ağustos-Eylül) sektörel detaylar ve dağılımlar ise raporun ileriki bölümlerinde işlenmektedir.

Bu raporda kullanılan veriler aşağıdaki haberleşme sağlayıcıların BTHK'ya yapmış olduğu resmi bildirimlerden derlenerek hazırlanmıştır.

Çeyrek Veri Sağlayan Haberleşme Sağlayıcılar

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2021 Yılı 3. Çeyrek Gelişmeleri

Yetkilendirme Sayıları*

2020 - 3

2021 - 2

2021 - 3

2020 - 3

56

2021 - 2

55

53

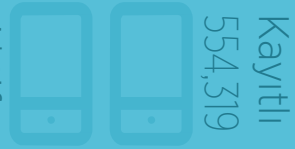
Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

* Haberleşme sayılayıcılar, sundukları hizmet türüne göre birden fazla yetkilendirmeye sahip olabilmektedir.

2021-2

2021-3

Mobil Ses (Kayıtlı ve Aktif abone bazında)

Bilgisayardan İnternet

(3N mobil)

4,480

3,795

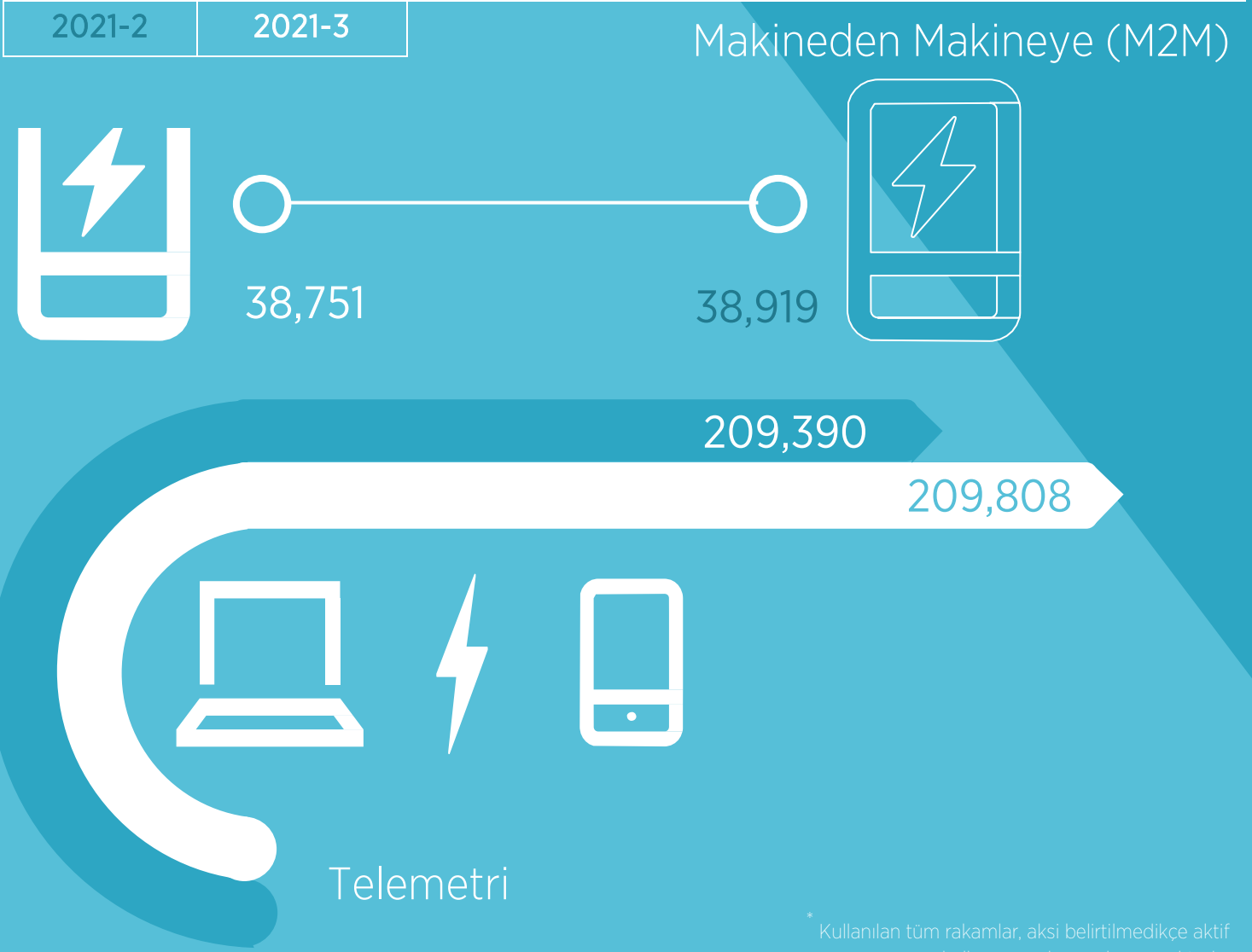
Cepten İnternet

(cepten internet kullanıcıları ses aboneleri sayısına dâhildir)

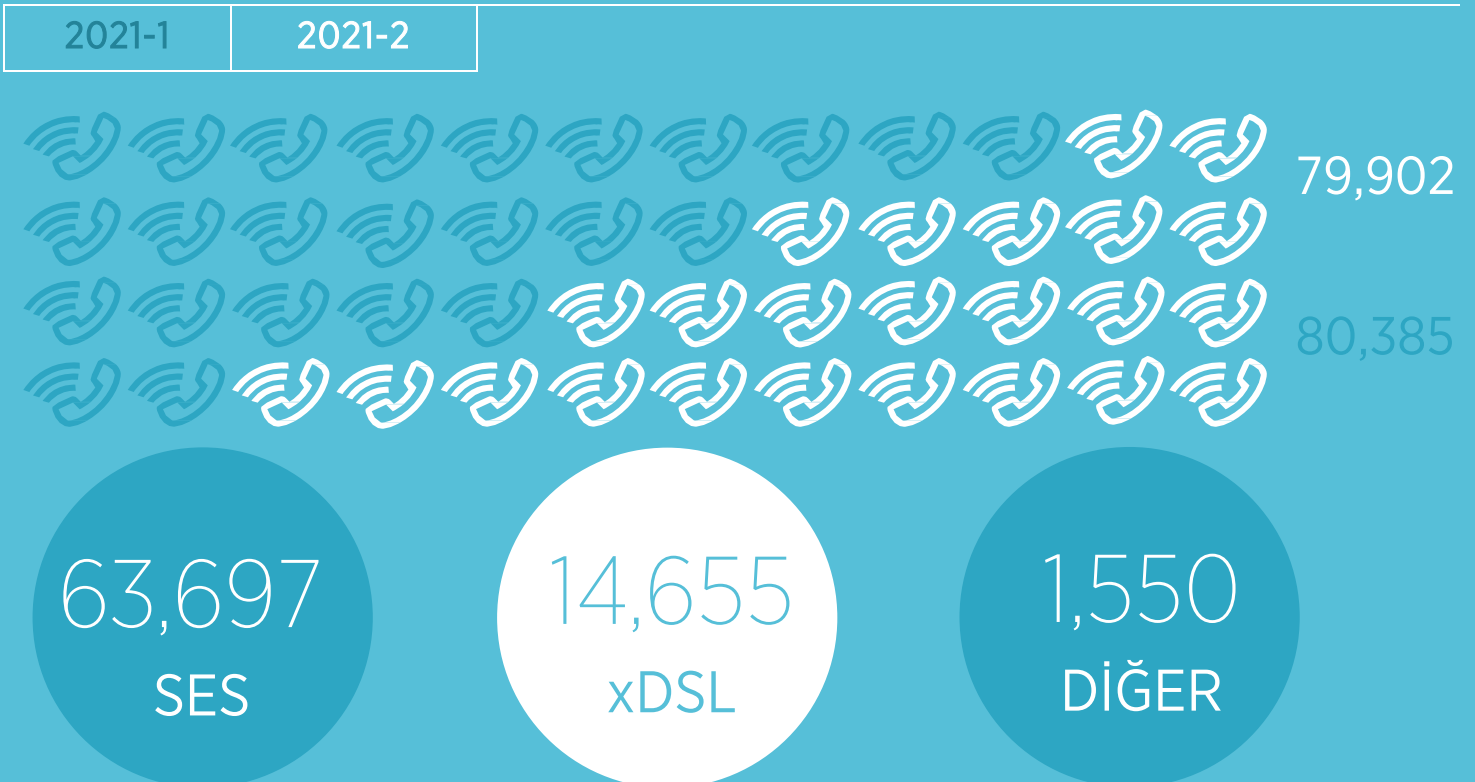
337,001

373,137

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları*

Sabit Haberleşme Kullanıcı Sayıları

* Yukarıda belirtilen ses ifadesi, xDSL hizmetinden yararlanmayan abonelerdir. xDSL aboneleri ise ses ve sabit internet hizmeti alan aboneleri ifade etmektedir.

Sabit Genişbant Kullanıcı Sayıları

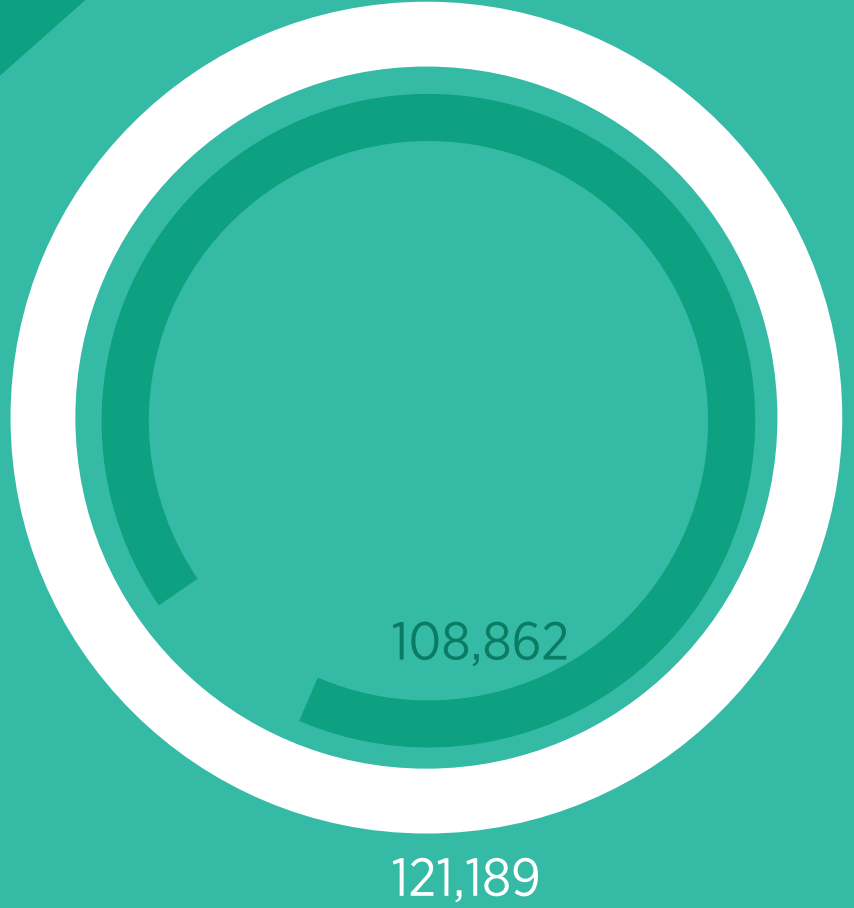
2021-2

2021-3

Hotspot

Wireless

xDSL

Aylık Genişbant İnternet Data Trafığı

(Terabyte)

Abone Başına Aylık Data Trafığı

(Gigabyte)

2021-2

2021-3

3,536

3,392

25,869

25,080

13

YÜKLEME

98

İNDİRME

Elektronik Haberleşme Sektör Gelirleri

2021-2

2021-3

153.8 MİLYON

176.8 MİLYON

112.4M₂₀₂₁₋₃

Mobil Haberleşme

%14 artış

98.5M₂₀₂₁₋₂

Sabit Haberleşme

%36 artış

22.9M₂₀₂₁₋₃

16.9M₂₀₂₁₋₂

38.7M₂₀₂₁₋₃

Sabit Genişbant İnternet

%7.3 artış

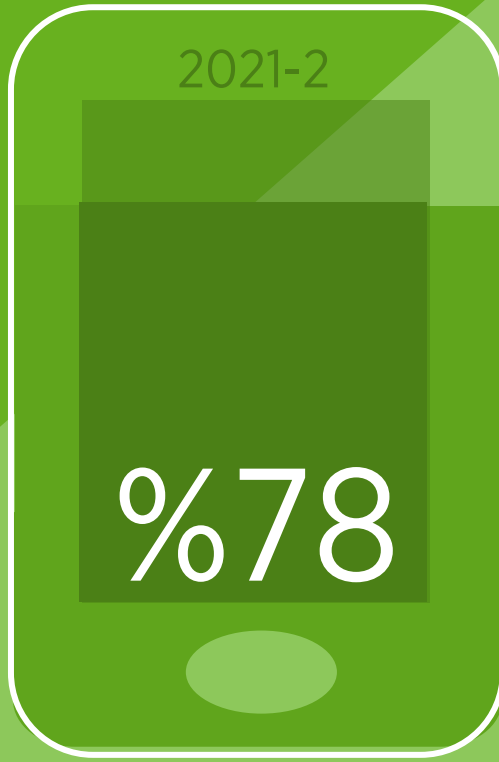
36 M₂₀₂₁₋₂

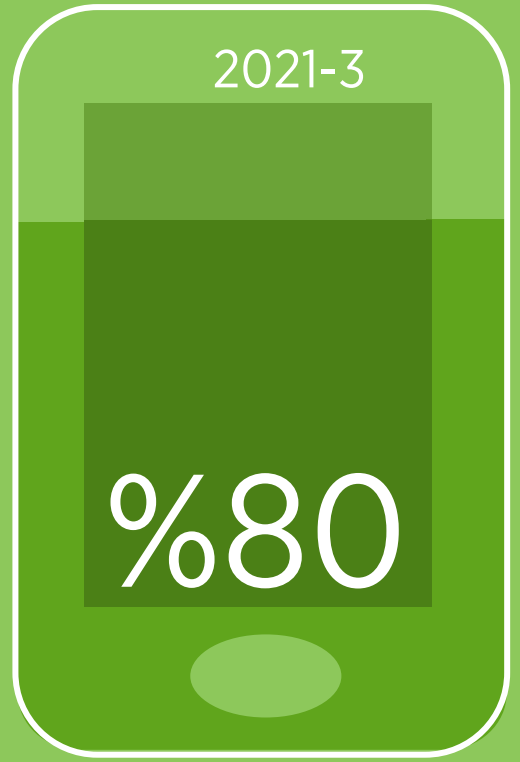
2021-2

2021-3

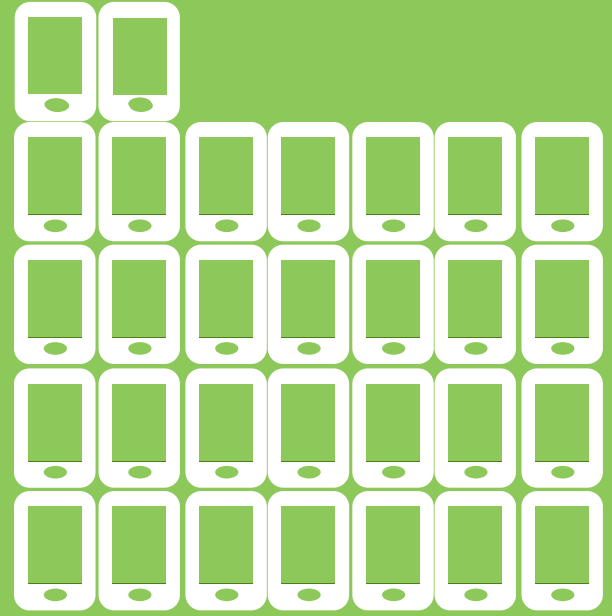
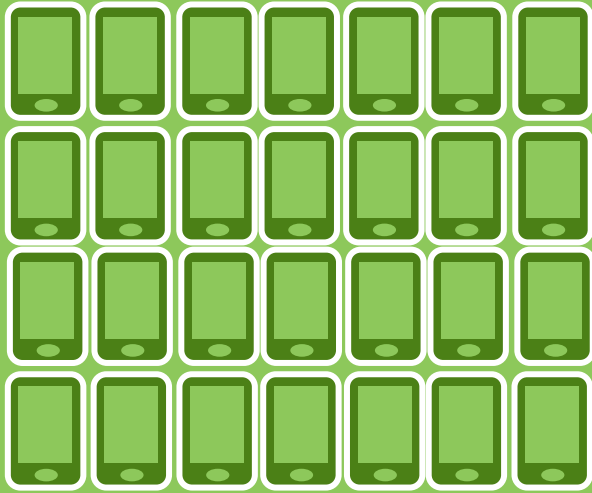
Abonelerin
Akıllı Cihaz
Kullanım
Oranı

2021-2

2021-3

Platform Bazında Akıllı Cihazlar

%25

%74

DİĞER

%1

Trafik

Sabit

Mobil

386,857,789

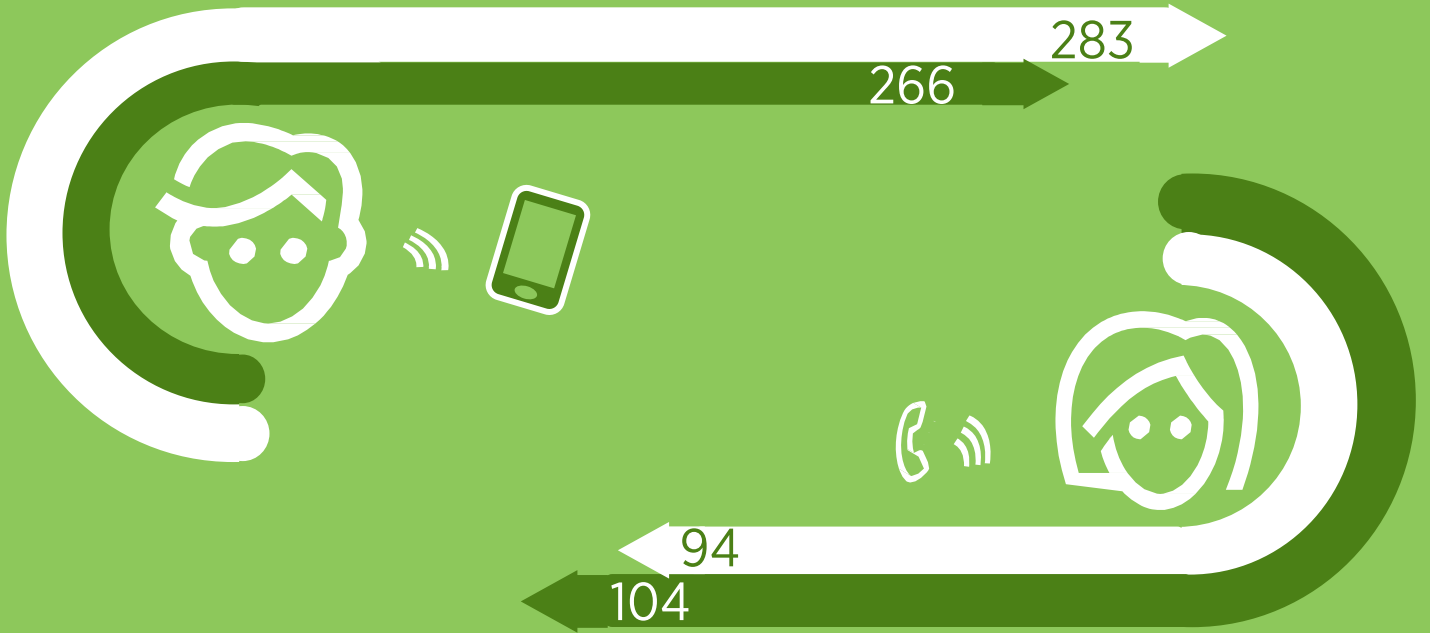
2021-3 TOPLAM GİDEN + GELEN DAKİKA

Abone Başına Ortalama Aylık Dakika (MoU)

2021-3

2021-2

Abone Başına Aylık Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit

Mobil

196 dk.

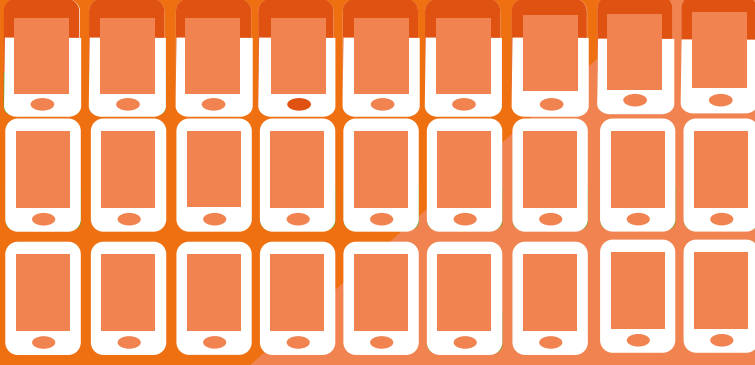

56 dk.

2021-2

2021-3

Mobil ARPU

39,82₺ 2021-3

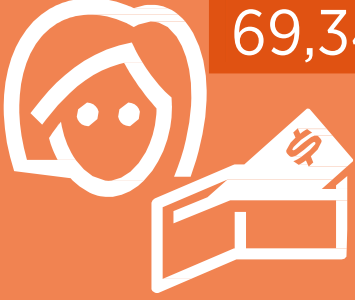
35,87₺ 2021-2

77,08₺ 2021-3

69,34₺ 2021-2

Sabit ARPU

Genişbant İnternet ARPU

49,57₺ 2021-3

47,99₺ 2021-2

Elektronik Haberleşme Sektörü İstihdam Rakamları

2021-2

2021-3

963 İSTİHDAM

961 İSTİHDAM

Kim, Nerede Çalışıyor?

%29

Mobil Haberleşme

%36

Sabit Haberleşme

%35

İnternet
Servis Sağlayıcılar

2.

Detaylı Veriler

2021 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 53 yetkilendirilmiş elektronik haberleşme sağlayıcısı bulunmaktadır. İlgili dönemde mobil şebeke elektronik haberleşme sağlayıcıları (Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. & Vodafone Mobile Operations Ltd.) ve sabit şebekede elektronik haberleşme sağlayıcısı (KKTC Telekomünikasyon Dairesi) net satış gelirleri yaklaşık 135,37 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. Diğer haberleşme sağlayıcılar olarak adlandırılacak olan internet servis sağlayıcılarının net satış gelirleri 2021 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 38,67 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecilerinin gelirleri 27 Bin ₺ ve altyapı işletmeciliği geliri 2,44 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖR BAZINDA GELİRLERİ

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının ve internet servis sağlayıcılarının 2013 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Tablo 1'de yer verilmektedir. 2020 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %4'lük artışla 514 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	185,811,762	209,871,001	214,444,127	227,252,264	247,993,391	276.476.952	310.088.851	328.858.706
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	37,496,778	50,700,520 ¹	47,798,951	51,604,636	51,019,248	52.508.815	68.350.215	51.686.969
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI	11,466,346	16,090,333	18,409,085	25,524,593	50,042,982	73.503.493	103.183.196	124.659.366
ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMECİLERİ	-	-	2,928,440	2,505,813	1,809,257	1.890.582	486,197	211,969
ALTYAPI İŞLETMECİLERİ	-	-	-	-	4,541,260	4.932.948	7.004.502	8.286.234
TOPLAM	234,058,450	276,661,854	283,580,603	306,887,306	355,406,138	409,312,792	489,112,961	514,141,897

Tablo 1

¹ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

Şekil I'de 2013- 2020 yılları arasında elde edilen toplam gelirin sektörler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. Buna göre mobil şebekede faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılar, 2020 yılında 329 Milyon ₺, sabit haberleşme sağlayıcı yaklaşık 52 Milyon ₺, sabit genişbant haberleşme sağlayıcıları yaklaşık 125 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecileri 212 Bin ₺ ve altyapı işletmecileri 8 Milyon ₺ gelir elde etmişlerdir.

2020 yılında elde edilen toplam gelirlerin yaklaşık %64'ünü mobil haberleşme sağlayıcılar, %9'unu sabit haberleşme sağlayıcı, %25'ini internet servis sağlayıcıları, %0,1'ini çağrı taşıma işletmecileri ve %1.6'sını altyapı işletmecileri elde etmiştir. Bir önceki yıla (2019) bakıldığında ise, elde edilen toplam gelirlerin %63'ünü mobil haberleşme sağlayıcılar, %14'ünü sabit haberleşme sağlayıcı ve %21'ini internet servis sağlayıcıları ve %1.4'ünü altyapı işletmecileri elde etmiştir.

Kaynak: BTHK

2013 → 2020

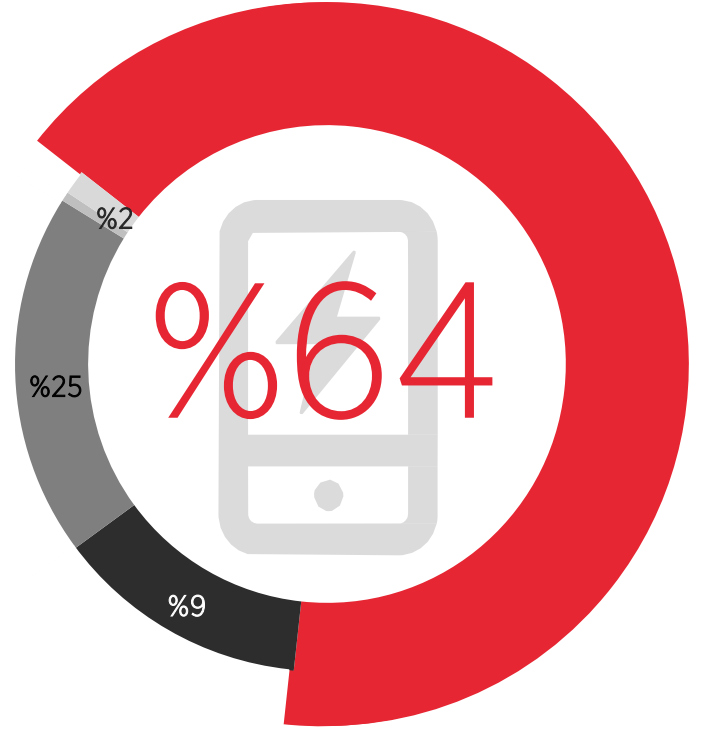
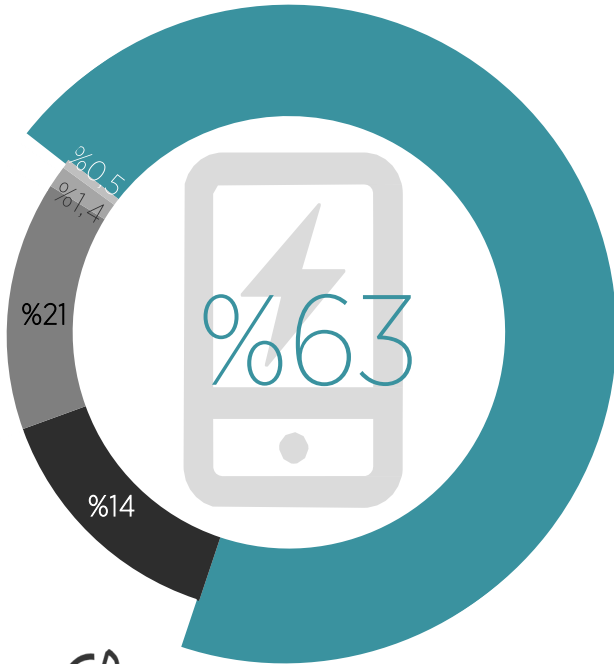
SON YEDİ YIL İÇERİSİNDE ELEKTRONİK
HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE 280
MİLYON ₺ BÜYÜME GERÇEKLEŞTİ

514 Milyon ₺

Sektörlerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, %

2019

2020

KKTC TELEFON DAİRESİ

İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI

ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMELERİ

Şekil I

Mobil Haberleşme Sektörü

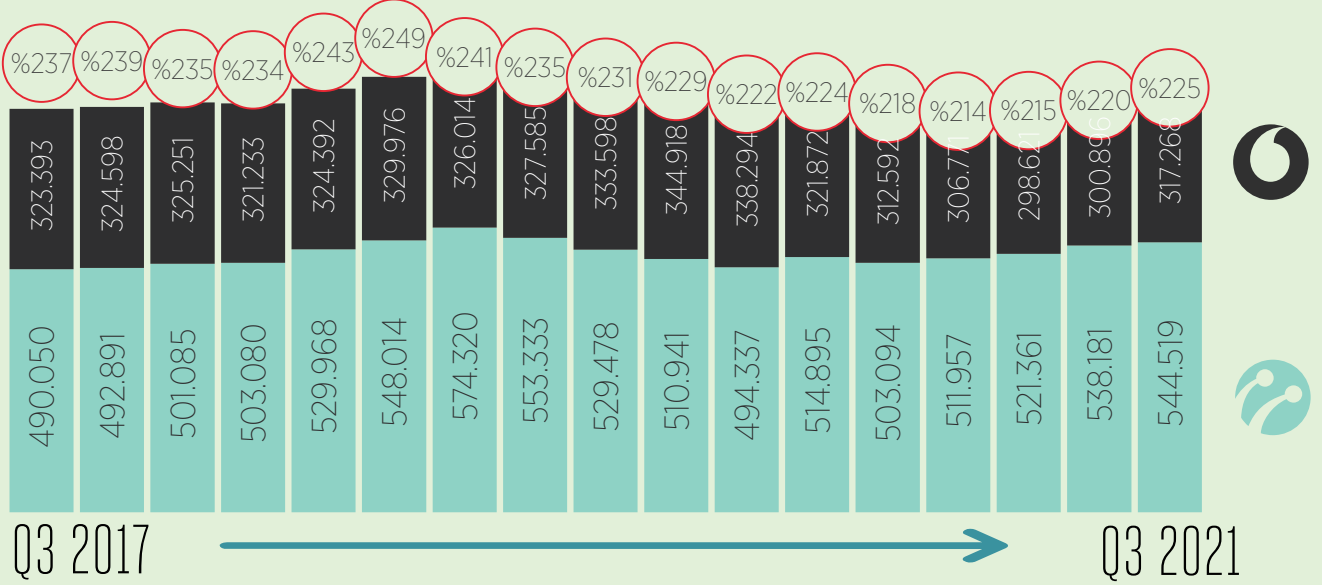
2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %225 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 861,787 kayıtlı mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (K.K. Turkcell -) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim -) şirketleridir. 2021 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre K.K. Turkcell'in %63 Telsim'in ise %37 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

Abone Sayısı Ve Penetrasyon

2021 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ülkemizde yaklaşık %225² penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 861,787 kayıtlı mobil abone ve 724,797 aktif abone bulunmaktadır. (Şekil A)

Kaynak: BTHK & KKTC İstatistik Kurumu

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları³

Şekil A

² KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus İstatistik Kurumu tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 306,368 & 2014 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965 & 2019 Projeksiyonu: 374,299 & 2020 Projeksiyonu: 382,230)

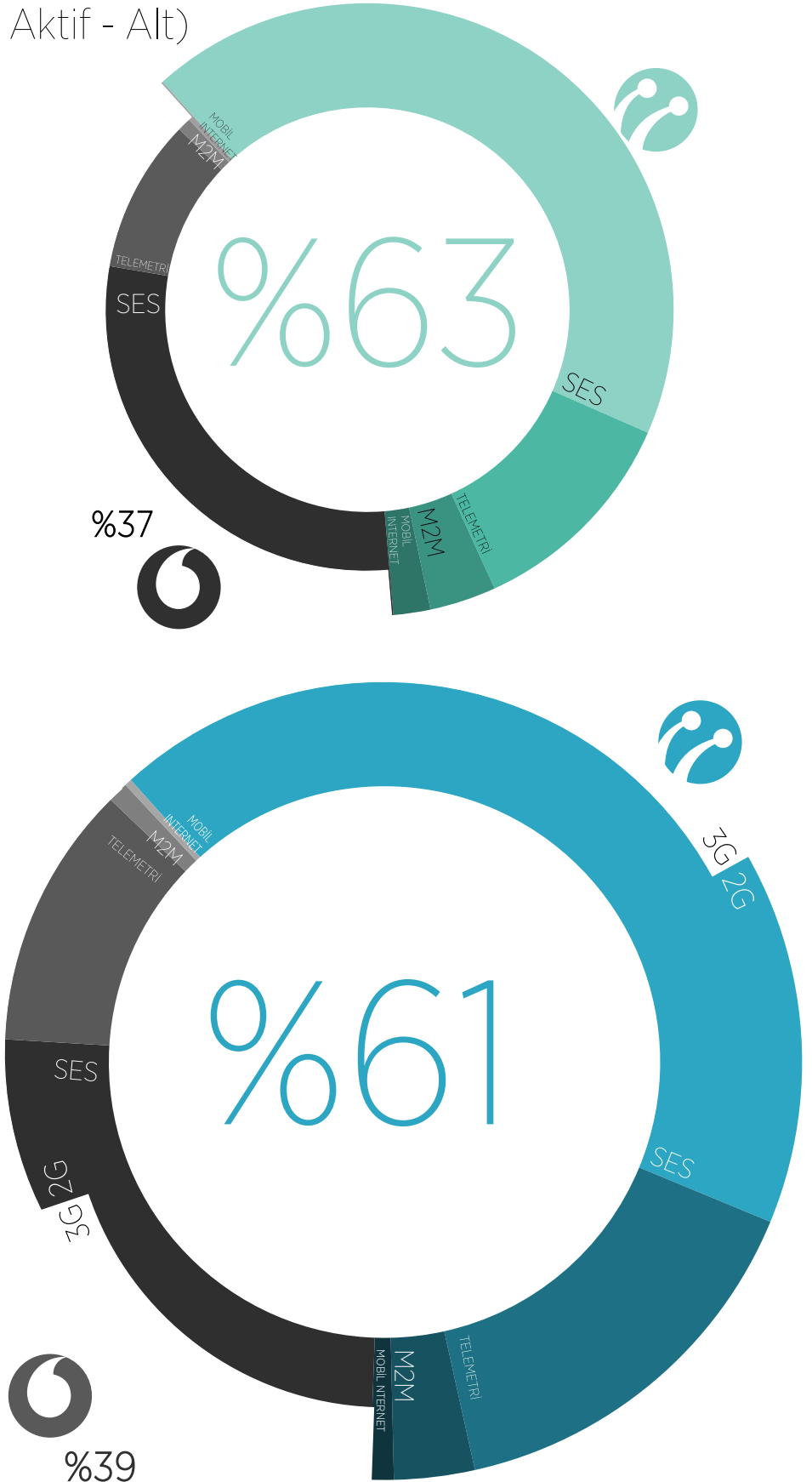
³ Raporda kullanılan logolar Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. ve Vodafone Mobile Operations Ltd.'nin tescilli markalarıdır.

Mobil haberleşme sağlayıcı bazında, haberleşme sağlayıcıların üçer aylık dönemler itibarıyla toplam kayıtlı abone sayıları önceki sayfada yer alan şekilde verilmektedir. 2021 yılının üçüncü çeyreğinde, önceki üç aylık döneme kıyasla kayıtlı abone sayıları bakımından K.K. Turkcell'de %5,4 artış, Telsim'de ise %1,2 artış yaşanmıştır.

Şekil B'da, mobil kayıtlı abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 861,787 kayıtlı abonenin 544,519 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmakta olup, buna göre ilgili haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık olarak %63'e denk gelmektedir. Kayıtlı abonelerin 317,268 tanesi ise Telsim şebekesinde olup, haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık %37 olarak izlenmektedir.

Yine aynı şekilde, aktif mobil abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Şekilde de görülebileceği üzere, 724,797 aktif abonenin 445,364 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmaktadır. Aktif abonelerin 279,433 tanesi ise Telsim şebekesinde kayıtlı oldukları izlenmektedir.

Mobil Abone Dağılımı (Kayıtlı - Üst & Aktif - Alt)

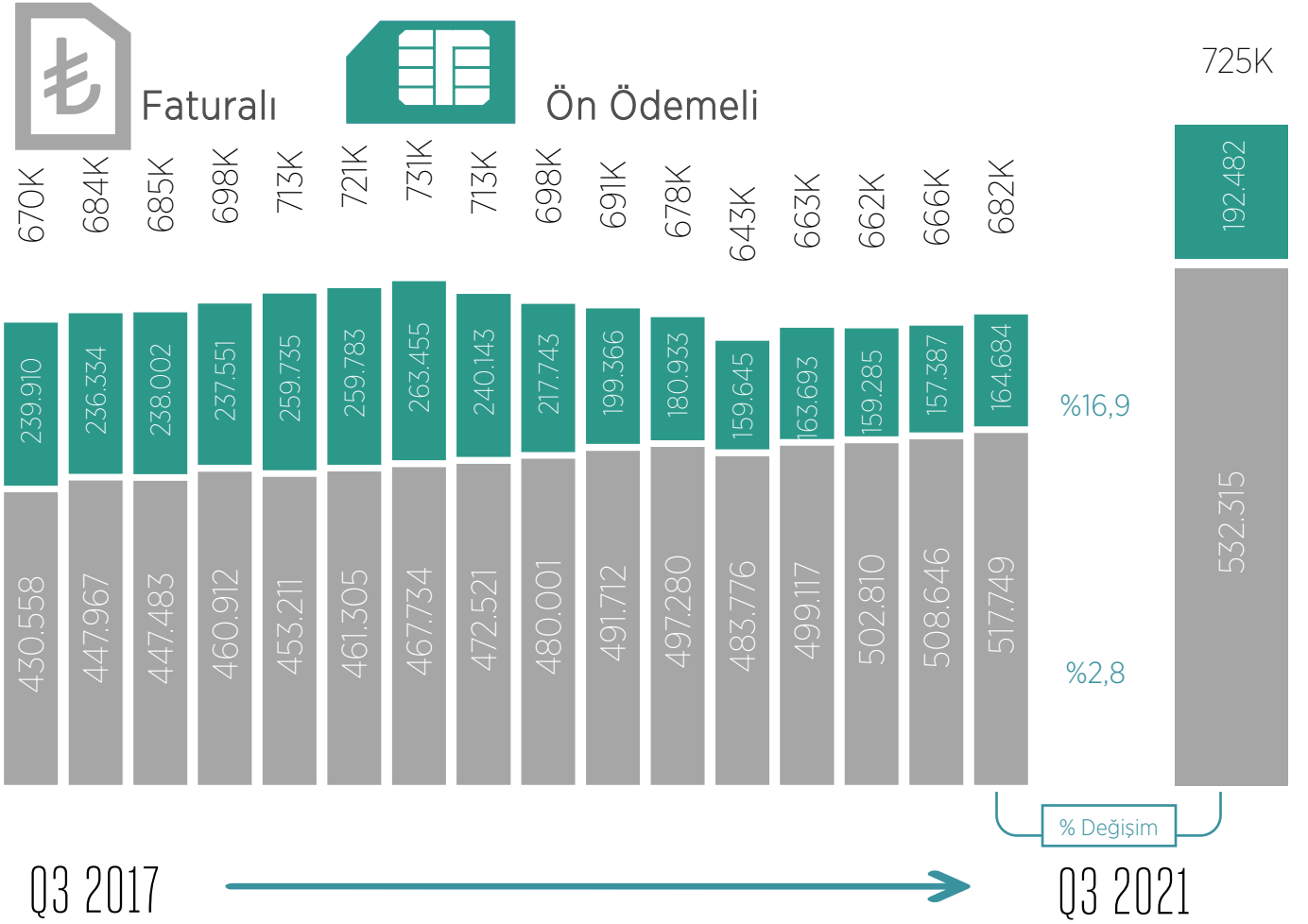
Şekil B

Şekil C'de ülkemizdeki faturalı-ön ödemeli ayırımında mobil abone sayılarına yer verilmektedir. 2021 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil abone sayısı 192,482, faturalı mobil abone sayısı ise 532,315 olarak gerçekleşmiştir. Ön ödemeli kullanıcıların sayısı, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre %16,9 artmış, faturalı abonelerin sayısı ise %2,8 oranında artış göstermiştir.

Toplam mobil kullanıcı sayılarına bakıldığında, mobil abonelerin yaklaşık %26,6'sını ön abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %75'den %73'e gerilediği görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Ön Ödemeli Ve Faturalı Mobil Aboneler, Bin (K)⁴

Şekil C

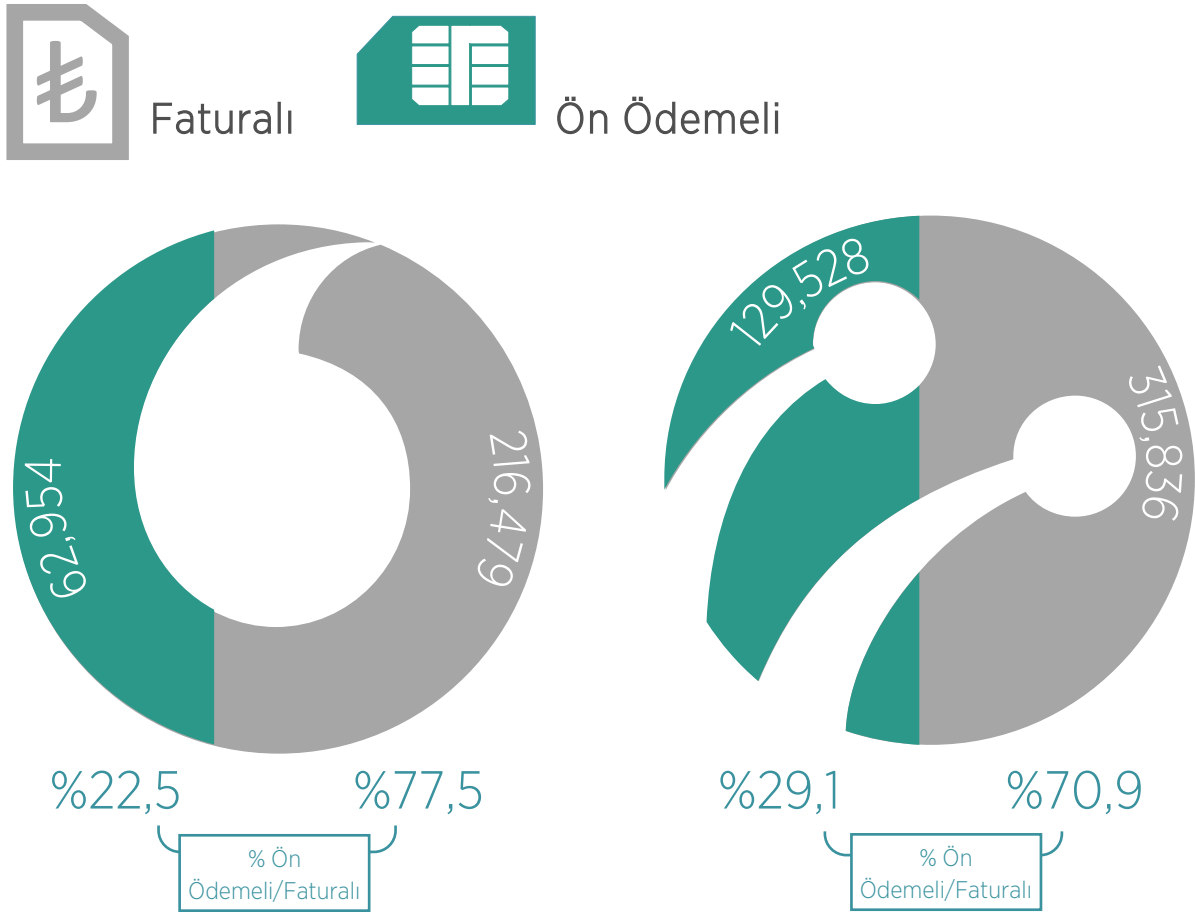
⁴ Telsim tarafından sunulan ön ödemeli abone rakamları 2015-4. çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

Alt görselde ise, (Şekil D) ülkemizdeki mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli/faturalı dağılımları görülmektedir⁵. Oransal olarak en fazla faturalı aboneye Telsim'in sahip olduğu ve abonelerinin %77,5'inin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Telsim'i %70,9 ile K.K. Turkcell takip etmektedir.

Ön ödemeli abonelere bakıldığında ise, Telsim şebekesine kayıtlı ön ödemeli abonelerin %22,5 oranında olduğu, K.K. Turkcell şebekesine kayıtlı ön ödemeli abone oranının ise %29,1 olduğu görülmektedir. Önceki döneme bakıldığında, K.K. Turkcell faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %1,6 oranında azaldığı, Telsim faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %5,5 oranında azaldığı görülmektedir. Aynı dönemde, K.K. Turkcell ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %4,3 oranında arttığı, Telsim ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %24,9 oranında arttığı görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Ön Ödemeli Ve Faturalı Oranları, 2021 - 3. Çeyrek

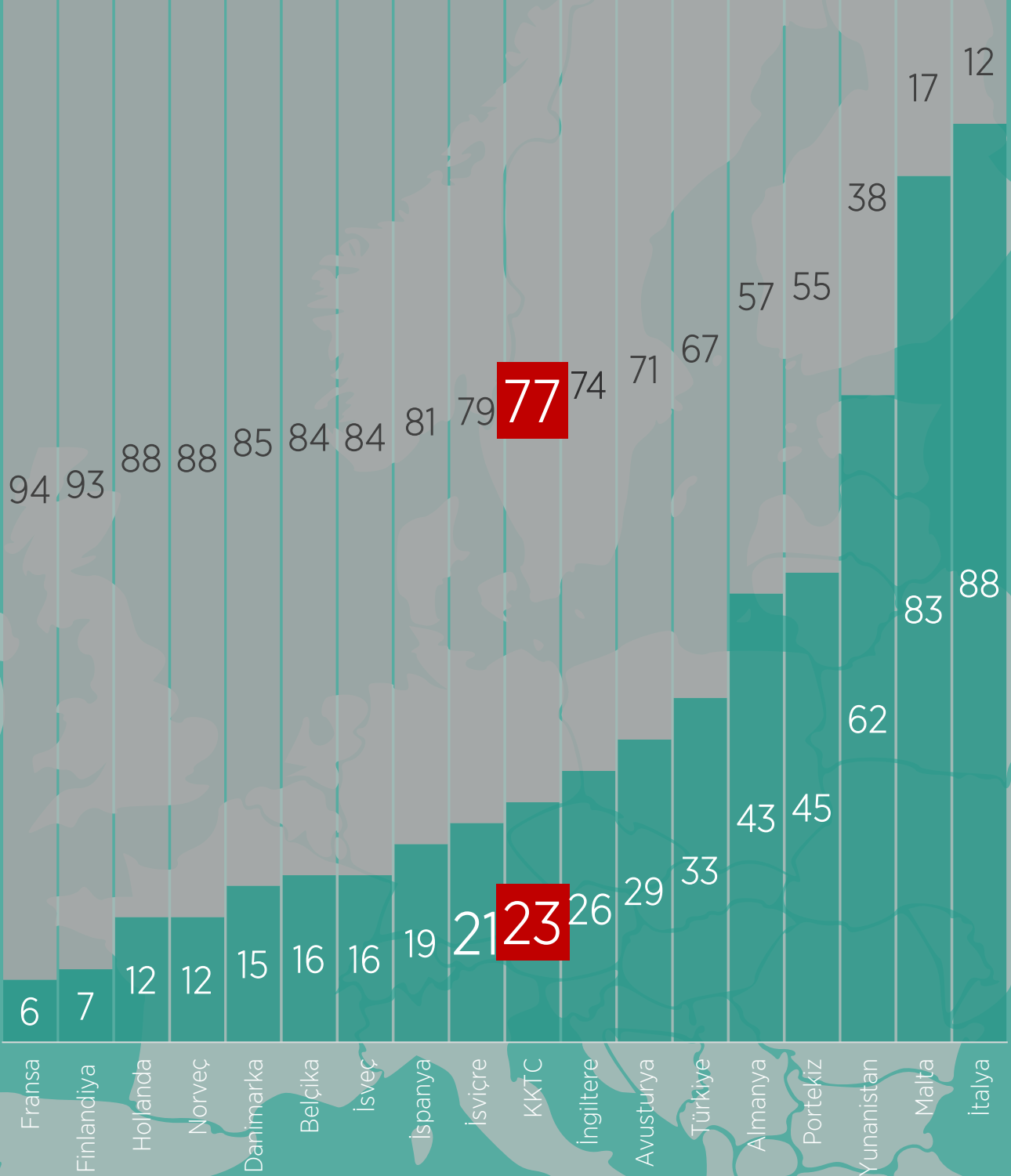
Şekil D

⁵ Mobil haberleşme sağlayıcıların, faturalı/faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Şekil E'de bazı Avrupa ülkeleri ve ülkemizdeki ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ortalama ön ödemeli/faturalı abone oranı %28/%72 civarında iken ülkemizdeki ön ödemeli/faturalı oran da %27/%73 seviyesindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence

Bazı Avrupa Ülkeleri Ve Ülkemizdeki Ön Ödemeli/ Faturalı Abone Oranları, %

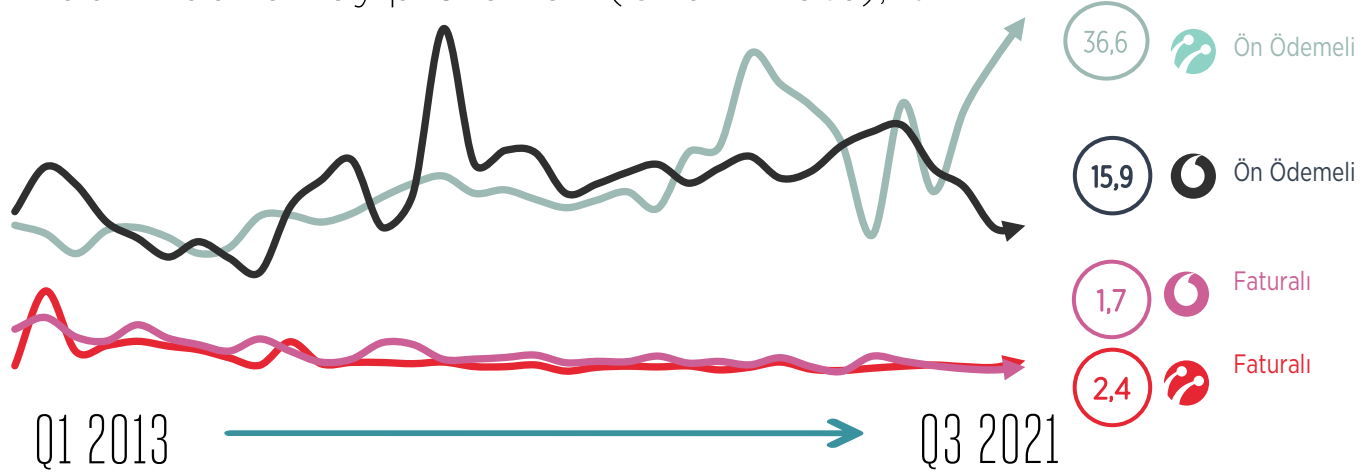

Şekil E

Şekil F'de 2021 yılının üçüncü çeyreğini de kapsayacak şekilde 2013 yılının başından günümüze kadar gerçekleşen mobil haberleşme sağlayıcıların abone kayıp oranlarına⁶ yer verilmektedir. Abone kayıp oranı farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. İlgili dönem itibarıyla K.K. Turkcell ve Telsim'in abone kayıp oranları faturalı hatlarda sırasıyla %2,4 ve %1,8, ön ödemeli hatlarda ise sırasıyla %36,6 ve %15,9 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %^{7 8}

Şekil F

Şekil G'de mobil haberleşme sağlayıcıların abone portföyü içerisinde yer alan faturalı abonelerin bireysel /kurumsal (kurumsal abonelik sözleşme imzalayan) ayrımı incelenmektedir. Toplam faturalı aktif mobil abonelerin yaklaşık %86'sı bireysel, %14'ü ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Faturalı Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı⁹, %, 2021-3 Çeyrek

Şekil G

⁶ Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcılar tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde haberleşme sağlayıcıdan aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Özellikle abone kitlesine sahip sektörler için kullanılan bir ölçüttür. Genellikle yıllık, çeyrek ve aylık olarak hesaplanmaktadır. Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcıların tüm abone kitlesi için bilgi veren bir ölçüttür.

⁷ Telsim tarafından kullanılan hesaplama yöntemi 2014 3. Çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncelleştir.

⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

⁹ Kurumsal abonelerin kapsamına, Araç Takip, Telemetri, POS cihazları ve El Terminaleri dâhil edilmemiştir.

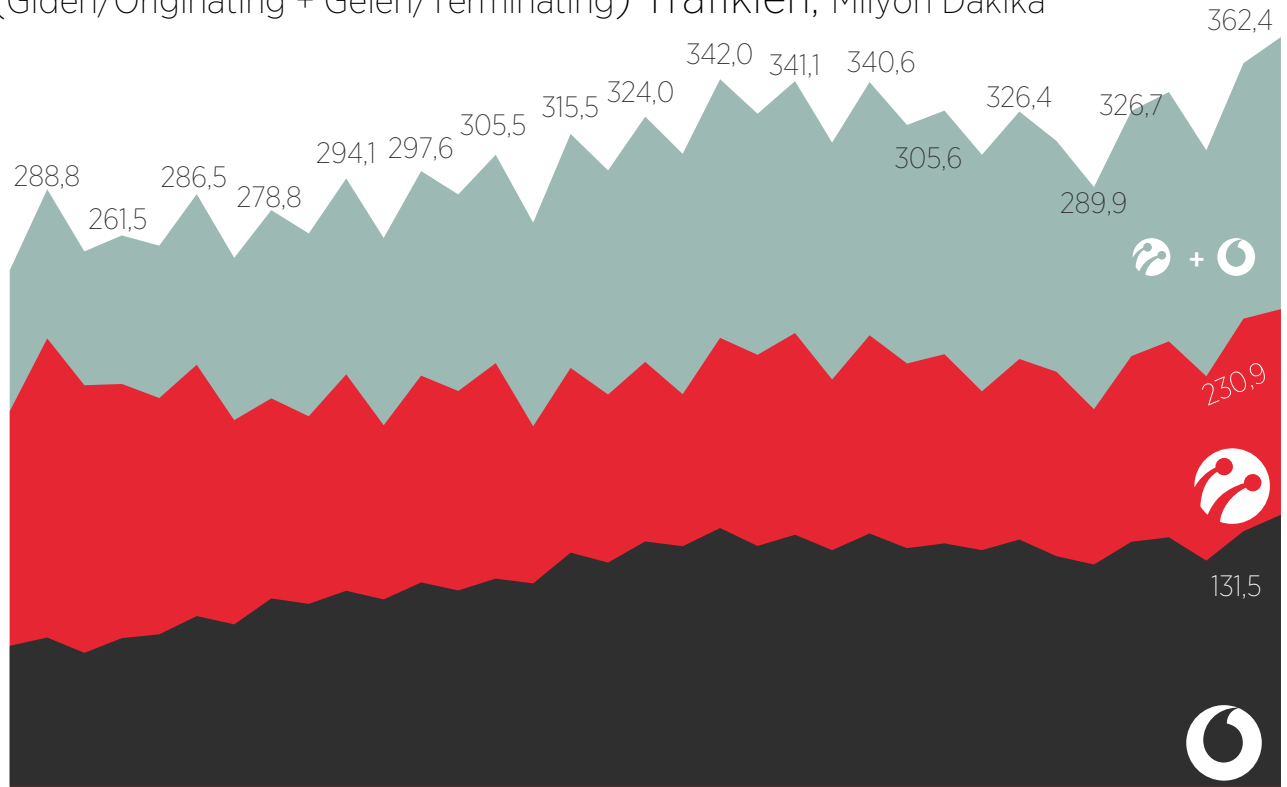
Mobil Trafik Hacmi

2021 yılının üçüncü çeyreğinde toplam mobil trafik hacmi 362 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri, bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %3,6 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %10,9 oranında yükseldiği görülmektedir. Elektronik haberleşme sağlayıcı bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre K.K. Turkcell'in trafiğinin %2,1 oranında arttığı, Telsim'in trafiğinin ise %6,4 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında K.K. Turkcell'in trafik hacminde %10,9 yükseliş, Telsim'in trafik hacminde ise %11 artış olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil H'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcıların Dönemlere Göre Toplam (Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafikleri, Milyon Dakika

Q1 2013

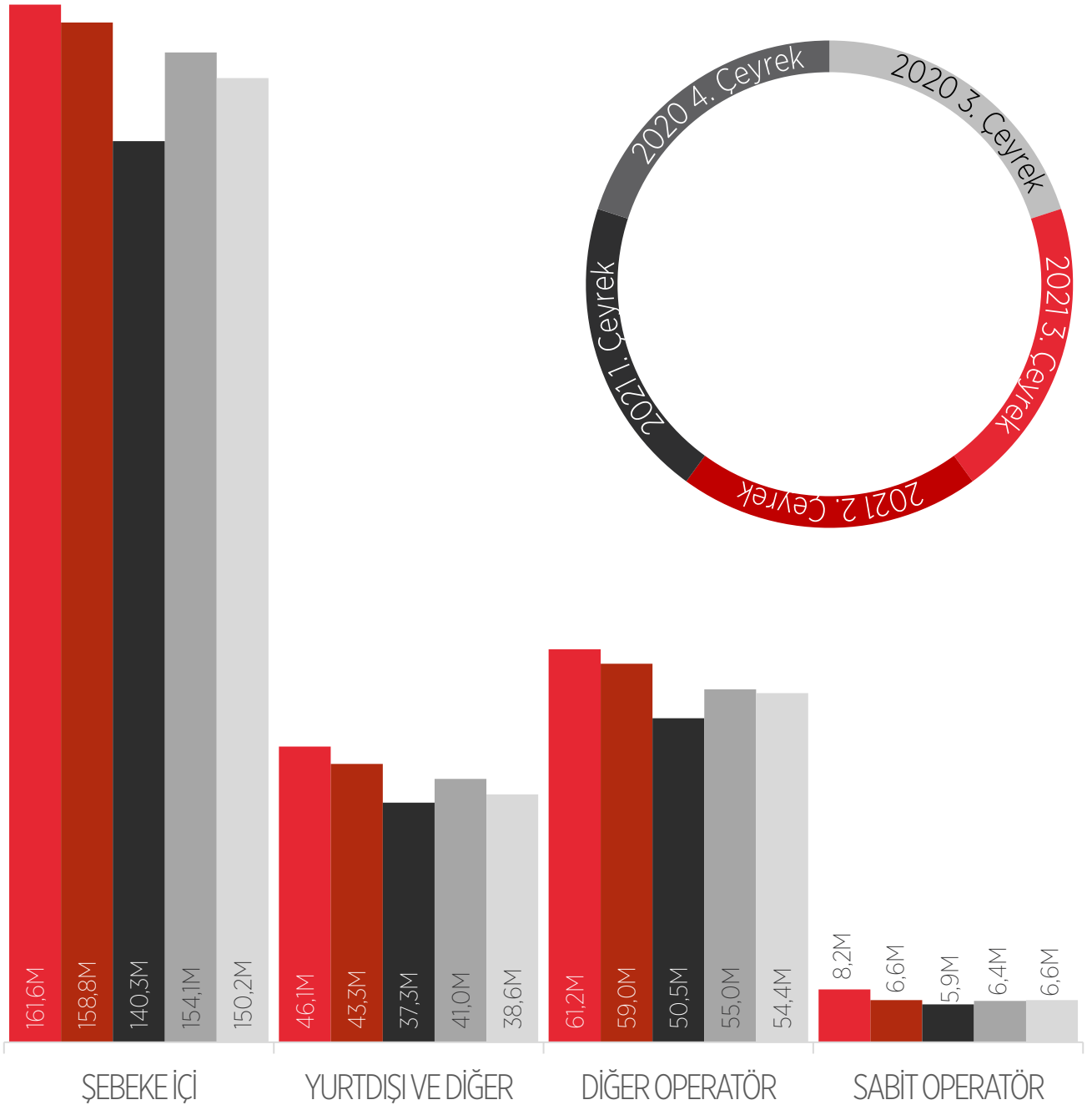
Q3 2021

Şekil H

Şekil J'de mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Raporlama döneminde, şekilde de görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%66,7) mobil haberleşme sağlayıcıların kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan diğer operatöre doğru giden trafik ise toplam trafiğin %25'ini oluşturmaktadır. Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %1,8 oranında artarak 161,6 Milyon dakika, karşı mobil operatöre doğru trafik miktarı ise %3,8 oranında azalarak yaklaşık 61,2 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Trafik Dağılımı, Giden/Originating Milyon Dakika (M)

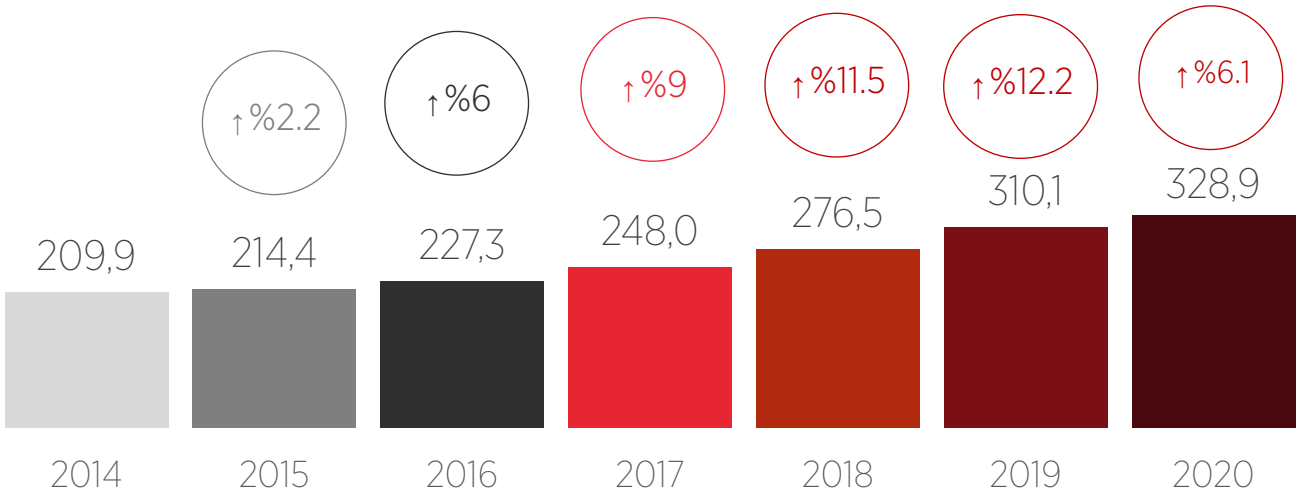
Şekil J

Mobil Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil K) 2012 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış gelirlerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2013 yılında bir önceki yıla göre %5.4 oranında artış göstererek 185.81 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılına bakıldığında mobil gelirler 209.87 Milyon ₺'ye ulaşmış ve bir önceki yıla kıyasla %13 oranında artış göstermiştir. 2015 yılında mobil gelirler 214.44 Milyon ₺'ye ulaşırken, bir önceki yıla kıyasla artış %2.2 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %6 artarak 227.3 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2017 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %9 artarak 248 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2018 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %11.5 artarak 276 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2019 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %12 artarak 310 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. Son olarak 2020 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %6 artarak 329 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyon ₺

Şekil K

Çeyrek verilerine bakılacak olursa (Tablo 2), ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcıların dönemsel net satış gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Geçen Döneme Ve Geçen Yılın Aynı Dönemine Kıyasla Net Gelirler, ₺

	2021 - 3	2021 - 2	2020 - 3
Abonelik	437.253	445.979	445.148
Ses	38.098.958	35.123.862	32.595.677
İnternet	22.779.649	19.702.540	17.811.819
Data (M2m)	781.956	779.855	646.811
Ara bağlantı	7.944.333	8.227.522	6.932.867
Roaming	6.705.385	2.342.923	2.709.093
Katma Değerli Servisler	2.836.364	2.662.383	2.656.046
SMS/MMS	4.477.533	3.279.156	2.612.344
Diğer Gelirler	28.342.224	25.918.173	22.722.400
Toplam Gelir	112.403.655	98.482.394	89.819.320

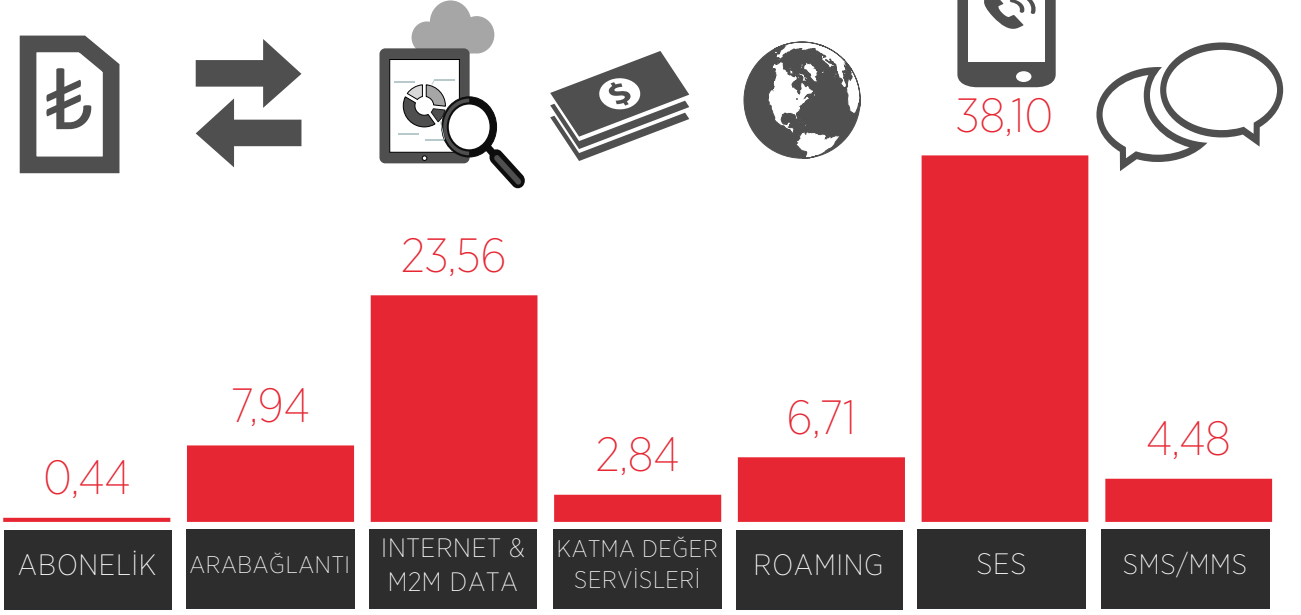
Tablo 2

Buna göre, mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2021 üçüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki çeyreğe (2021 ikinci çeyrek) göre %14 yükselerek 112.403.655 ₺ olarak gerçekleşmiştir. Mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2021 üçüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğiyle 89.819.320 ₺- 2020 üçüncü çeyrek) kıyaslandığında ise %25 artış gerçekleştiği görülmektedir. Aşağıdaki Şekil L'de 2021 yılı birinci ve 2021 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla mobil haberleşme sağlayıcıların gelir dağılımı gösterilmektedir.

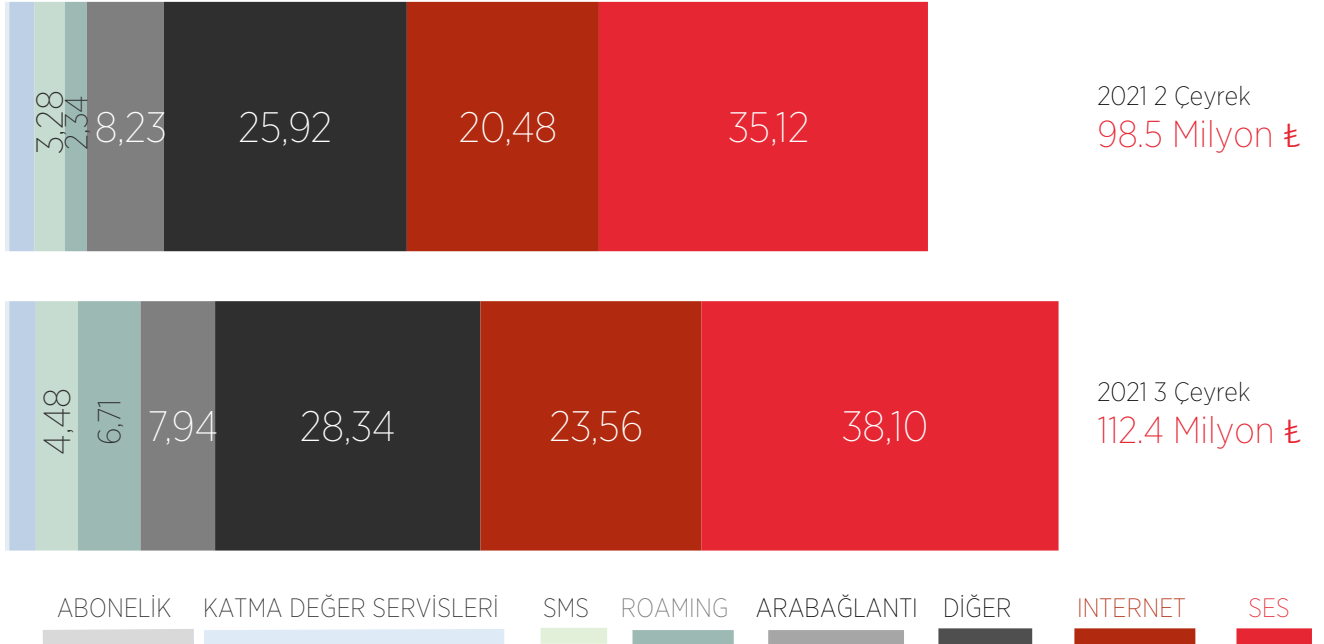
Kaynak: BTHK

Gelir Dağılımı,

2021 - 3. Çeyrek, Milyon ₺

2021 - 3. Çeyrek & 2021 - 2. Çeyrek, Milyon ₺

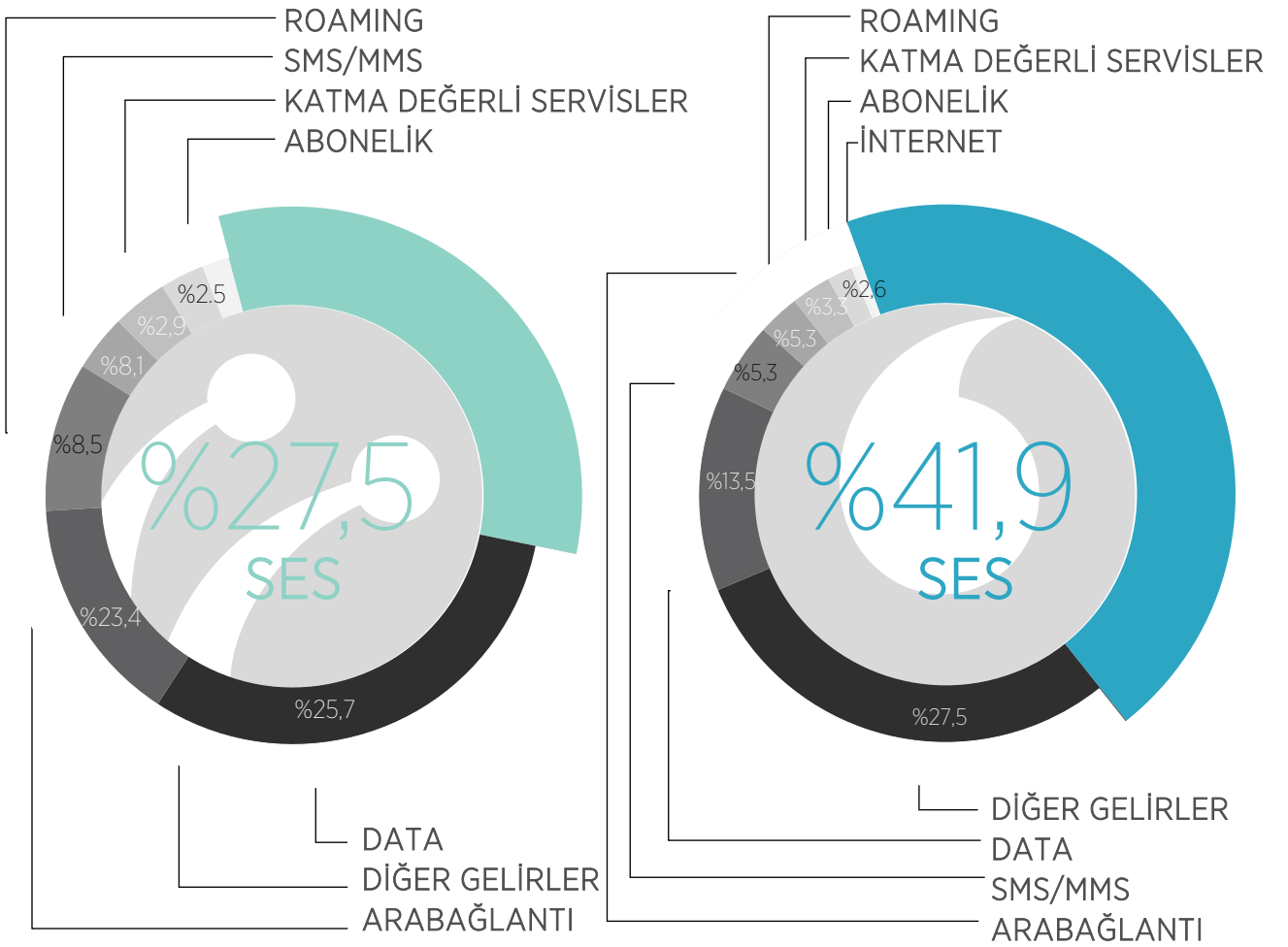
Şekil L

Şekil M'de her bir mobil haberleşme sağlayıcısının 2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %27.5'ini ve Telsim'in gelirlerinin %41.9'unu oluşturmaktadır. İnternet ve M2M Data gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %26,7'sini ve Telsim'in gelirlerinin %13.8'ini oluşturmaktadır. Ara bağlantı gelirleri ise K.K. Turkcell ve Telsim'de sırası ile %8,5 ve %5,3 paya sahiptir.

Konuşma gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %27.5'ini ve Telsim'in gelirlerinin %41.9'unu oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %2,9'unu ve Telsim'in gelirlerinin %5,3'ünü oluşturmaktadır. İnternet ve Data gelirleri ise K.K. Turkcell'de %26,7 ve Telsim'de %13,8 paya sahiptir.

Kaynak: BTHK

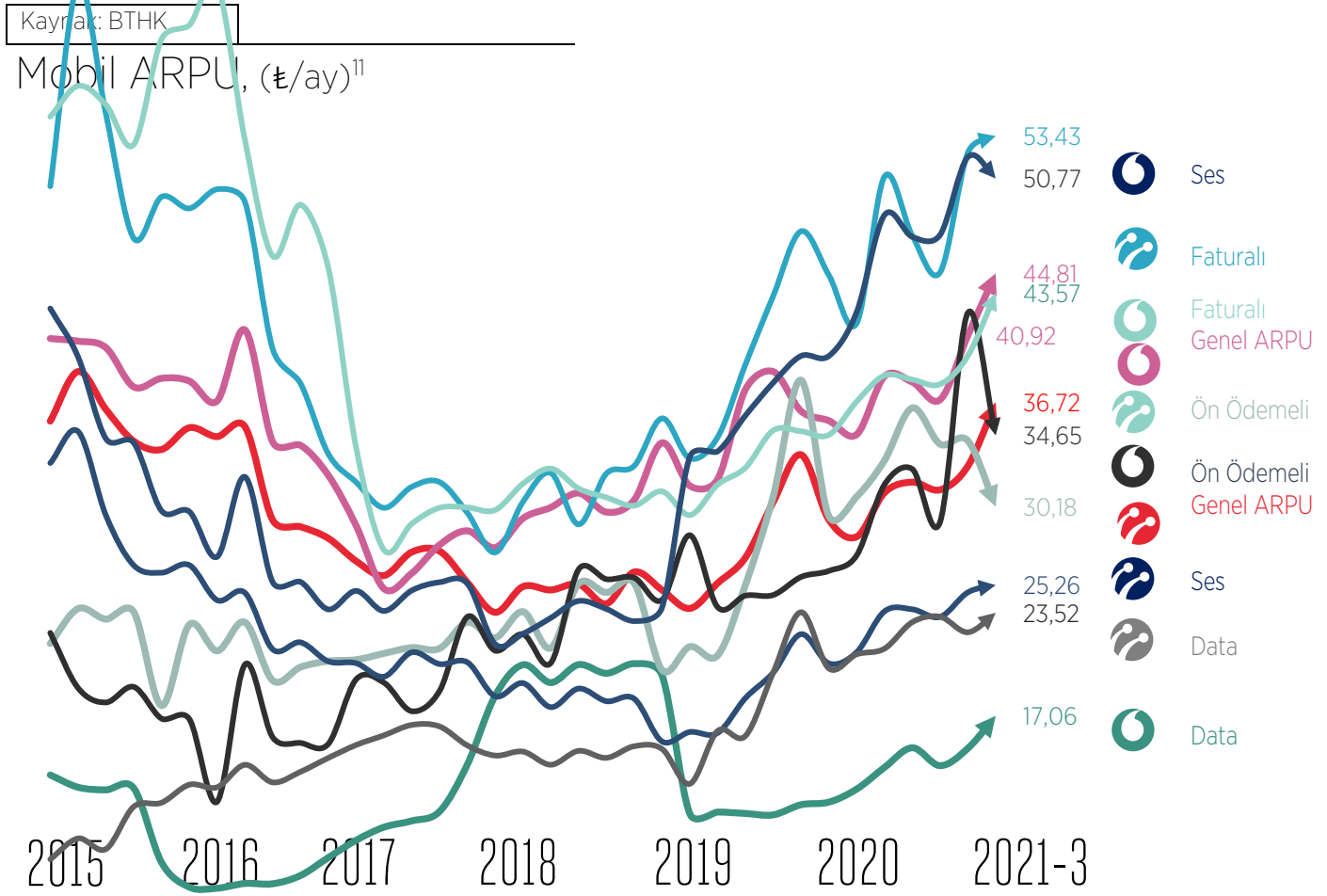
Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Gelir Dağılımı, 2021 – 3. Çeyrek

Şekil M

Abone Başına Ve Çağrı Başına Aylık Gelir

Şekil N'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell için aylık kullanıcı başına ortalama gelir 36,72 ₺ ve Telsim için 44,81 ₺'dir¹⁰.

Şekil N

Aynı şekilde 2021 yılı üçüncü çeyrek dönemi için mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli, faturalı ARPU ve ses & Data ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde, 2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell'in ön ödemeli ARPU'sunun 30,18 ₺ ve Telsim'in 34,65 ₺ olduğu görülmektedir. Faturalı ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in faturalı ARPU'sunun 53,43 ₺ ve Telsim'in 43,57 ₺ olduğu görülmektedir. Ses ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in ses¹² ARPU'sunun 25,26 ₺ ve Telsim'in 50,77₺ olduğu görülmektedir. Son olarak, Data ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in Data ARPU'sunun 23,52 ₺ ve Telsim'in 17,06 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹⁰ Toplam ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Ortalama Aktif Abone Sayısı (Toplam gelire, taahhüt karşılığı satılan cihazlardan elde edilen gelirler dâhil edilmemiştir.)

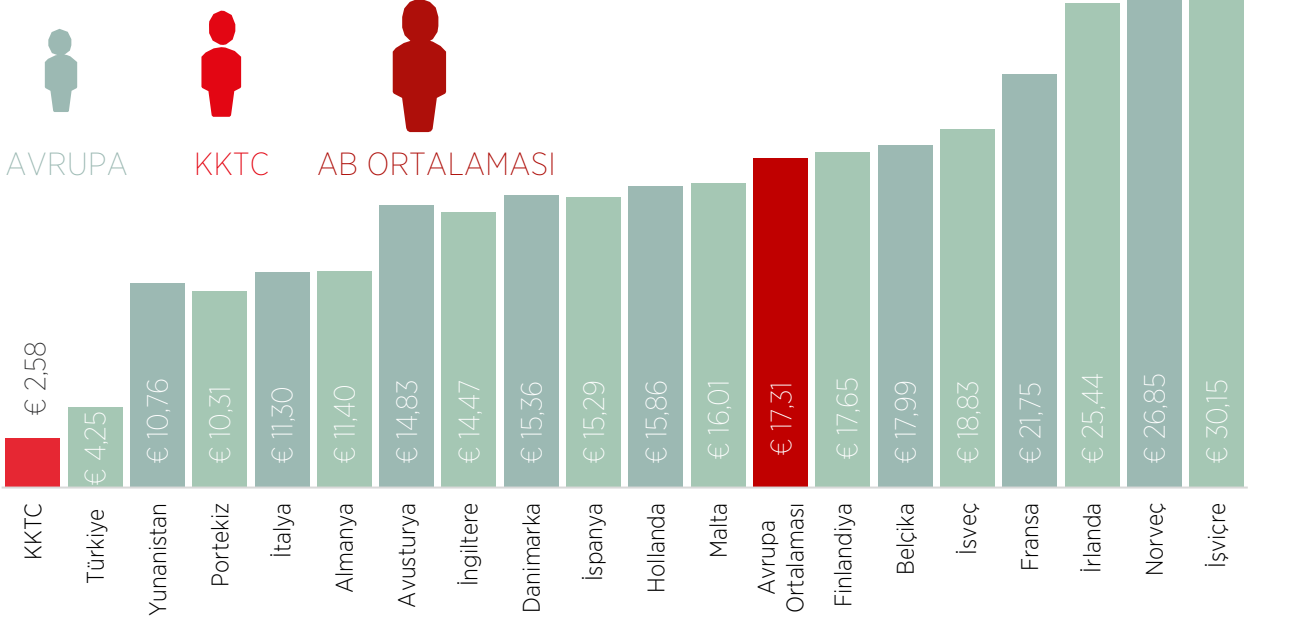
¹¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

¹² Ses ARPU: Toplam Ses Geliri/Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam İnternet Geliri/Ortalama İnternet Kullanıcı Sayısı

Şekil O'da Avrupa ülkeleri ile ülkemizin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU¹³ €17,31 seviyelerinde iken ülkemizde 2021 yılı üçüncü çeyrek için ise €2,58¹⁴ seviyelerindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC Ve AB'de Mobil ARPU, Ortalama, 2021 3. Çeyrek €

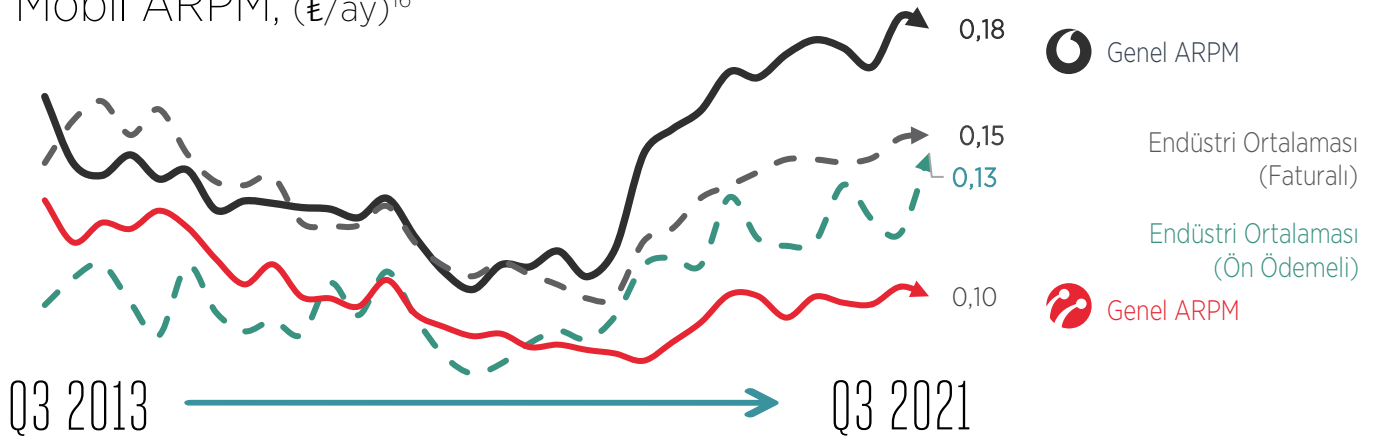

Şekil O

Şekil P'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı dördüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPM rakamlarına yer verilmektedir. 2021 yılının üçüncü çeyreğinde K.K. Turkcell için dakika başına aylık gelir 0.10 ₺ ve Telsim için 0.18 ₺'dir.¹⁵ Aynı şekilde, faturalı ve ön ödemeli ARPM endüstri ortalamaları da verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/ay)¹⁶

Şekil P

ARPM AVERAGE REVENUE PER MINUTE
ARPM DAKİKA BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹³ Avrupa ülkeleri için Wireless Intelligence 2021-2. Çeyrek verileri, Türkiye için 2021 2. Çeyrek BTK verisi kullanılmıştır.

¹⁴ Türk Lirası-Euro kuru olarak KKTC Merkez Bankası döviz kuru kullanılmıştır (1 Euro = 15,40 ₺ - 9 Aralık 2021)

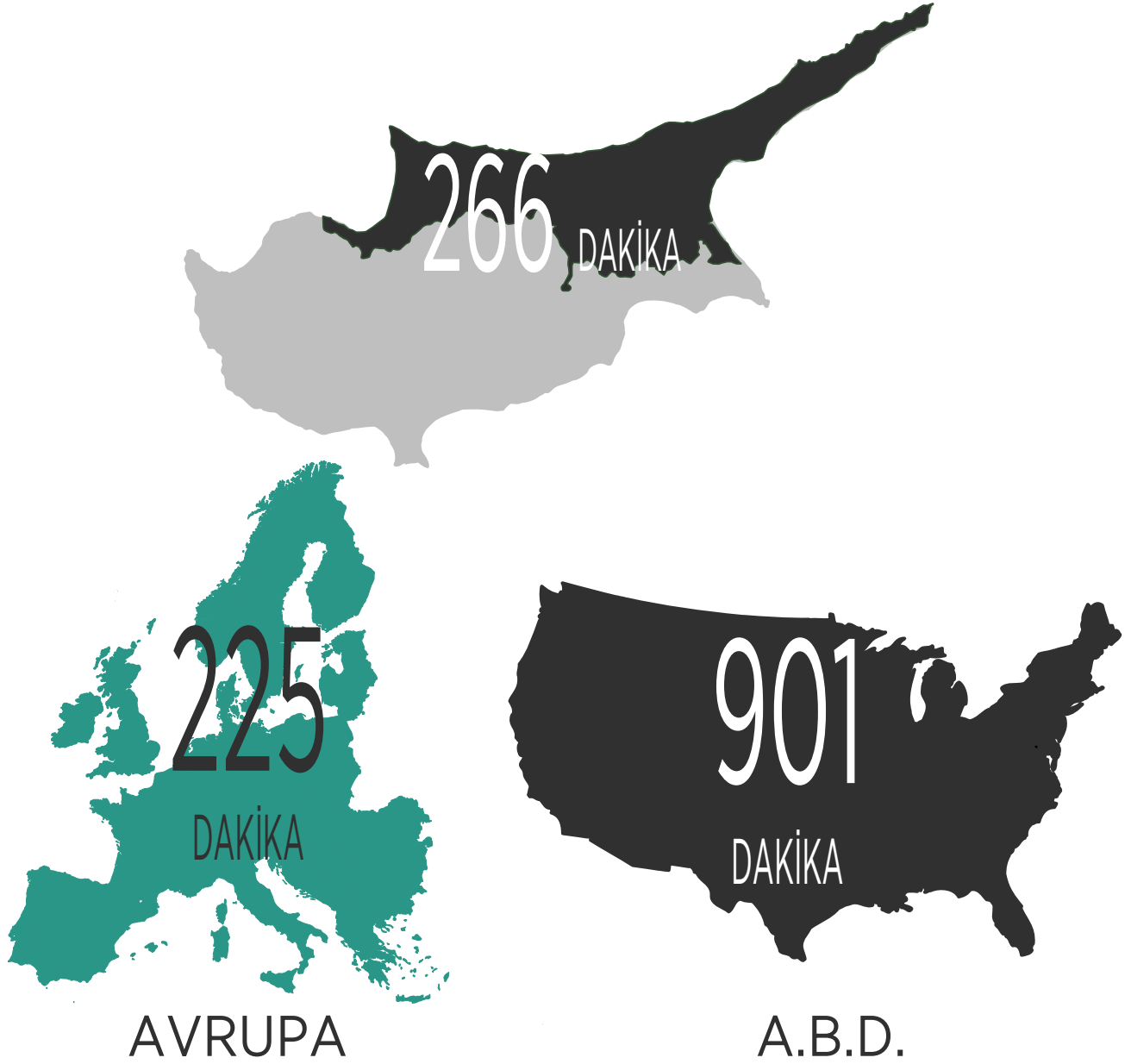
¹⁵ Genel ARPM Hesaplama Yöntemi: Toplam Ses Geliri / Abonelerin Oluşturduğu Toplam Trafik

¹⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aylık Kullanım Miktarı (MOU)

MoU¹⁷ terimi 'Minutes of Usage' yani abone başına aylık ortalama dakika kullanımı, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir göstere olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Aşağıdaki şekilde ülkemiz, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşen ortalama aylık MoU rakamları paylaşılmaktadır. (Şekil R)

Kaynak: GSMA Mobile Economy 2014 & Wireless Intelligence

Şekil R

MOU MINUTES OF USAGE

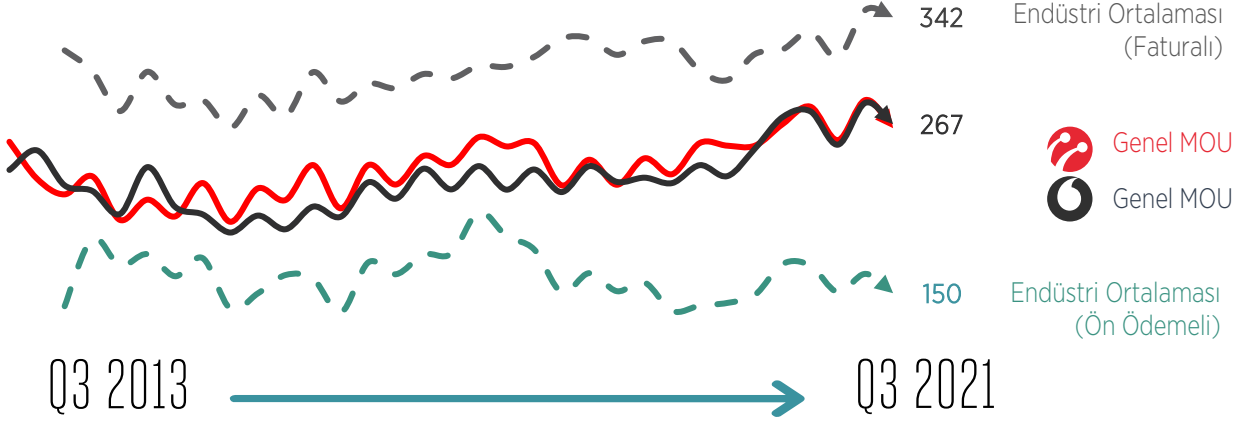
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

¹⁷ MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil S'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren gerçekleşen çeyreklik MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. 2021 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla K.K. Turkcell'in MoU değeri 265 dakika ve Telsim'in ise 267 dakika olarak gerçekleşmiştir¹⁸.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay¹⁹

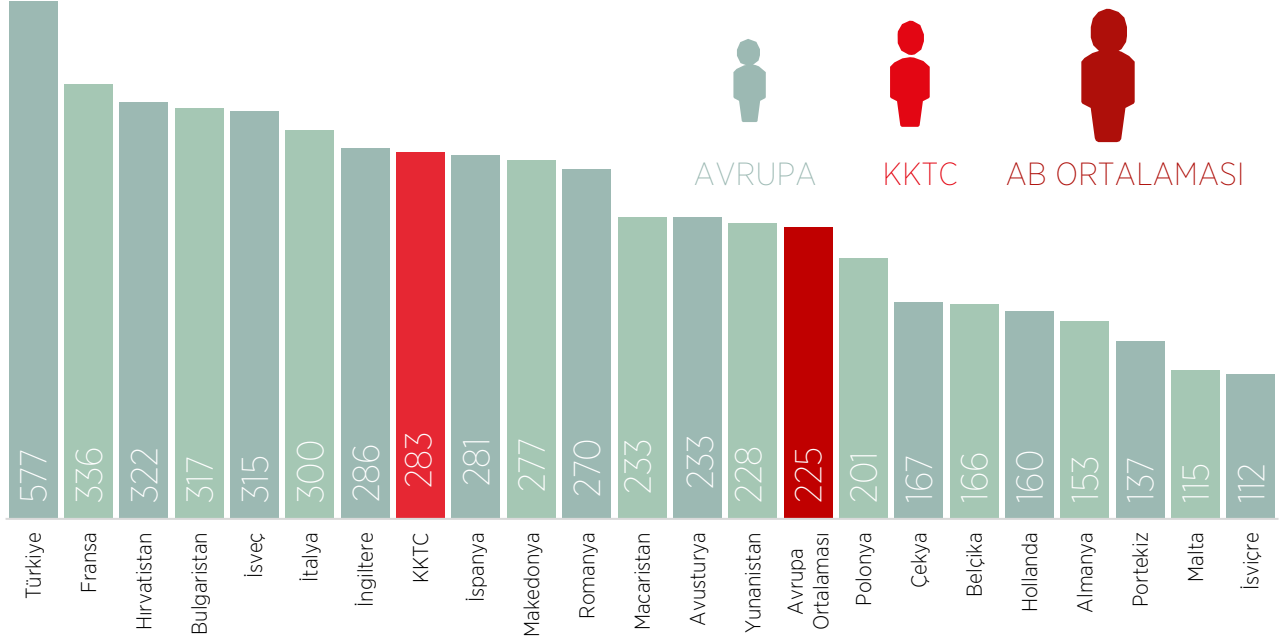

Şekil S

Şekil S'de bazı Avrupa ülkeleri ile ülkemizdeki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2021'nin üçüncü çeyreğinde 266 dakika olan ortalama aylık mobil dakika kullanımı diğer Avrupa ülkelerinde gerçekleşen ile aşağıda kıyaslanmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, 2021 3. Çeyrek, Dk./Ay

Şekil S

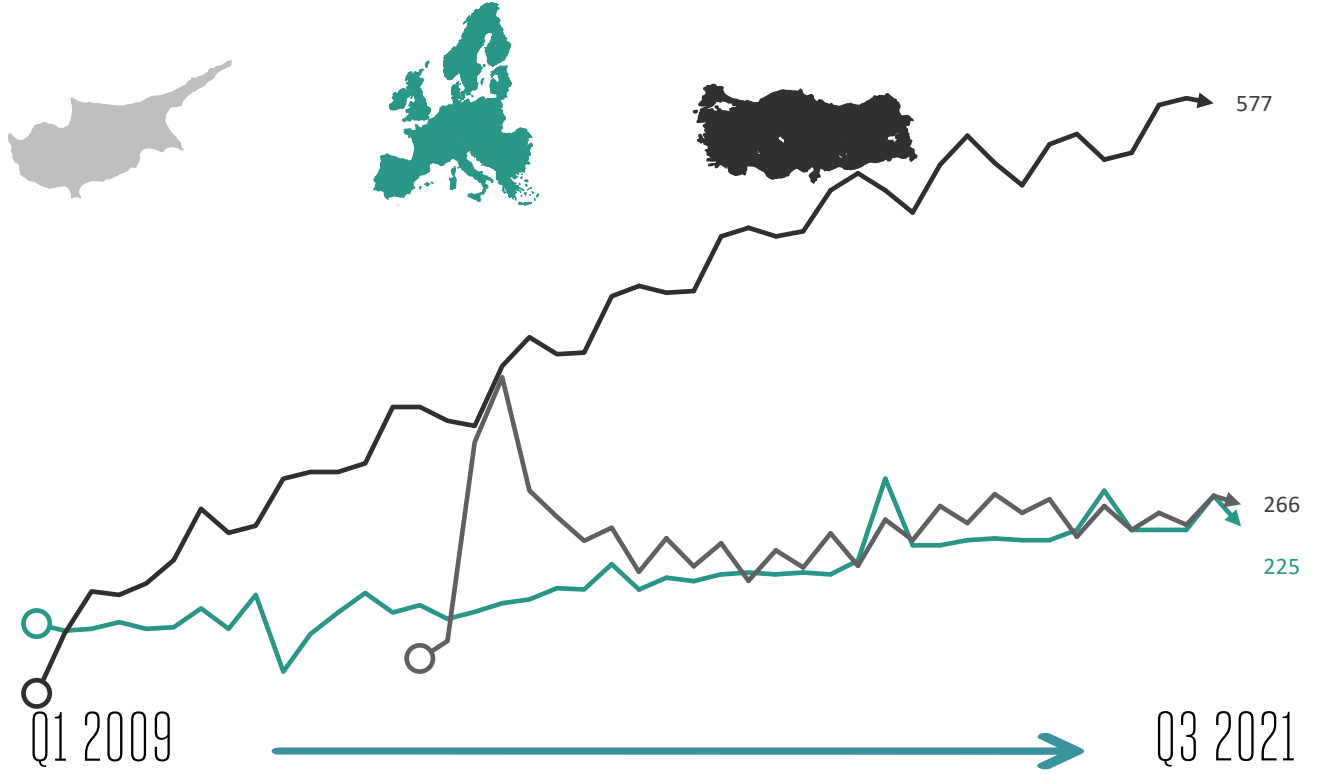
¹⁸ Genel MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafiki/ Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı

¹⁹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aşağıdaki şekilde (Şekil T), 2009 yılının birinci çeyreğinden günümüze kadar çeyrek dönemler itibarıyla gerçekleşen Avrupa ve Türkiye aylık ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. Ülkemize ait aylık ortalama mobil telefon kullanım süreleri ise Kurumumuzun kuruluş tarihi dolayısı ile 2012 yılı dördüncü döneminden itibaren elimizde bulunmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye

KKTC, Türkiye ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, Dk./Ay

Şekil T

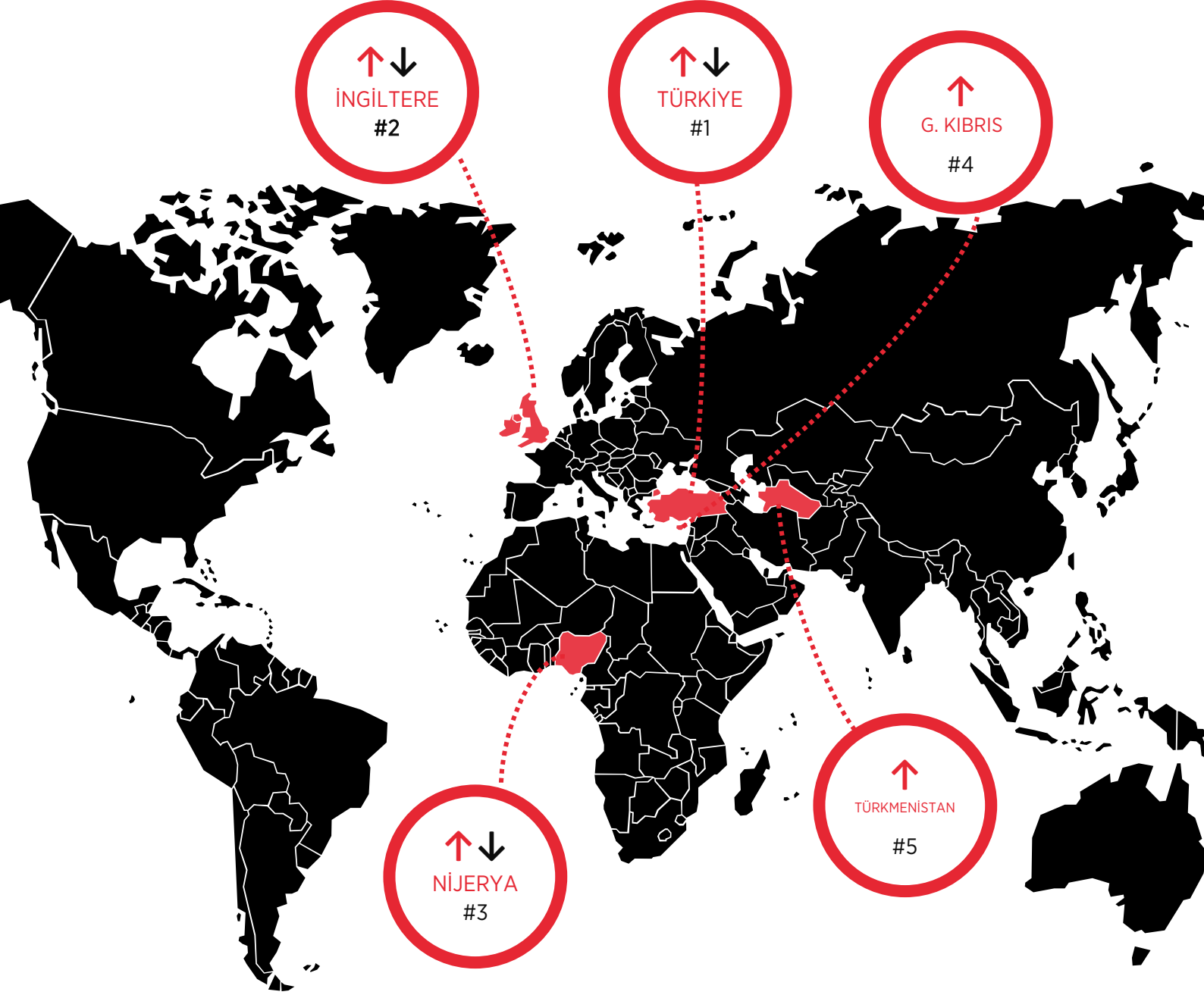
Üstteki şekilde görülebileceği üzere, Türkiye ortalama görüşme süresi 2009 yılı üçüncü döneminde Avrupa ortalamasının üzerine geçerek, günümüze dek Avrupa ortalamasından yüksek seyretmiştir. Öte yandan ülkemiz MoU değerleri (endüstri ortalaması), Türkiye MoU değerlerinin (endüstri ortalaması) altında seyretmektedir.

En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler

Aşağıda 2021 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülkelere yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Nijerya, Güney Kıbrıs ve Türkmenistan olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Türkiye, İngiltere ve Nijerya şeklinde sıralanmaktadır.

↑ **EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER**
↓ **EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER**

Türkiye ve İngiltere dışında kalan ülkeler incelendiğinde, Nijerya yönüne gönderilen ve alınan trafiğin ülkede bulunan öğrencilerden, Türkmenistan yönüne gönderilen trafiğin ise ülkede bulunan yabancı iş gücünden kaynaklandığı görülmektedir.

Kısa Numaralar

Şekil U'da 2021 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla aranan (arama sayısına göre) kısa numaralar görülmektedir. Buna göre, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar arasında 533 (K.K. Turkcell müşteri hizmetleri), 155 (Polis İmdat), 188 (KIB-TEK) ve 112 (Ambulans) yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2021 3. Çeyrek

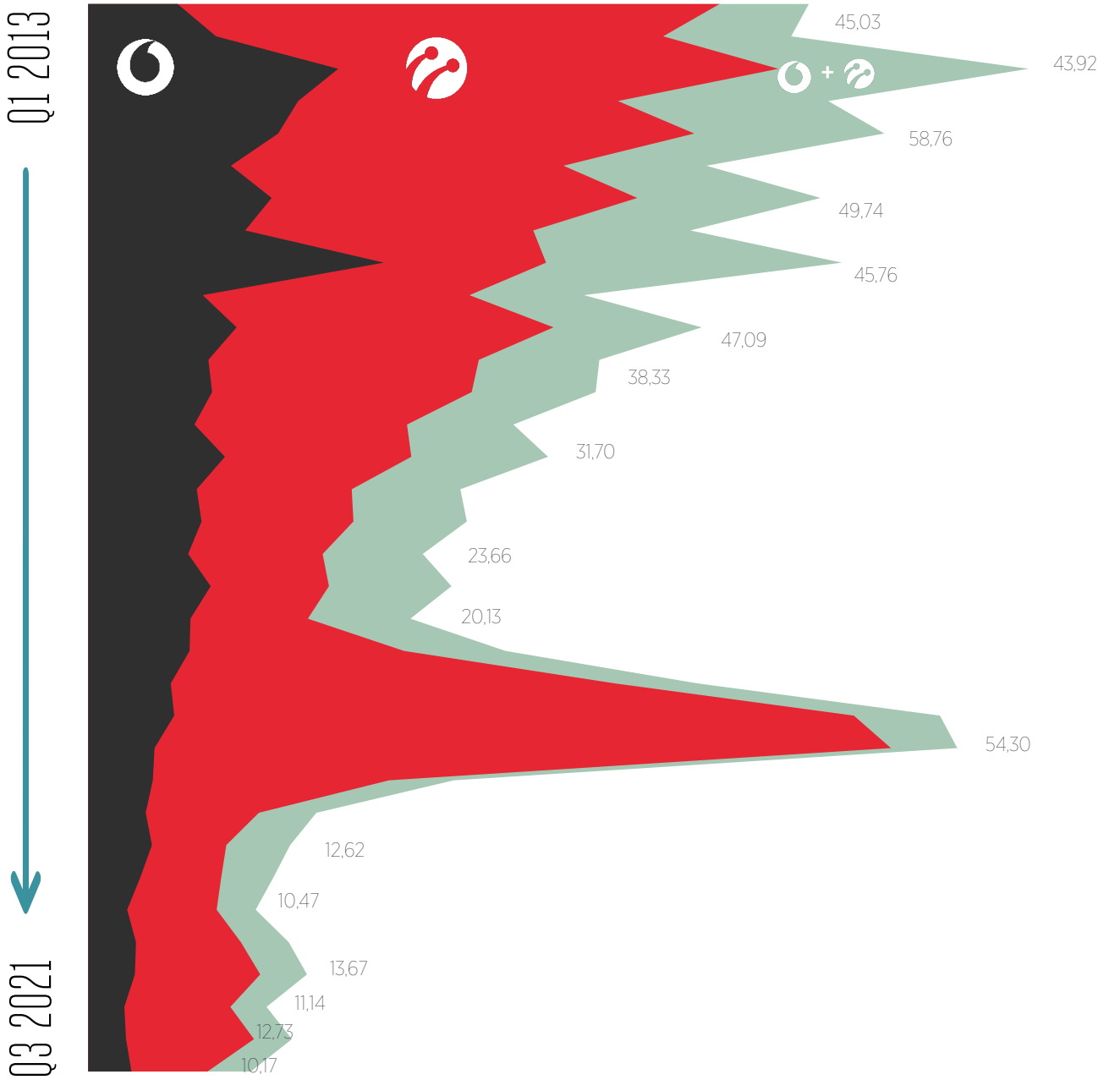
Şekil U

SMS – Short Messaging Service

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına Şekil Ü'de yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013'ün ilk çeyreğinde 37.33 Milyon adet iken, 2021 yılının üçüncü çeyreğine kadar geçen 8 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %76'lık düşüşle 10,2 Milyon adet seviyesine gerilemiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2021 yılı ikinci çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 12,7 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %14'lük artışla 10,2 Milyona yükselmiştir.

Kaynak: BTHK

Çeyreklere Göre Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

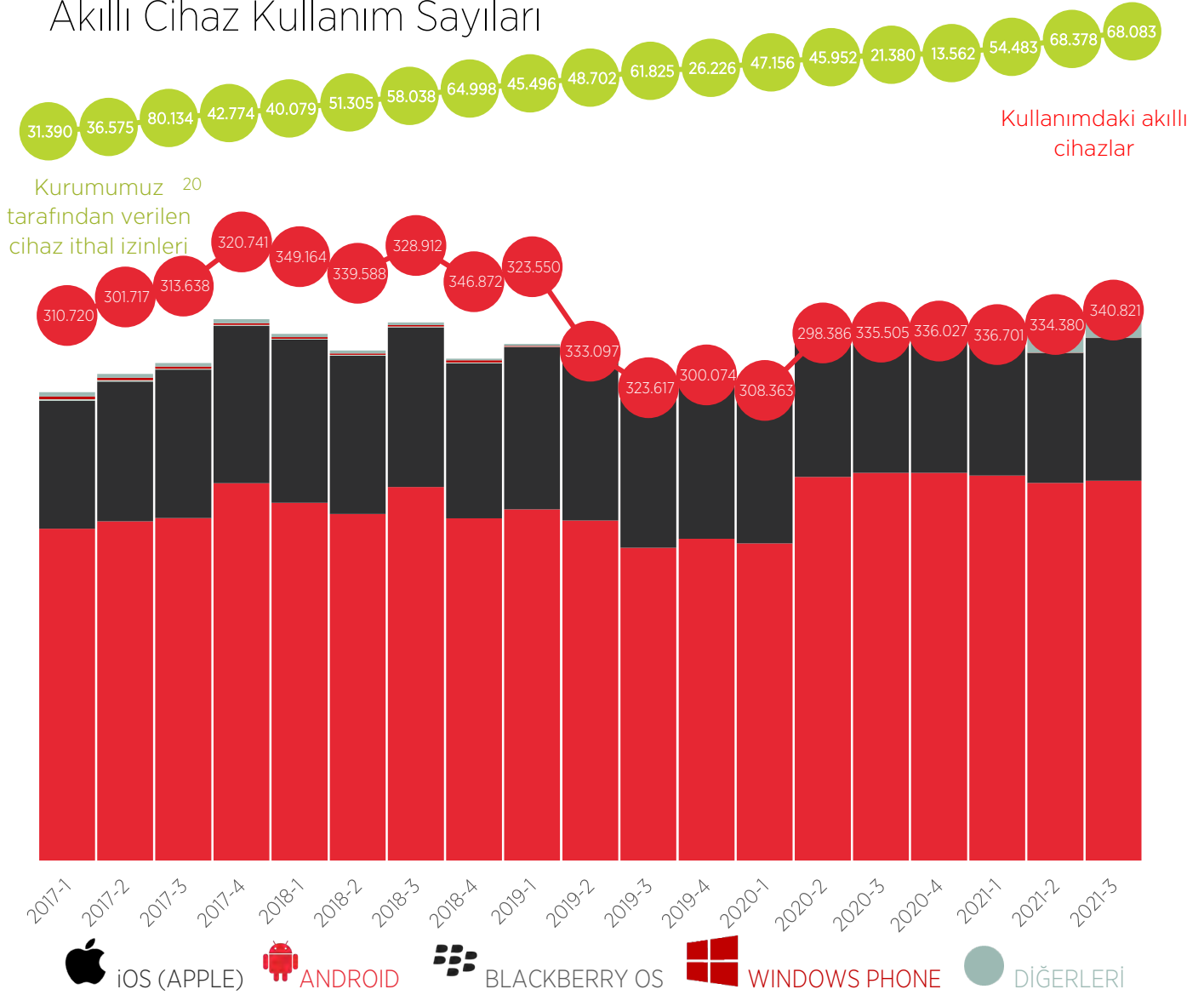
Şekil Ü

Akıllı Telefon Ve Data Kullanımı

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2016 yılı dördüncü çeyreğinden 2021 yılı üçüncü çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı cihaz kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. (Şekil V)

Kaynak: BTHK

Akıllı Cihaz Kullanım Sayıları

Şekil V

Veriler incelendiğinde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %205 bir artış yaşandığı görülebilmektedir. Aynı şekilde, 2021 yılının üçüncü çeyreği, bir önceki çeyrekle kıyaslandığında ise, yaklaşık olarak %3 arttığı gözlemlenmektedir.

²⁰ Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

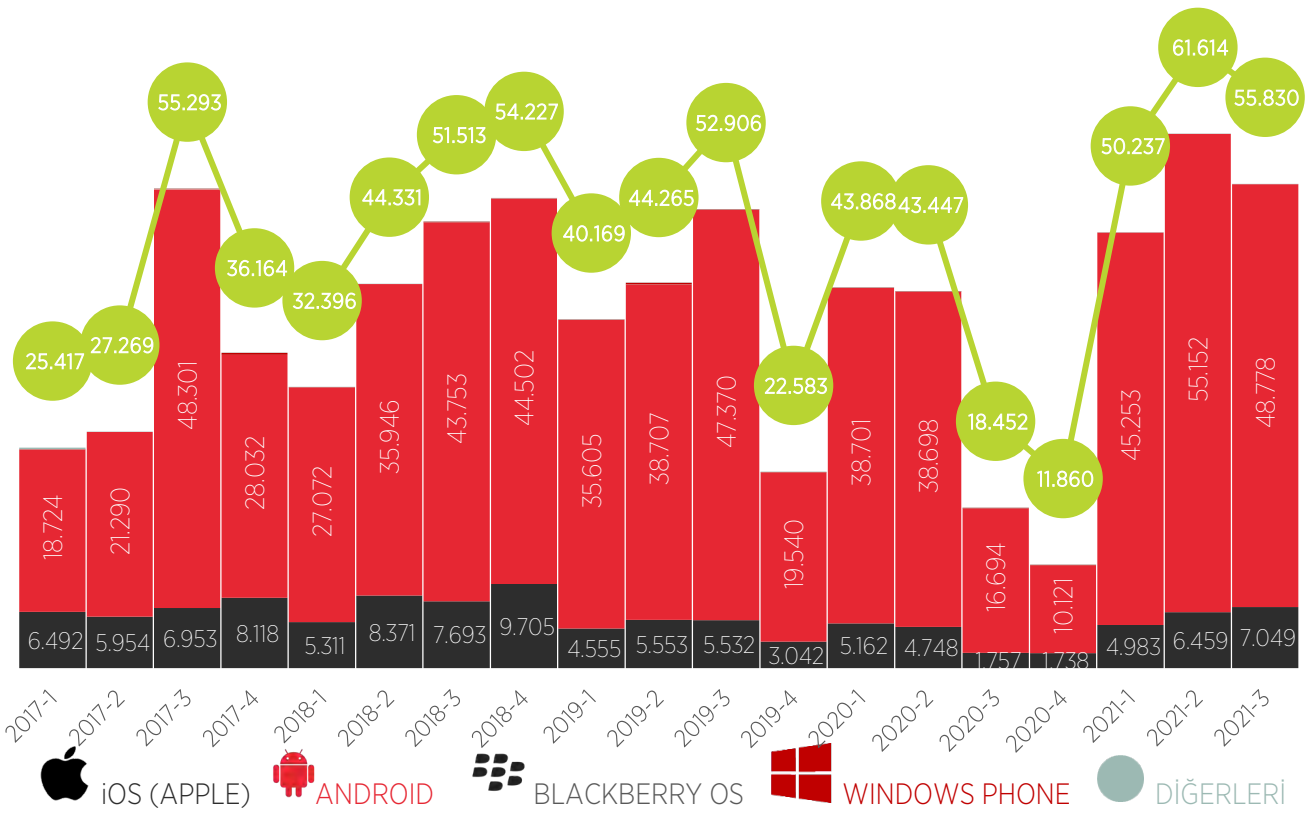
“2013 yılında 115 bin akıllı telefon ve tablet kullanıcısı bulunurken, 8 yıllık bir sürede %205’lik artışla 2021 üçüncü çeyreği itibarıyla 355 bin’e ulaşmıştır”

2014 yılı üçüncü çeyreğinden 2021 yılı üçüncü çeyrek sonuna kadar Kurum tarafından ithal izni verilen IMEI’li cihaz sayısı 1,385,912 adettir. Söz konusu cihazlar içerisinde yer alan, IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar genel toplamdan düşüldüğünde, söz konusu rakamın 1,112,224 olduğu görülmektedir. Aşağıdaki şekilde (Şekil Y), ithal izni verilen kişisel kullanım cihazların marka ve dönemlere göre dağılımı gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

Kurum Tarafından İthal İzni Verilen Kişisel Kullanım Cihazları²¹

Şekil Y

²¹ IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar dâhil edilmemiştir.

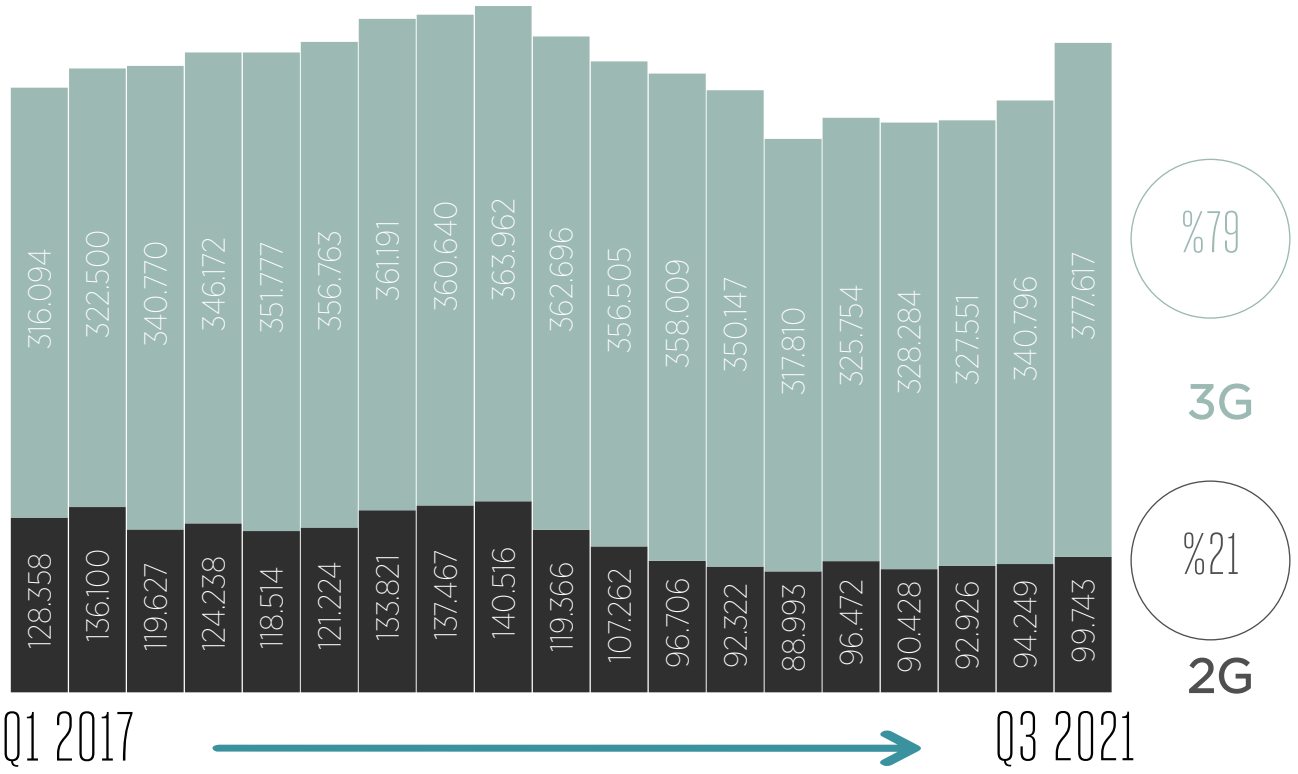
2008 yılında kullanılmaya başlanan ve bu yılın son çeyreği itibarıyla 13 yıla yakın bir süredir 3G hizmetlerini sunan mobil haberleşme sağlayıcılardan elde edilen verilere göre, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %10,8 oranında azalarak 377,617 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil Z'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2021 üçüncü çeyrek itibarı ile abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmekte ve bu sayılar, geçmiş dönemler halinde belirtilmektedir. Buna göre, üçüncü çeyrekte toplamda 99,743 aktif 2G ve 377,617 aktif 3G abonesi bulunmaktadır. Aktif 3G kullanıcıların sayısı, aktif 2G kullanıcılarının önünde seyretmektedir.

Kaynak: BTHK

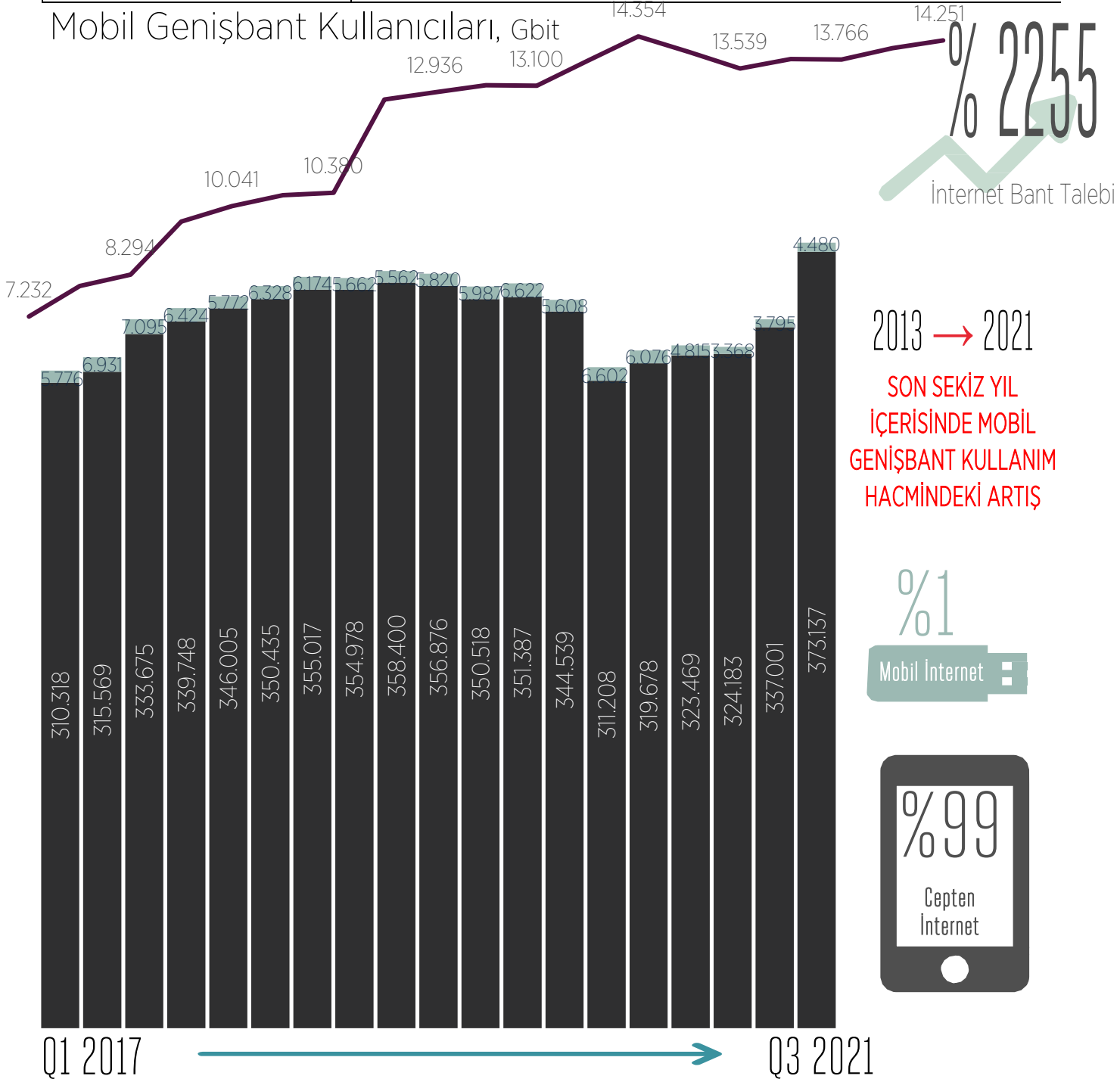
Toplam Aktif Abone Sayısı (Teknoloji Bazında)

Şekil Z

Şekil AA'de 3G hizmetlerine ilişkin ek detaylı veriler yer almaktadır. 2021 yılı üçüncü çeyreğinde 3G cepten internet kullanan abone sayısı 373,137 olurken; 3G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 4,480'de²² kalmıştır. 2021 yılı üçüncü çeyrekte toplam bant hacmi talebi ise 14,251 Gbit olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

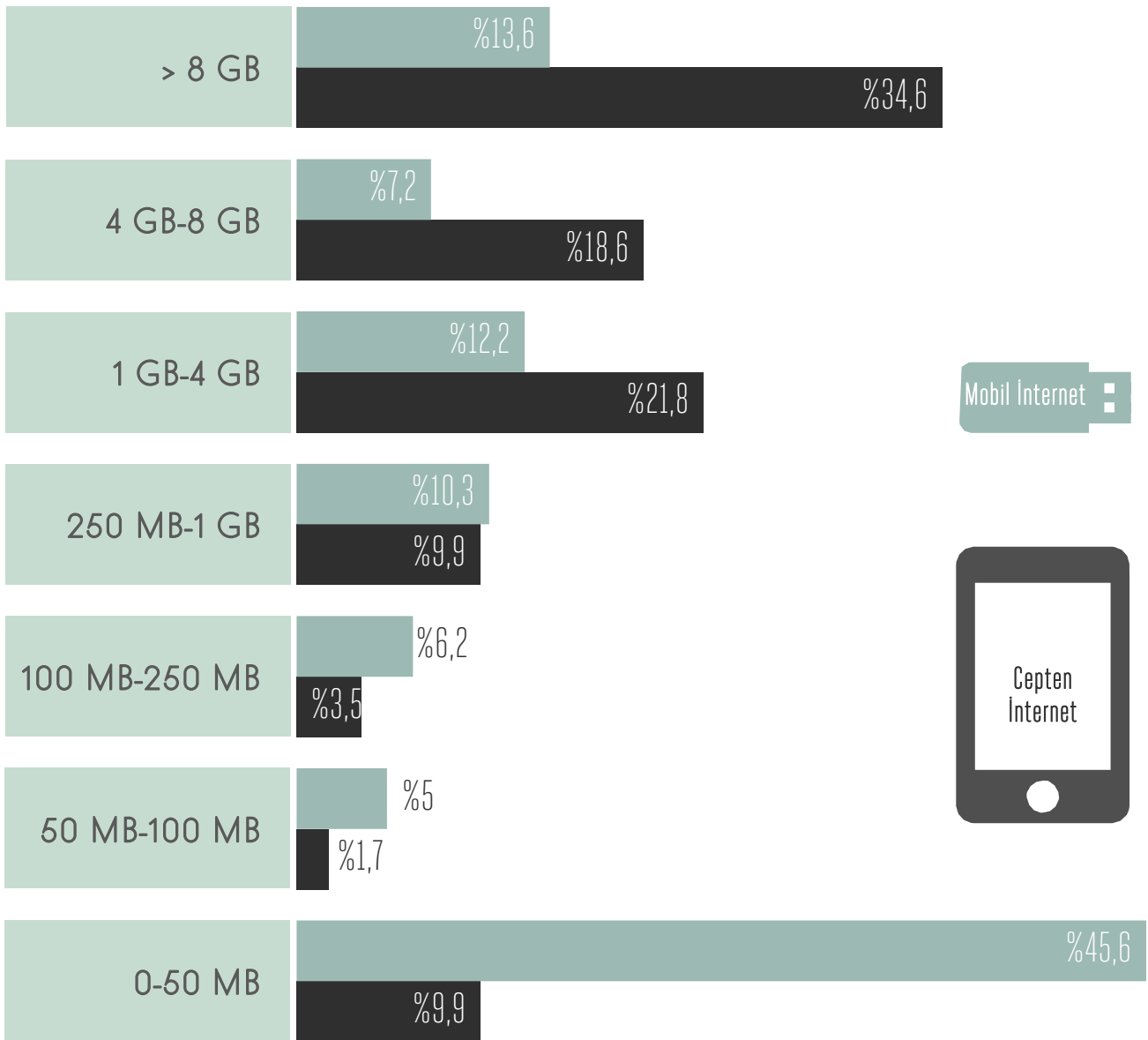
Şekil AA

²² 2014 ve 2015 hariç, faturalı hatlar için mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı, ön ödemeli için mobil internet hizmeti alan abone sayısı toplanmıştır. 2014 öncesi kullanılan cepten internet abone sayısı varsayımsal olarak hesaplanmıştır.

Cep telefonundan internet kullanımına bakılacak olursa, Şekil AB'de cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki dağılıma göre aboneler tarafından en fazla tüketim %34,6'lık oran ile 8 GB ile üzeri ve %21,8 ile 1-4 GB kullanım aralıklarında yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde, mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı da verilmektedir. Şekil incelendiğinde 50 MB ve altı kullanımı olan abonelerin oranının yaklaşık olarak %45,6 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 50-100 MB aralığında ise abonelerin %5'i bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Mobil Cepten Ve Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

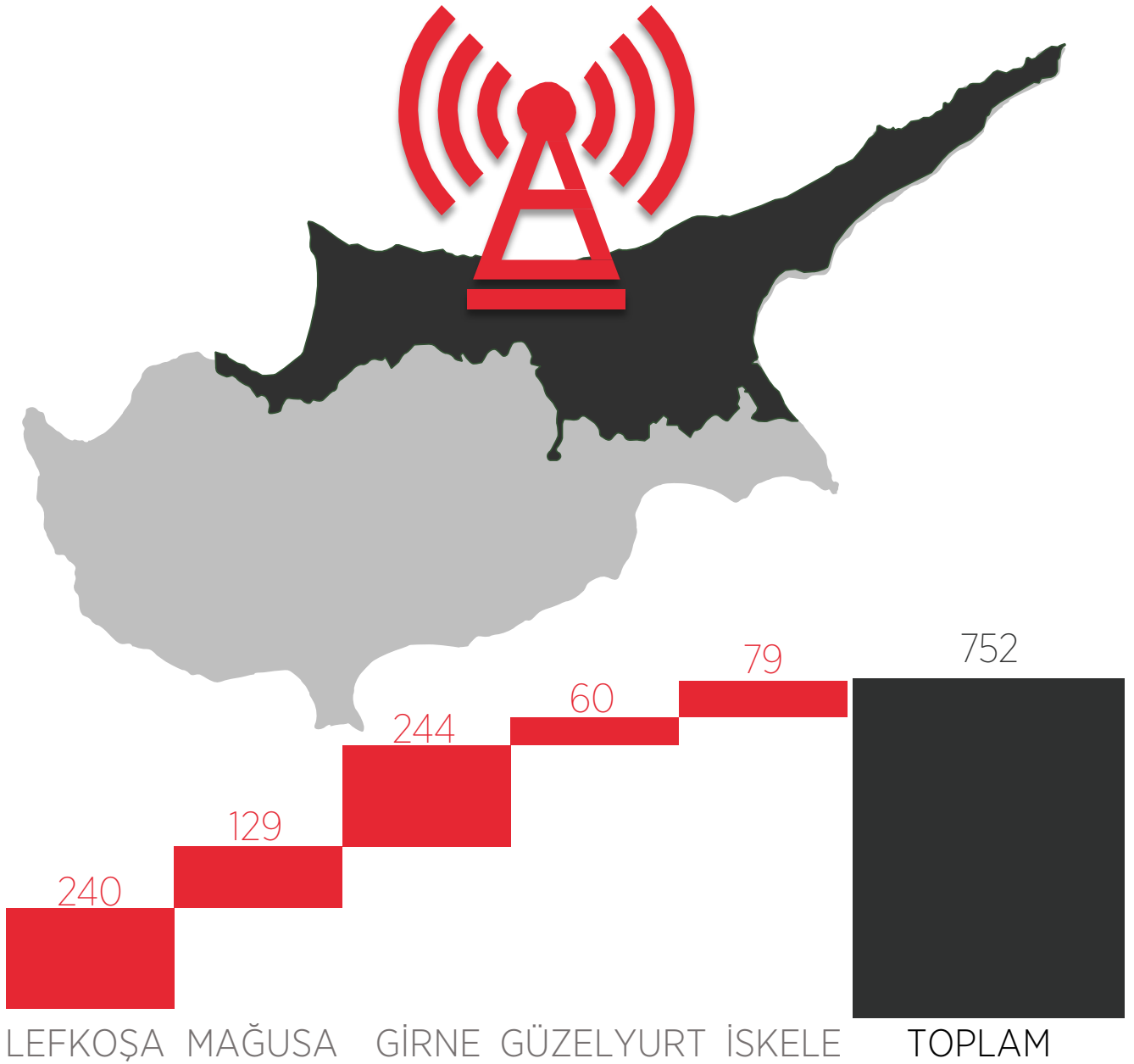
Şekil AB

İstasyon Dağılımı

Ülkemizde faaliyette bulunan mobil haberleşme sağlayıcıların kurulu bulunan istasyon sayılarına ve ilgili istasyonların ilçe bazında dağılımlarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir. İlgili şekilde (Şekil AC), 2021 yılı üçüncü çeyrek itibarı ile kurulu istasyonların sayıları yer almaktadır. Toplam istasyon sayısının 2013 yılının ilk çeyreğinden günümüze kadar 521'den 752'ye çıkmıştır.

Kaynak: BTHK

Baz İstasyonlarının İlçelere Göre Dağılımı, 2021 - 3. Çeyrek²³

Şekil AC

²³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Sabit Haberleşme Sektörü

2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %20,9 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 79,902 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir. Aynı dönemde, Telekomünikasyon Dairesi'nin sabit telefon gelirleri yaklaşık 22,9 Milyon ₺²⁴ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki döneme göre %35 oranında yükselmiştir.

2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 79,902 sabit şebeke abonesi bulunan ülkemizde penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre aynı kalmış, 2020 yılının üçüncü çeyreğine göre ise %0.6 azalarak yaklaşık %20,9²⁵ seviyesine gerilemiştir. Ülkemizin ortalama hane halkı büyüklüğünün 2.95²⁶ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin azalmakla birlikte halen önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Kaynak: BTHK

Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon, 2021 3. Çeyrek

Şekil AÇ

²⁴ Telekomünikasyon Dairesi'nin gelir verileri geriye dönük olarak güncellenmiştir.

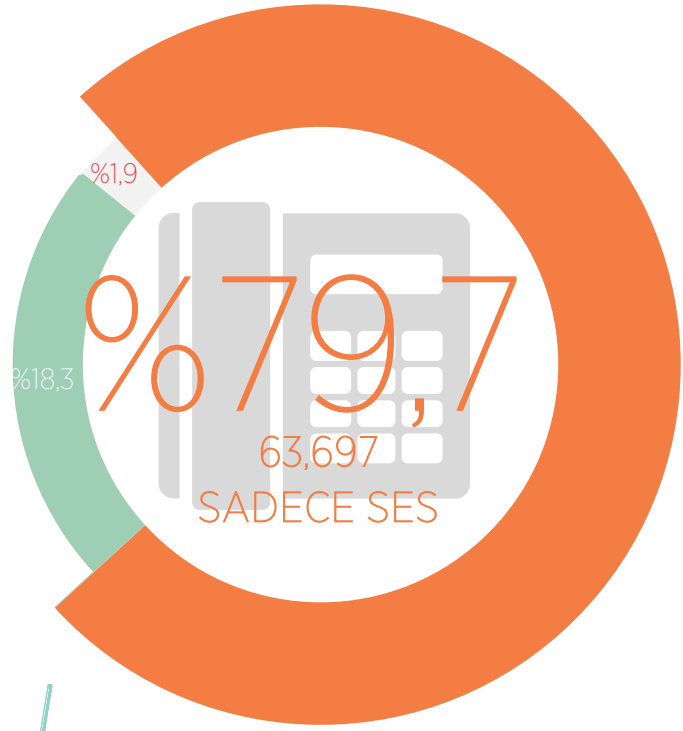
²⁵ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus İstatistik Kurumu tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 306,368 & 2014 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965 & 2019 Projeksiyonu: 374,299 & 2020 Projeksiyonu: 382,230)

²⁶ İstatistik Kurumu Verisi - 2011 Nüfus sayımı sonuçlarına göre

Aşağıdaki Şekil AD'de sabit ses aboneliği yanında, Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapısını sunmakta olduğu xDSL teknolojisine dayalı hizmetlerden yararlanan aboneler görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 79,902 kayıtlı abonenin 14,655 tanesi ilgili hizmetlerden yararlanmakta, bu rakam da toplam ses abonelerinin yaklaşık olarak %18,3'üne denk gelmektedir. Ön ödemeli (chip) kartlar ve data devreleri (1,550) ise kayıtlı aboneler içerisinde %1,9 paya sahiptir.

Sabit telefon hizmetlerini sunan KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) ön ödemeli (chip) kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. Telekomünikasyon Dairesinin 2019 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla sattığı toplam ön ödemeli kart adedi 315 olarak gerçekleşmiştir.

xDSL Aboneler

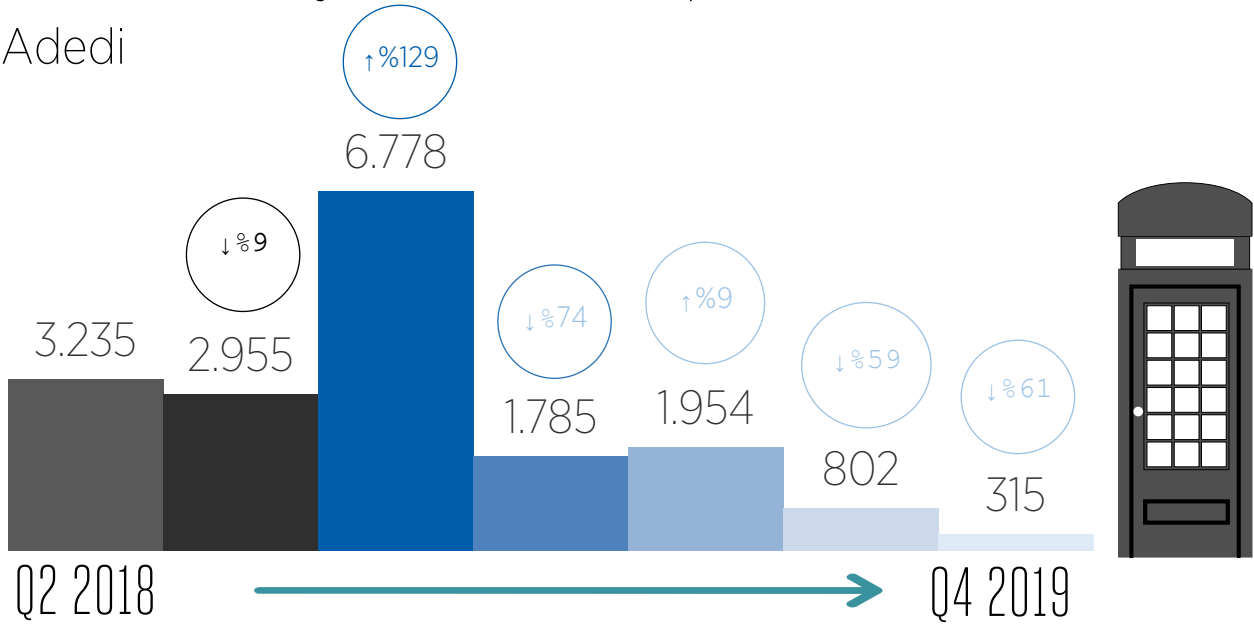
SES + xDSL - 14,655

CHIP KART + ÖZEL DEVRELER - 1,550

Şekil AD

Telekomünikasyon Dairesi'nin Toplam Ön Ödemeli Kart Satış Adedi

Şekil AE

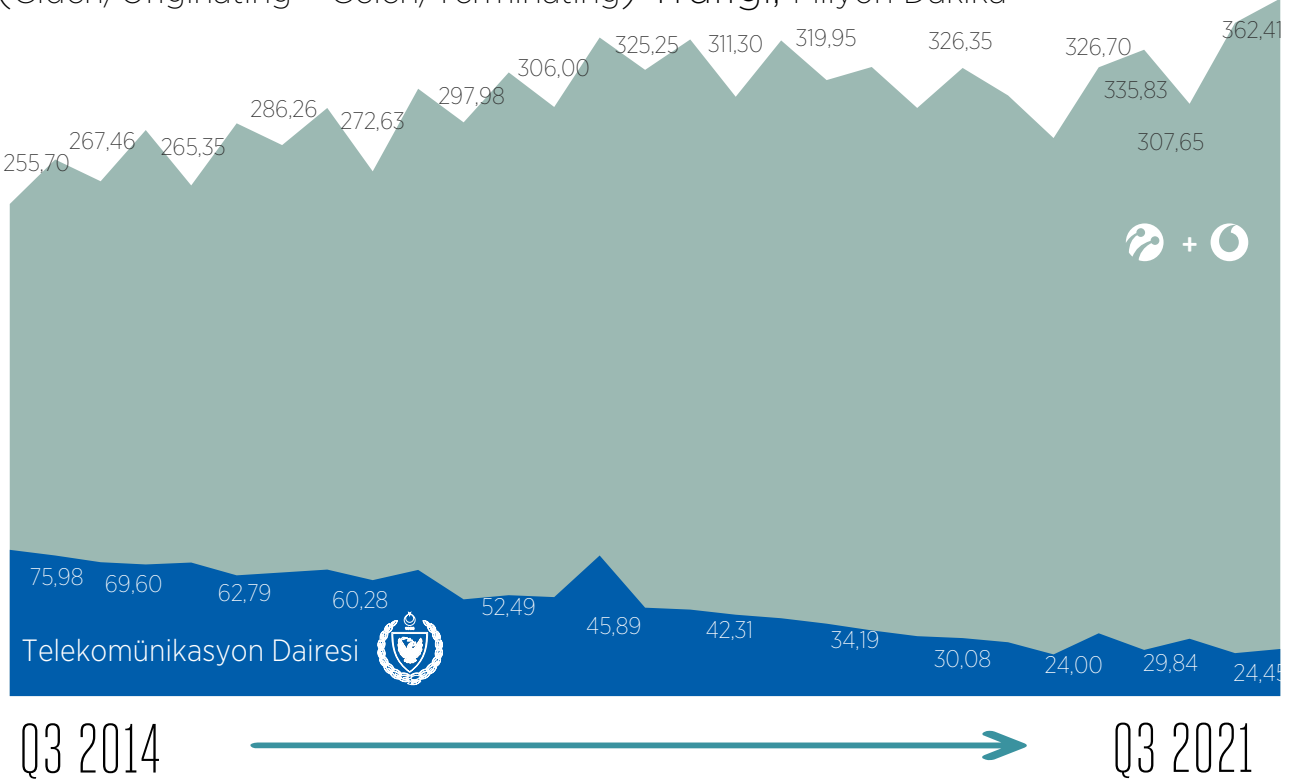
Sabit Pazarda Trafik Hacmi

2021 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık 22,3 Milyon dakika olan Telekomünikasyon Dairesi'nin ses trafiği, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde 24,4 Milyon dakika olarak gerçekleştiği ve bir önceki döneme göre yaklaşık olarak %9,8 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %25 oranında azaldığı görülmektedir. Sabit trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil AF'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam

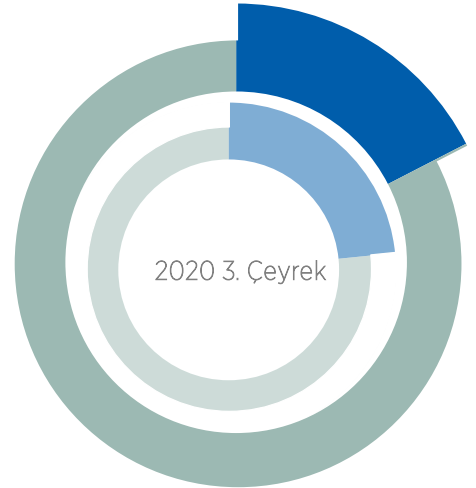
(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Şekil AF

“2021 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri incelendiğinde toplam trafiğin %92’sini mobil, %8’ini ise sabit şebekede gerçekleştirdiği görülmektedir. Geçen yılın aynı döneminde toplam trafik dağılımı %91 mobil - %9 sabit olmuştur. ”

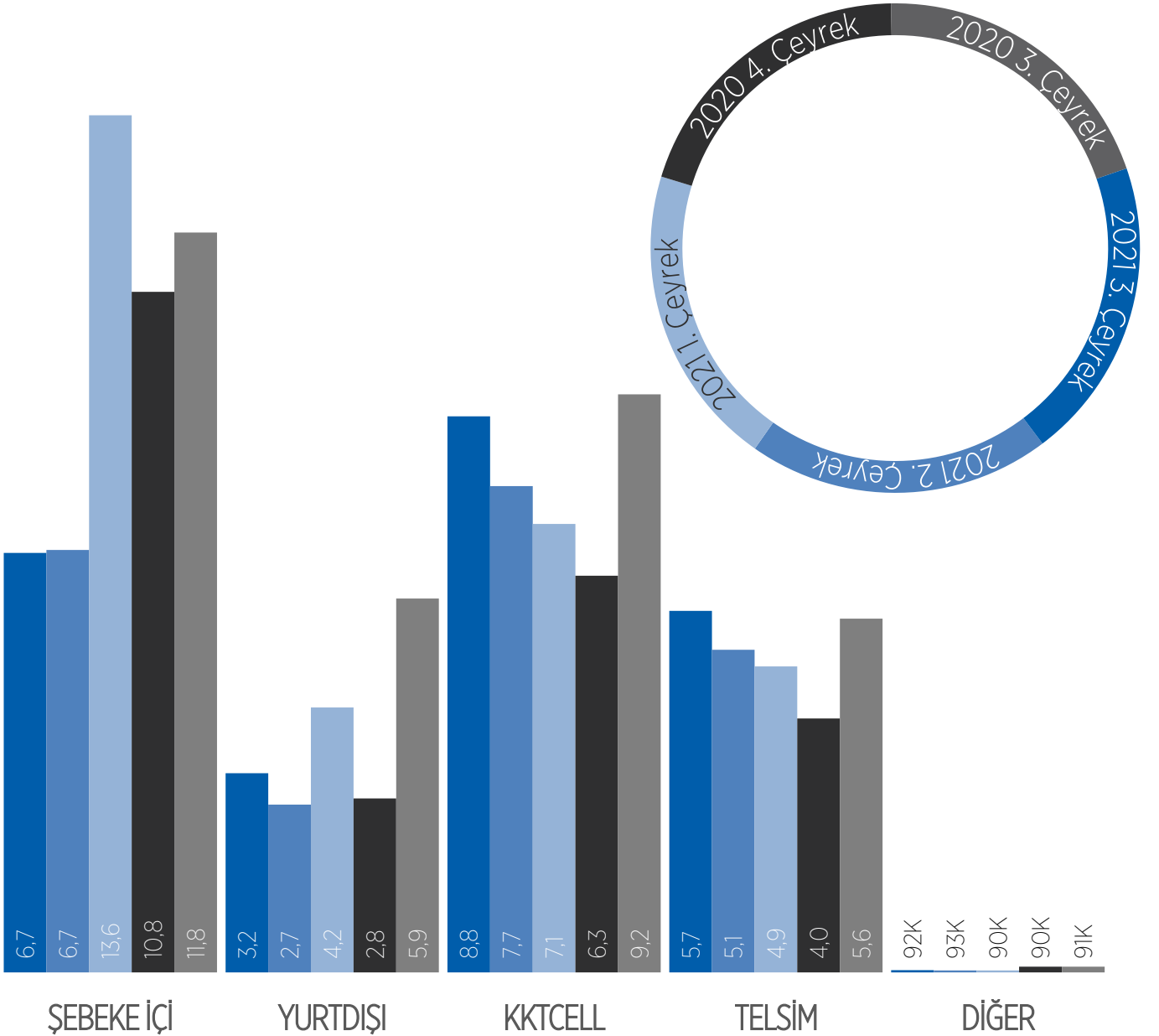
2021 3. Çeyrek

Çeyrek dönemler itibarı ile Telekomünikasyon Dairesinin şebekesinde gerçekleşen trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki Şekil AG'de, 2021 yılının ikinci döneminde %30,1 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2021 yılı üçüncü çeyrek döneminde %27,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte 2021 yılının ikinci çeyreğinde toplam trafiğin %57'sini oluşturan mobile doğru trafik (K.K. Turkcell + Telsim) 2021 yılının üçüncü çeyreğinde %59.6 seviyesine ulaşmıştır. Sabit şebekede üretilen ve alınan son 5 dönemdeki toplam trafik dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi'nin Trafik Dağılımı, Giden/Originating + Gelen/Terminating Milyon Dakika, (K=Bin)

Şekil AG

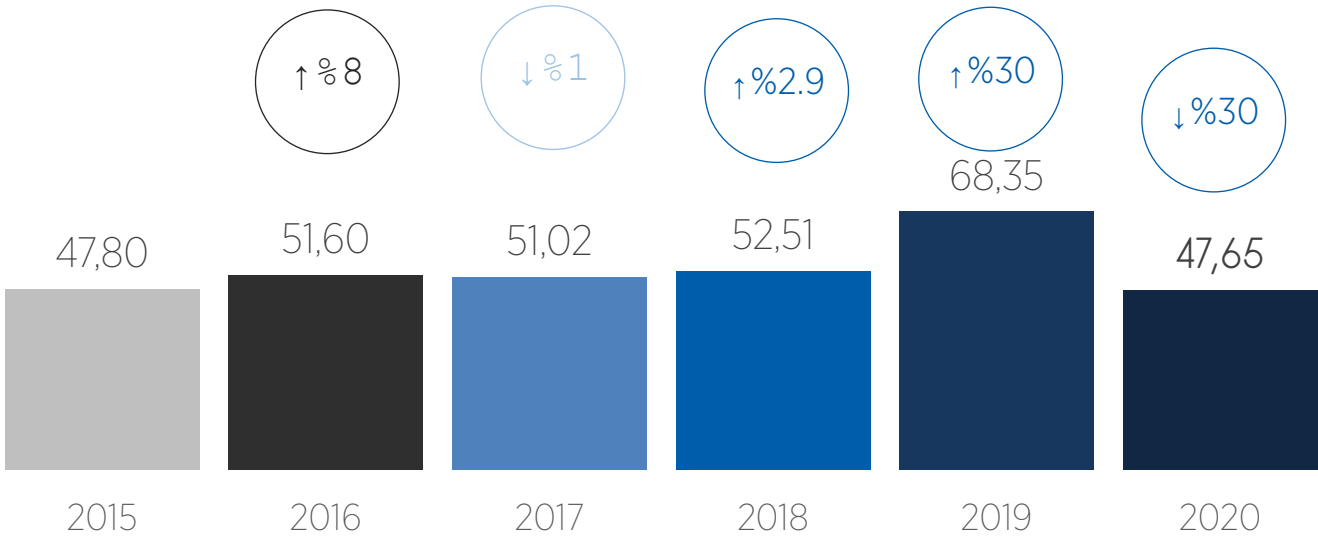
Sabit Pazarda Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil AĞ) 2012 yılından 2019 yılına kadar gerçekleşen sabit telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Sabit gelirler 2014 yılında bir önceki yıla göre %135 oranında artış göstererek 50,7 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2015 yılı sonunda sabit gelirler 47,8 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı sonunda sabit gelirler 51,6 Milyon ₺'ye ulaşarak %8 oranında yükselmiştir. 2017 yılı sonunda sabit gelirler 51 Milyon ₺ olup %1 oranında gerilemiştir. 2018 yılı sonunda sabit gelirler 52,5 Milyon ₺ olup %2,9 oranında artmıştır. 2019 yılı sonunda sabit gelirler 68,35 Milyon ₺ olup %30 oranında artmıştır. Son olarak 2020 yılı sonunda sabit gelirler 47,65 Milyon ₺ olup %30 oranında azalmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Sabit Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,

Milyon ₺²⁷

Şekil AĞ

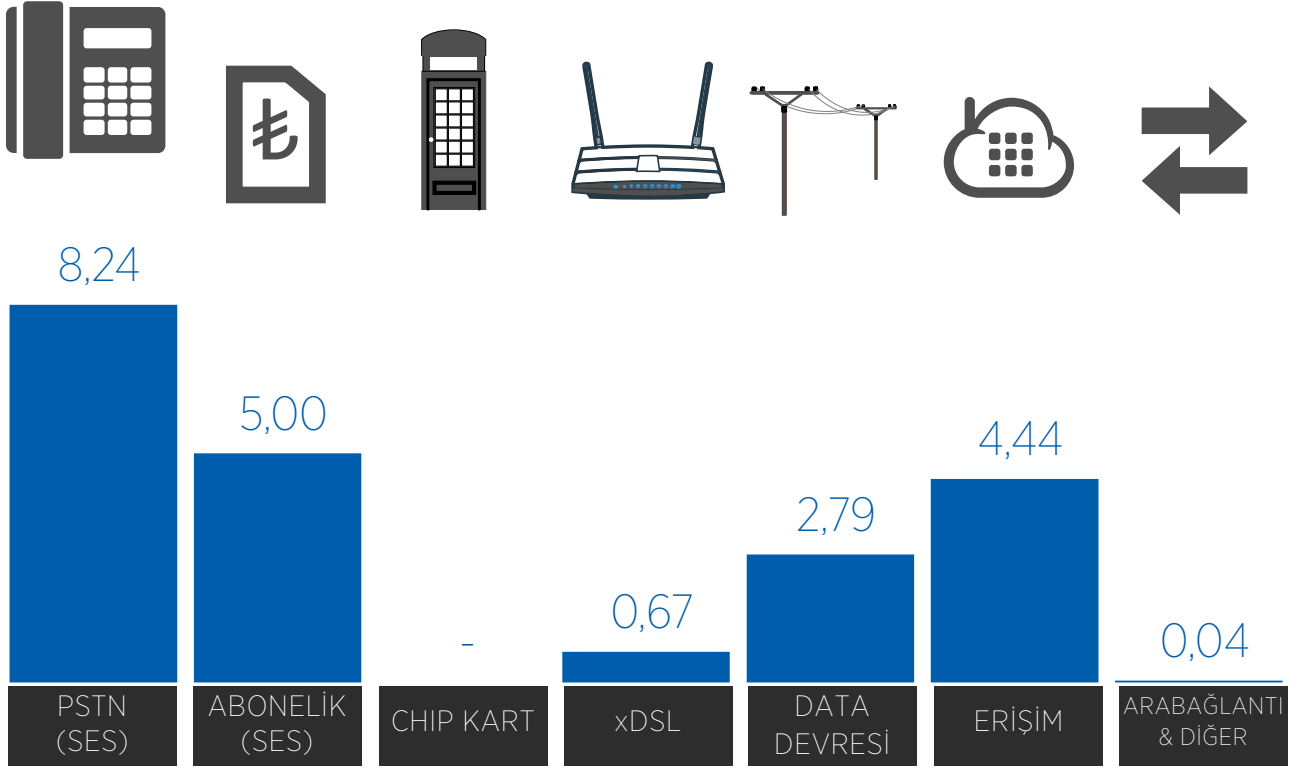
Çeyrek verilere bakıldığında, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesinin toplam gelirleri 22,968,681 ₺ olarak gerçekleşmiş, bir önceki döneme kıyasla (16,891,896 ₺ - 2021 2. Çeyrek) %36 oranında yükselmiştir. Diğer sayfadaki Şekil AH'de sabit pazarda Telekomünikasyon Dairesi'nin son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, Telekomünikasyon Dairesi'nin son iki çeyrekteki (2021 ikinci çeyrek ve 2021 üçüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Telekomünikasyon Dairesi'nin PSTN, arabağlantı, altyapı ve parselasyon, data devresi ve data abonelik gelirleri bir önceki döneme göre artış gösterirken, PSTN abonelik, Daire üzerinden yapılan yurtiçi ve uluslararası trafik taşıma, erişim ve rehberlik hizmet gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir.

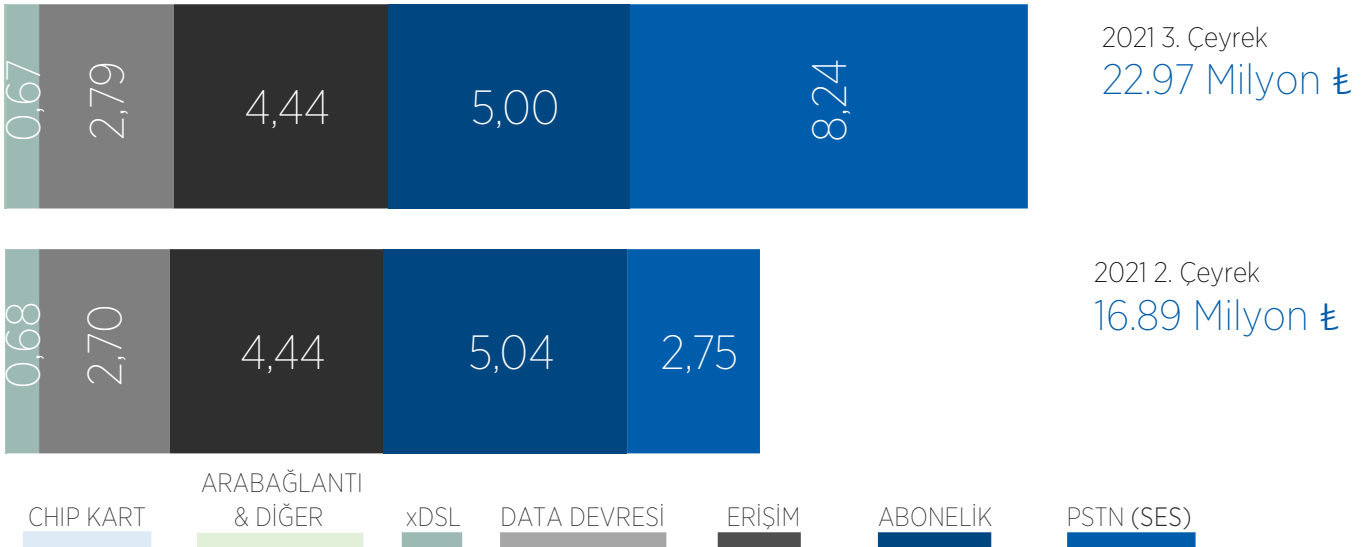
²⁷ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Gelir Dağılımı,

2021 – 3. Çeyrek, Milyon ₺

2021 – 2. Çeyrek & 2021- 3. Çeyrek

Şekil AH

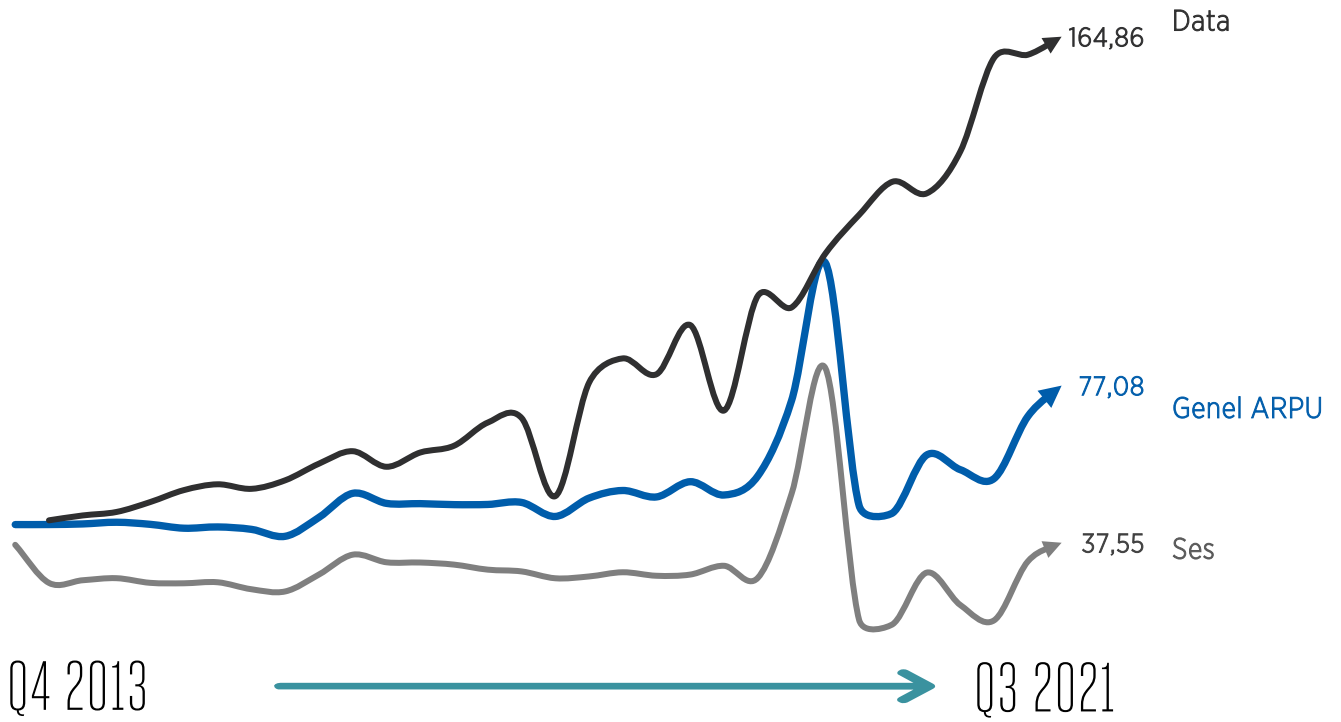
2021 ikinci çeyrekte toplam gelirden %16 pay elde eden PSTN hizmetlerinin 2021 üçüncü çeyrekte toplam gelirden %36 pay oluşturmuştur. 2021 ikinci çeyrekte toplam gelir içinde %30'luk bir paya sahip olan abonelik gelirlerinin, üçüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %22 olmuştur. 2021 ikinci çeyrekte data devresi gelirleri, toplam sabit gelirlerin %26'sı iken; aynı hizmetin payı 2021 üçüncü çeyrekte %19 oranına gerilemiştir.

Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil A1'de Telekomünikasyon Dairesi'nin ses hizmetlerine ilişkin 2013 son çeyrekte ve 2021 yılı üçüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir. 2021 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre Telekomünikasyon Dairesi'nin abone başına aylık geliri 77,08 ₺²⁸ olarak gerçekleşmiştir. Ses ve Data ARPU rakamları incelendiğinde 2021 üçüncü çeyrekte Telekomünikasyon Dairesinin ses ARPU'sunun 37,55 ₺ ve Data ARPU'sunun ise 164,86 ₺ olduğu görülmektedir.²⁹

Kaynak: BTHK

SABİT ARPU, (₺/Ay)³⁰

Şekil A1

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

²⁸ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Ortalama Kayıtlı Abone Sayısı

²⁹ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam Data Geliri / Dönem Ortalama Data Abone Sayısı

³⁰ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aylık Kullanım Miktarı (MOU)

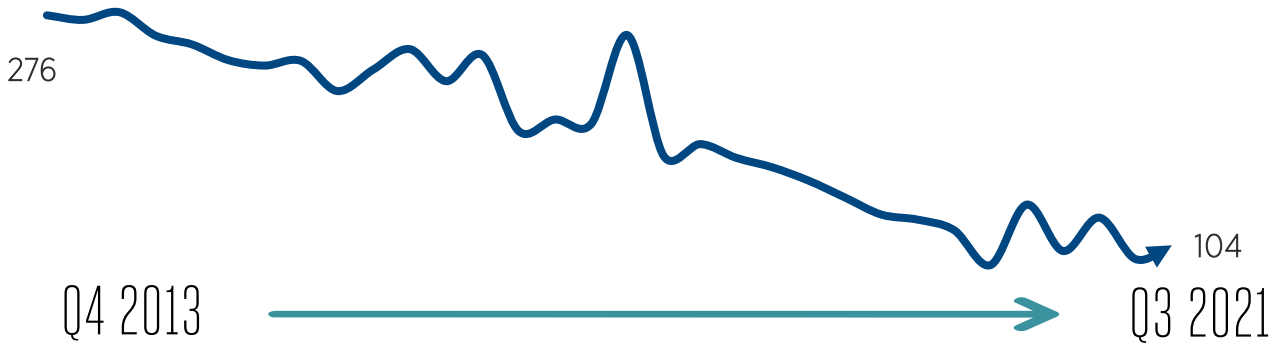
Şekil AJ'de 2013 yılı son çeyreği ve 2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage - Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2021 yılı üçüncü üç aylık dönemde 104 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU³¹, bir önceki döneme (94) göre %11 oranında yükselmiştir.

Kaynak: BTHK & BTK TÜRKİYE

Kaynak: BTHK

Sabit MOU, Dakika/Ay³²

Şekil AJ

MOU MINUTES OF USAGE

MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

³¹ MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafikçi/ Ortalama Kayıtlı Ses Hattı Sayısı

³² Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

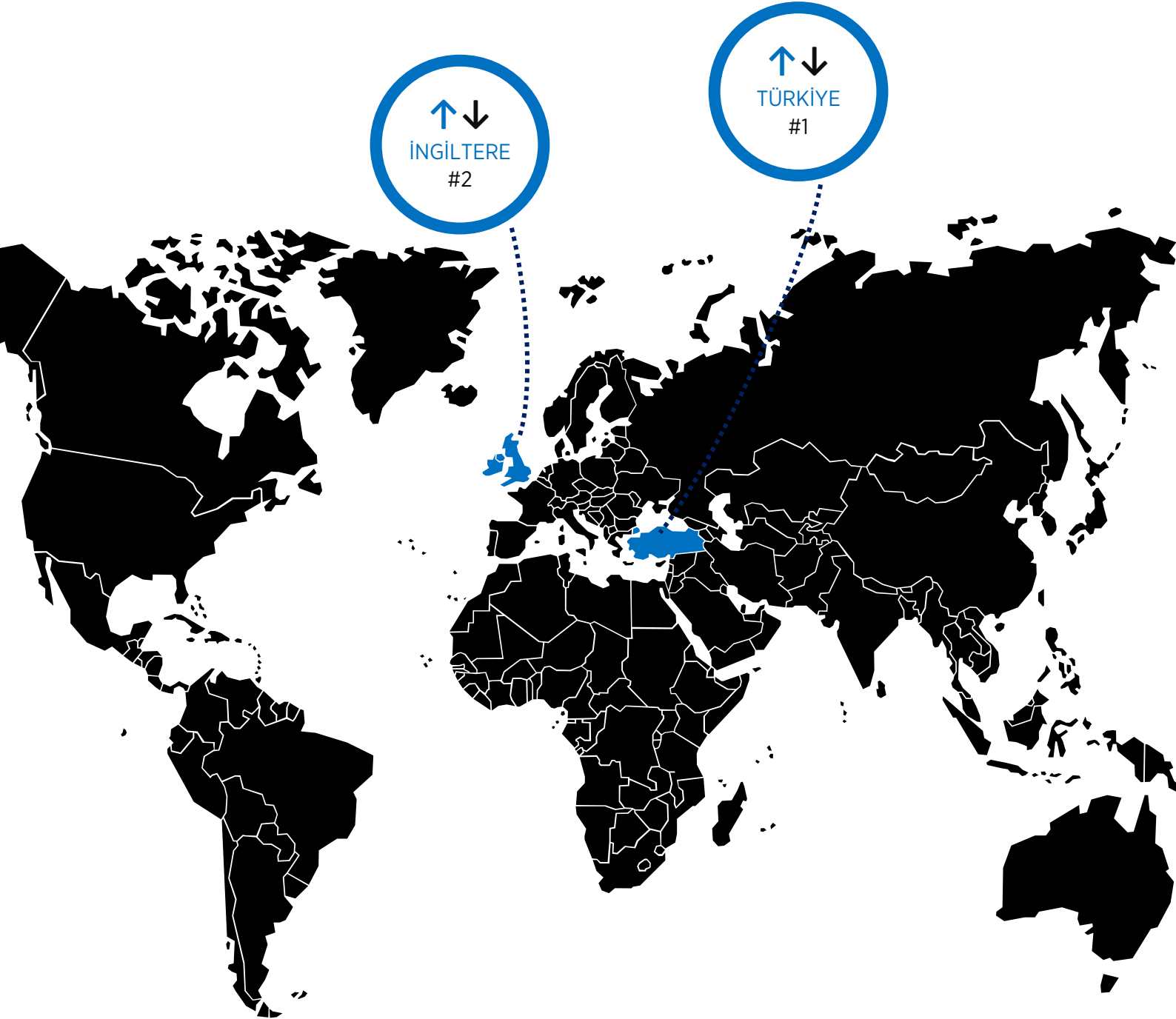
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler

Aşağıdaki çizimde, 2021 yılı üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk iki ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye ve İngiltere olmuştur. Telekomünikasyon Dairesi hatlarına en fazla çağrı gönderen ülkelere bakıldığında ise ilk iki sırayı yine Türkiye ve İngiltere'nin aldığı görülmektedir.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER

↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

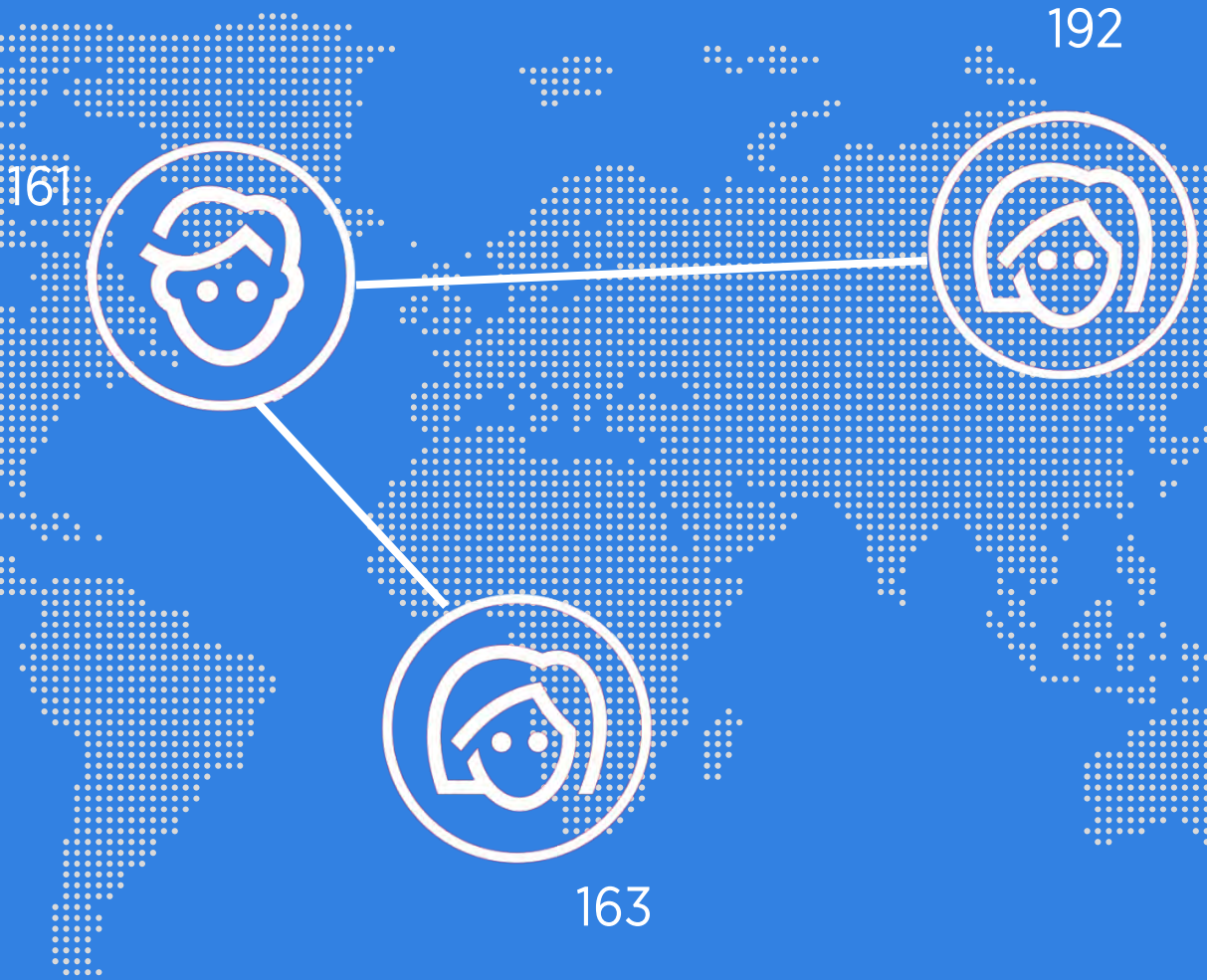

Kısa Numaralar

Şekil AK'de 2021 yılı üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla aranan (arama sayısına göre) 3 kısa numara görülmektedir. Buna göre, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar, 192 (Bilinmeyen numaralar), 161 (Telekomünikasyon Dairesi Arıza) ve 163 (Telekomünikasyon Dairesi Borç Sorgulama) olmuştur.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2021 3. Çeyrek

Şekil AK

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü

2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sabit genişbant internet pazarında, Dünya ve Avrupa eğilimleri ile doğru orantılı olarak gerek haberleşme sağlayıcı bazında, gerekse artan kullanım miktarı bakımından artış olduğu gözlemlenmektedir. 2021'in üçüncü çeyreğinde gerçekleşen rakamlara bakılacak olunursa, ülkemizde 34 adet yetkilendirilmiş ve aktif olan internet servis sağlayıcısı (İSS) bulunmaktadır. Aşağıdaki şekilde (Şekil AL), haberleşme sağlayıcıların yıllar itibarı ile yetkilendirme kırılımına yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıl Bazında Yetkilendirilen İnternet Servis Sağlayıcılar

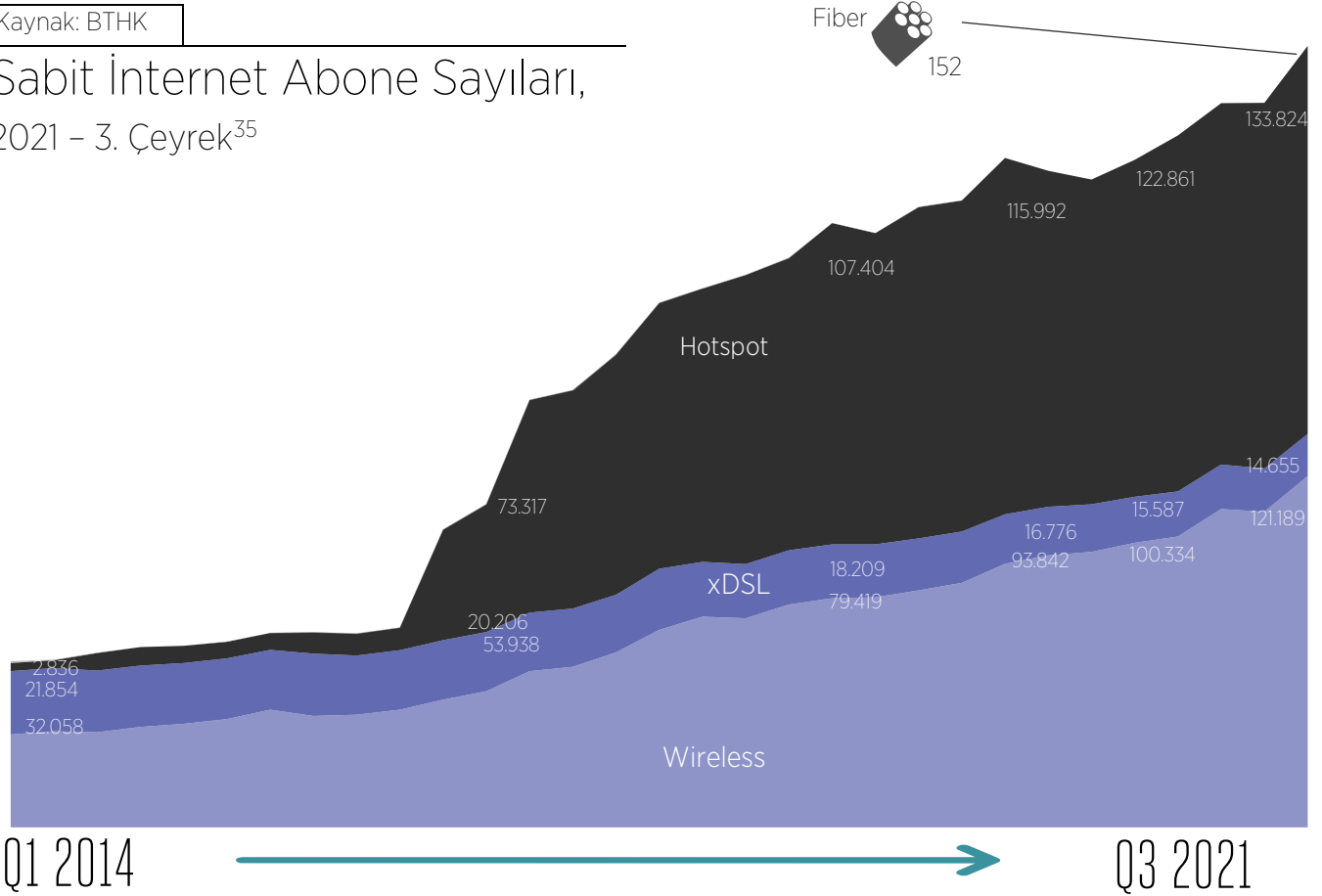
Şekil AL

Sabit İnternet Hizmet Türlerine Göre Dağılım

2021 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 269,861³³ ³⁴ sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Bir önceki dönem ile kıyaslanacak olursa, geçtiğimiz üç aylık dönemden günümüze dek sabit genişbant abone sayısında %7,9'luk bir artış (2021 - 2. Çeyrek'te 250,211 abone) meydana geldiği görülmektedir. Sabit İnternet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. (Şekil AN)

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abone Sayıları, 2021 - 3. Çeyrek³⁵

Şekil AN

Toplam abone rakamları içerisinde yer alan ve Lifecell Digital Ltd. tarafından bildirilen Hotspot abone sayısı (127,240), ilgili şirketin yan kuruluşu olan Kuzey Kıbrıs Turkcell mobil abonelerinin bir kısmına ek fayda olarak sunulmuş, dolayısı ile yalın hizmet olarak satın alınmamıştır. Bu yüzden, raporun ilerleyen kısımlarında, söz konusu haberleşme sağlayıcıya ait olan Hotspot abone rakamı, değerlendirmeye dâhil edilmeyecektir. Şekil AO'da ise 2021 yılı

üçüncü çeyrek itibarıyla sabit internet ve genişbant abonelerinin hizmet türüne göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre, toplam sabit internet abonelerinin %95,2'lik oranı, hizmet türü olarak Wireless veya xDSL teknolojilerini kullanmaktadır. Detaylı bakılacak olursa, en fazla tercih edilen sabit bağlantı yöntemi, %85 ile Wireless olurken, ikinci sırada %10,3 ile xDSL gelmektedir. Abonelerin %4,6'sı bağlantı yöntemi olarak Hotspot'u tercih ederken, Fiber

³³ Toplam abone sayısı, internet servis sağlayıcılarından ve Telekomünikasyon Dairesi'nden değişik dönemlerde sunulan çoklu verilerden derlenerek tespit edilmiştir.

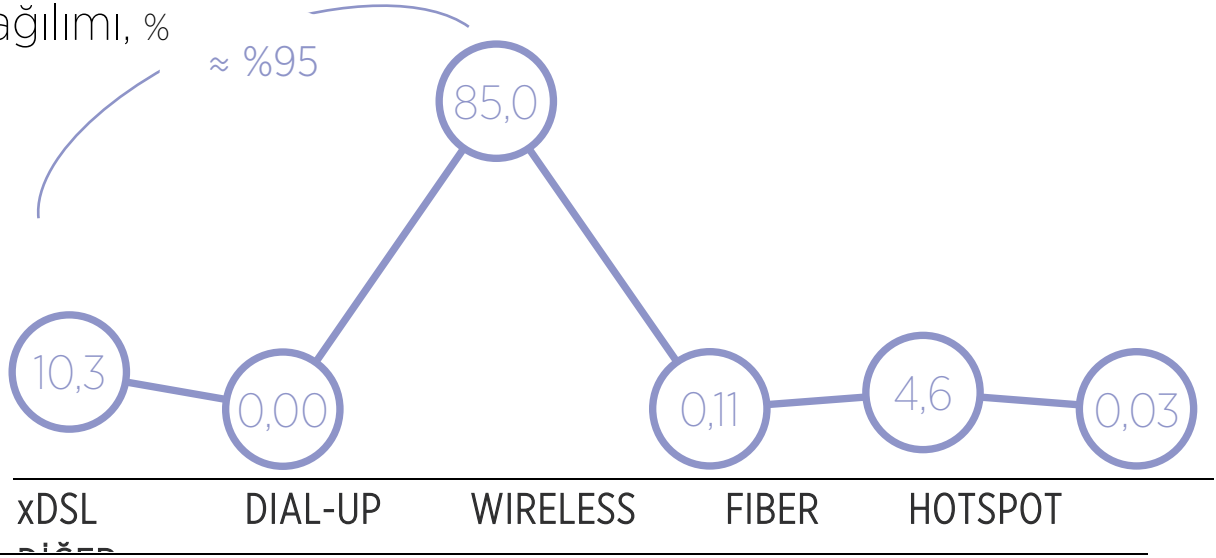
³⁴ Toplam abone sayısında, 2016 yılı 4. Çeyrek'te meydana gelen yüksek artış, Kuzey Kıbrıs Turkcell'in bu dönemde bildirdiği 34,238 Hotspot abonesinin yarattığı farktır.

³⁵ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

kullanımı bu dönemde de sadece kurumsal müşteriler bazında sınırlı kalarak %0.1 ile en az yararlanan genişbant hizmet türü olmuştur.

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abonelerinin Hizmet Türüne Göre Dağılımı, %

Şekil AO

Şekil AP'de internet servis sağlayıcıların abone sayısı ve gelir bakımından pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre pazarda abone bakımından en büyük paya sahip ilk üç haberleşme sağlayıcı Netonline, Lifecell ve Vodafone olup, bunları diğer haberleşme izlemektedir. Elde edilen gelir paylarına bakılacak olursa ise, en büyük üç haberleşme sağlayıcı Lifecell, Netonline ve Vodafone olup bu üç haberleşme sağlayıcıyı diğer işletmeciler takip etmektedir.

Kaynak: BTHK

İnternet Servis Sağlayıcı Pazar Payları

Haberleşme Sağlayıcı	Abone (%)	Haberleşme Sağlayıcı	Gelir (%)
Netonline	25,9%	Lifecell	43,3%
Lifecell	18,6%	Netonline	20,1%
Vodafone	9,5%	Vodafone	13,4%
Broadmax	8,2%	KKTCELL	6,8%
Arinet	8%	Arinet	3,4%
Cypking	5,0%	Flytom	1,9%
Diğer	24,9%	Diğer	11,1%
TOPLAM	100%	TOPLAM	100%

Şekil AP

Şekil AR'de İSS'lerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam abonelerin yaklaşık %90'ı bireysel, %10'u ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2021 - 3. Çeyrek

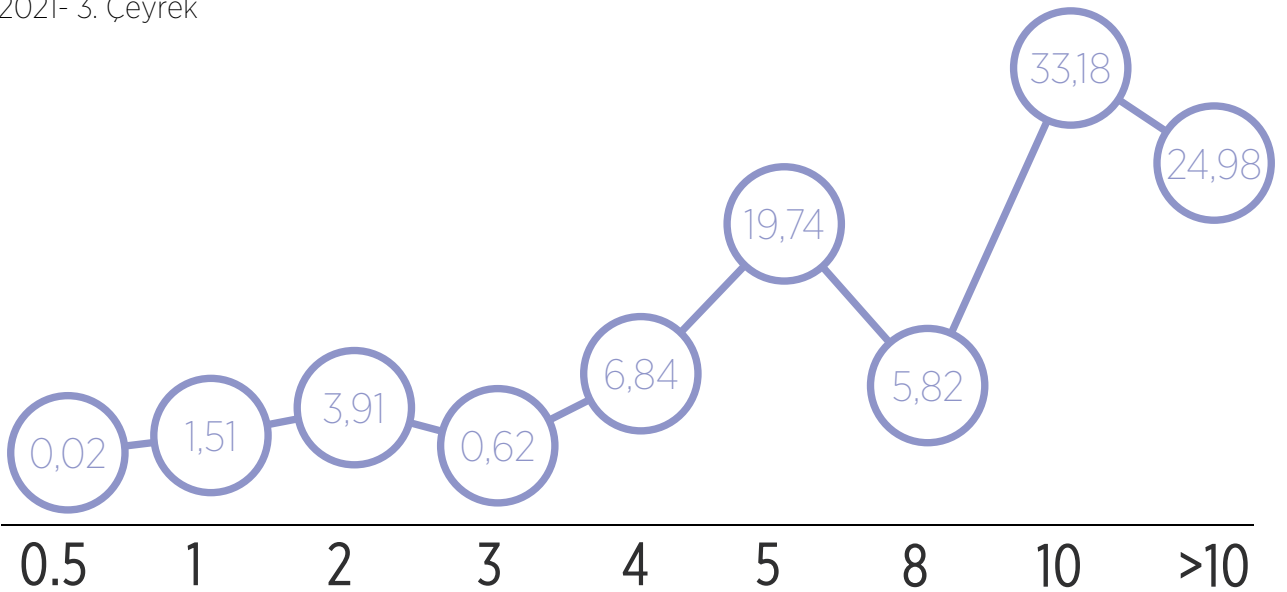
Şekil AR

Sabit İnternet Genişbant Bağlantı Hızları

Şekil AS'de sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2021 yılı üçüncü çeyrekte ülkemizde sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %33,2'si 10 Mbit/s hızı tercih ettikleri görülmektedir. Bunu, %19,7 ile 5 Mbit/s hızı tercih eden aboneler izlemektedir. 10 Mbit/s üzeri hızında bağlantıları tercih eden abonelerin oranı da yaklaşık %25 olup, 5 Mbit/s – 10 Mbit/s arası hız tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %5,8'dir. Bu dönemde 4 Mbit/s ve altı hızları tercih edenlerin oranı %12,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, Mbit/s, 2021- 3. Çeyrek

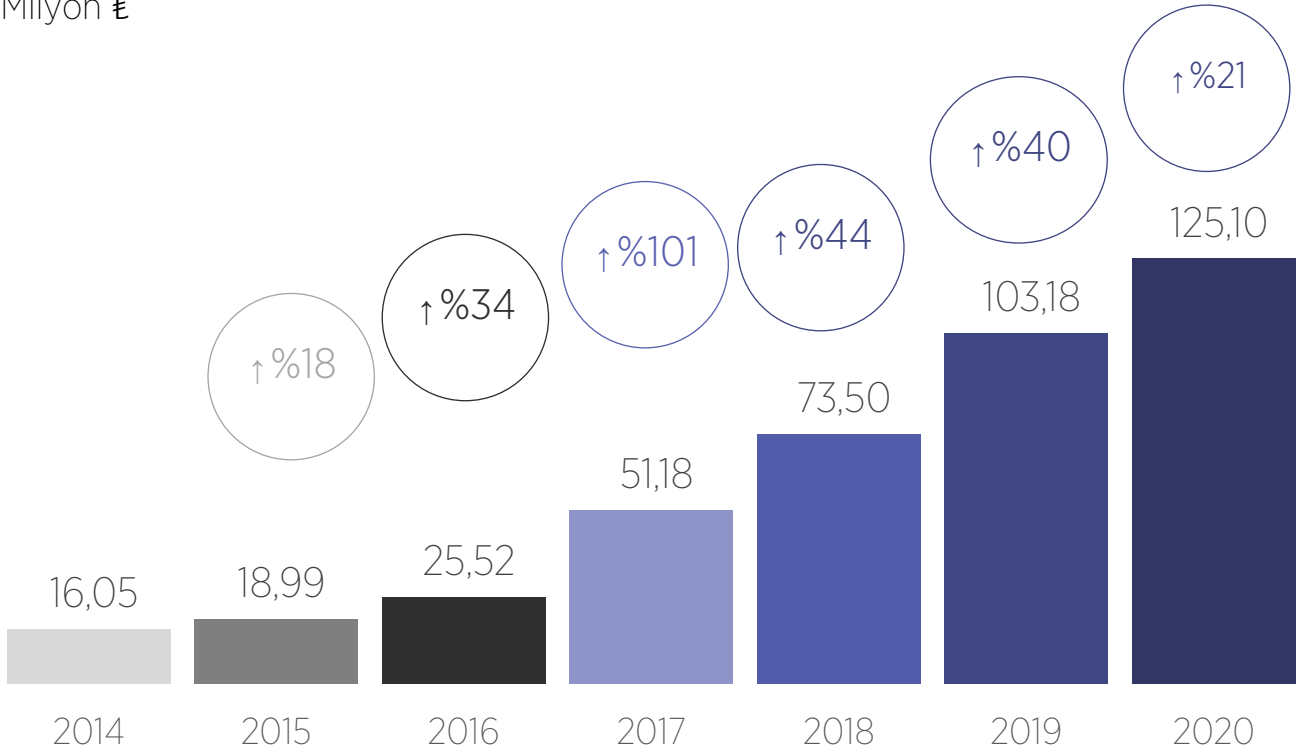
Şekil AS

Sabit Genişbant İnternet Pazarında Gelirler

Aşağıdaki şekilde (şekil AT) 2014 yılından 2020 yılına kadar gerçekleşen sabit internet ve genişbant hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. İSS'lerin 2015 yılı gelirleri bir önceki yıla (16,048,930.52 ₺) göre %18 artarak 18,991,301.19 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2016 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %34 artarak 25,524,593 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %100 artarak 51,176,167 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %44 artarak 73,503,494 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %40 artarak 103,183,196 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Son olarak, 2020 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %21 artarak 125,098,019 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibarıyla Sabit İnternet Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺

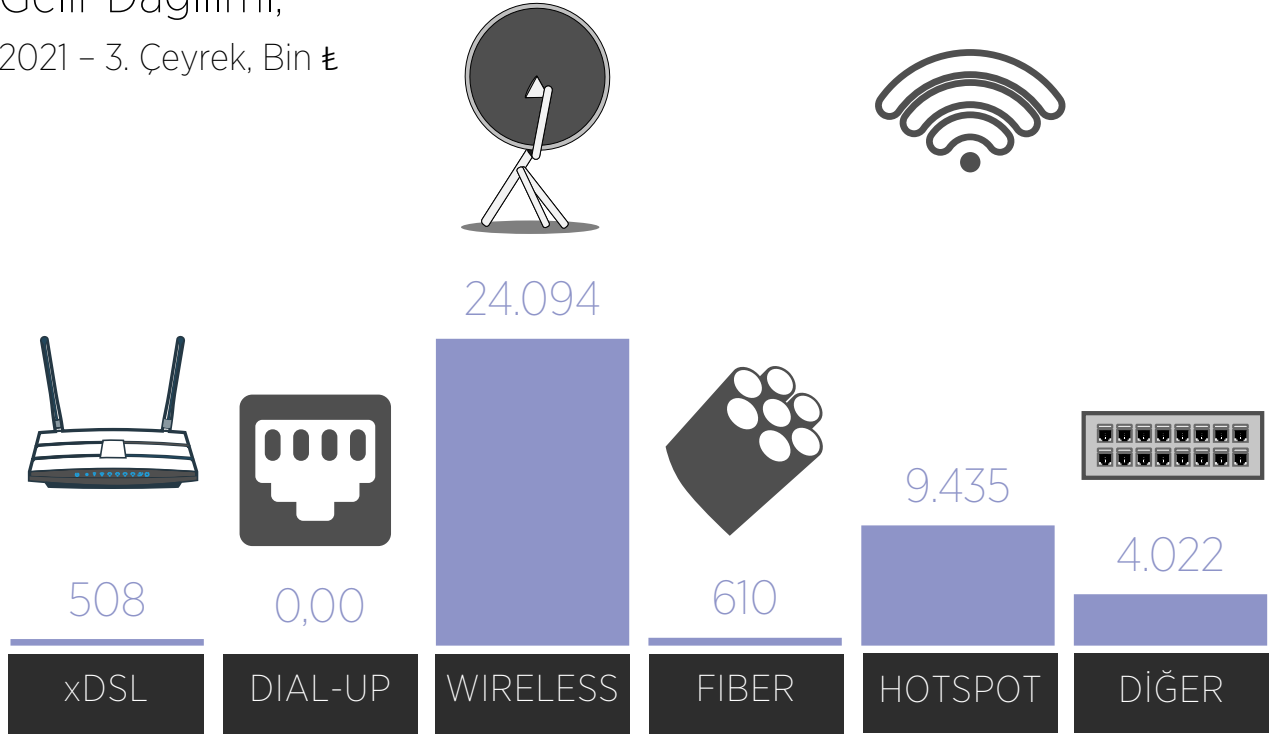

şekil AT

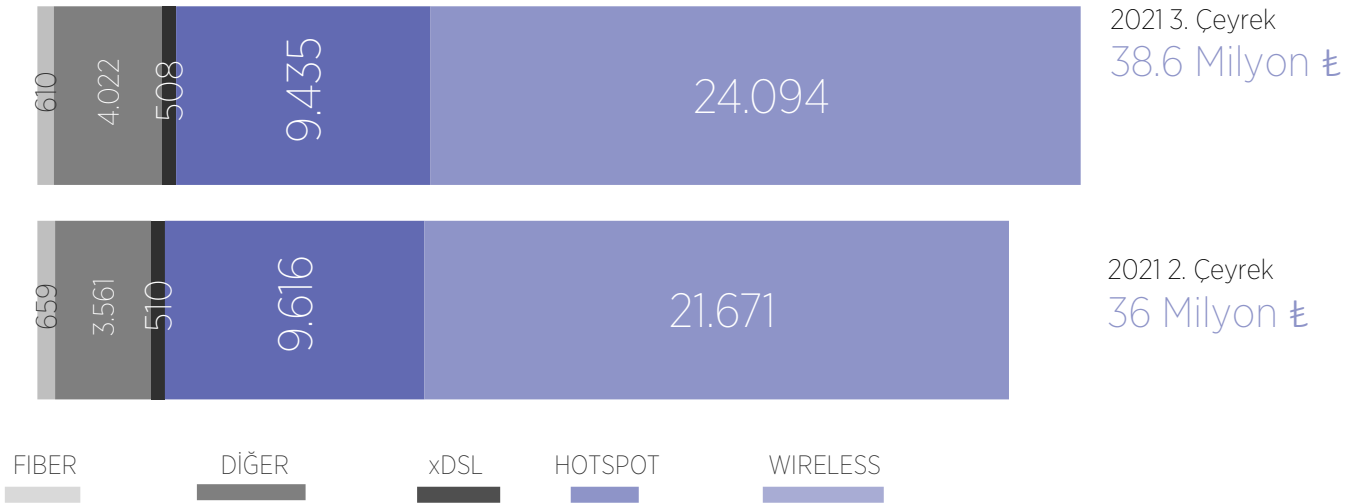
2021 yılı üçüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 38.669.466 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılı üçüncü üç aylık dönemi incelendiğinde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel gelirinin bir önceki döneme kıyasla (36.016.669 ₺) %7,3 oranında azaldığı görülmektedir. Diğer sayfadaki şekil AU'da sabit genişbant pazarında yer alan haberleşme sağlayıcıların son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, internet servis sağlayıcıların son iki çeyrekteki (2021 ikinci çeyrek ve 2021 üçüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Wireless ve diğer gelirler bir önceki döneme göre yükselmiş, xDSL, Hotspot ve Fiber gelirleri azalmıştır. Dial-up hizmetlerinden bu dönemde gelir elde edilmemiştir.

Gelir Dağılımı, 2021 - 3. Çeyrek, Bin ₺

2021 - 3. Çeyrek & 2021- 2. Çeyrek

Şekil AH

2021 ikinci çeyrekte toplam gelirlerin %60'ını oluşturan Wireless hizmetinin 2021 üçüncü çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %62 olmuştur. 2021 ikinci çeyrekte toplam gelir içinde %1.4'lük bir paya sahip olan xDSL gelirlerinin, 2021 üçüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %1.3 olmuştur.

Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil AU'de İnternet Servis Sağlayıcıların sunduğu sabit genişbant internet hizmetlerine ilişkin 2014 yılı başından 2021 üçüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir.

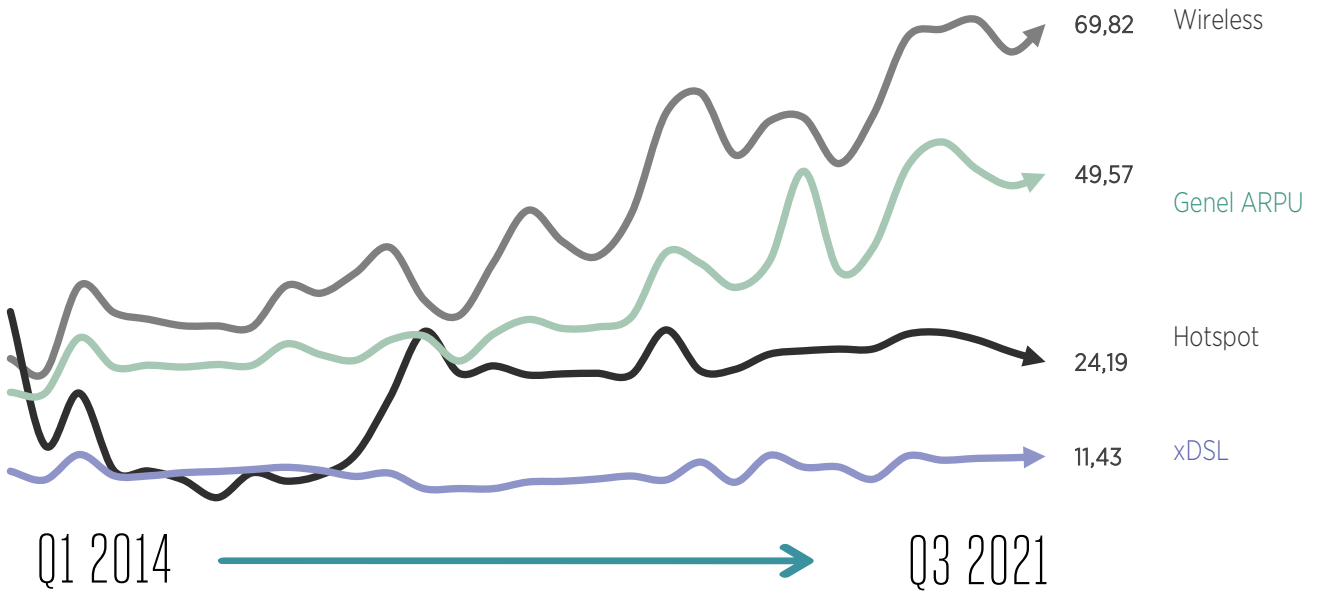
2021 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre İSS'lerin abone başına aylık geliri 49,57 ₺³⁶ olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı üçüncü döneminde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel ARPU oranı yaklaşık %3,3 artışla 49,57 ₺ olmuştur. 2021 ikinci çeyrekte aynı rakam 47,99 ₺ idi.

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet'te ARPU, (₺/Ay)³⁷

Şekil AU

Değişik genişbant hizmet türlerine göre, sektörün ARPU rakamları incelendiğinde 2021 üçüncü çeyrekte ortalama Wireless ARPU'sunun 69,82 ₺, Hotspot ARPU'sunun 24,19 ₺ ve son olarak xDSL ARPU'sunun 11,43 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

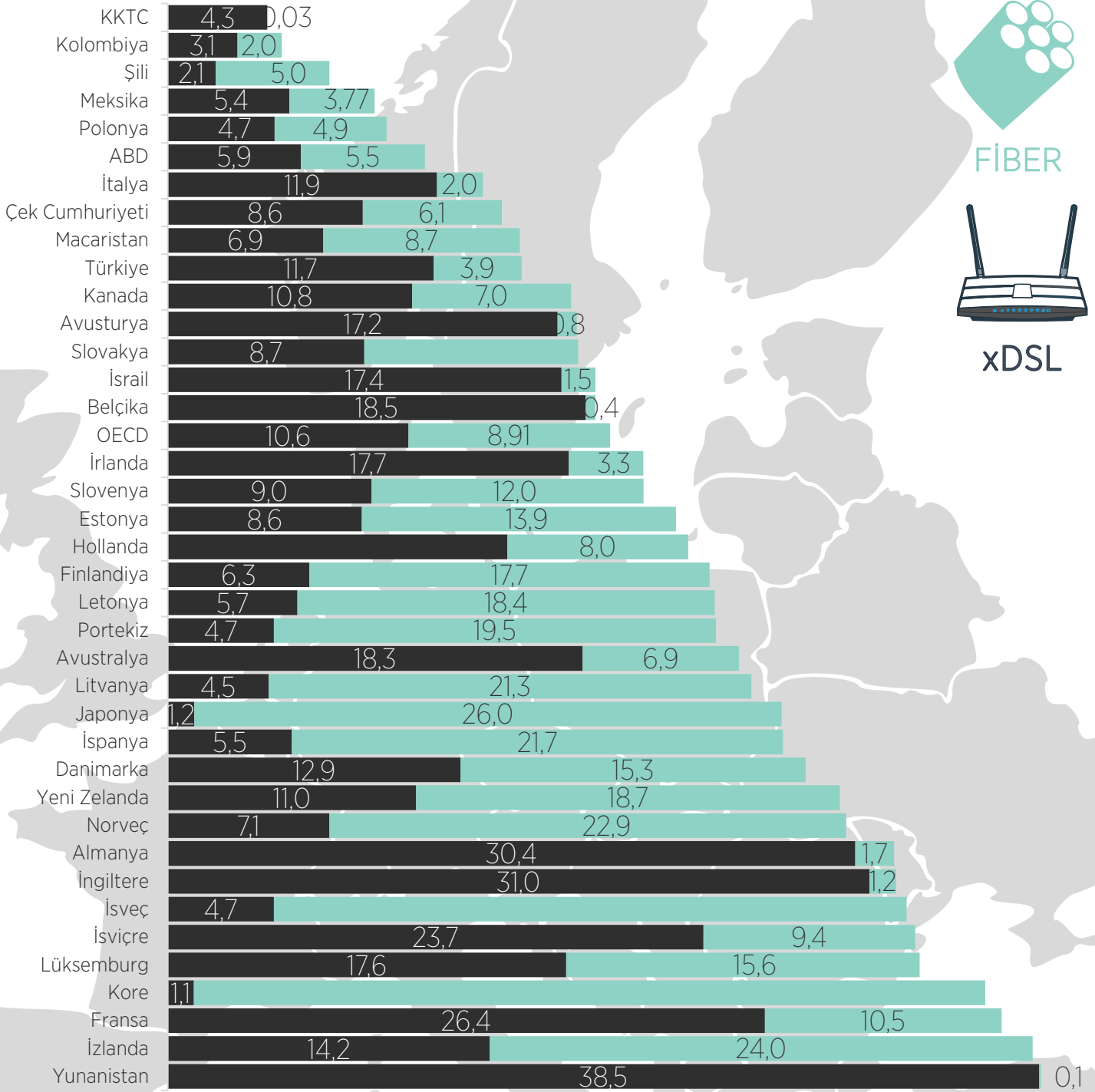
³⁶ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Kayıtlı Abone Sayısı Dönem Ortalaması

³⁷ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Şekil AU'de ülkemiz ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Aralık 2020 itibarıyla DSL için %10,6 ve Fiber için %8,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde ise Eylül 2021 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarınının DSL için %4,3 ve Fiber için %0,03 seviyesinde olduğu görülmektedir.³⁸

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları, %

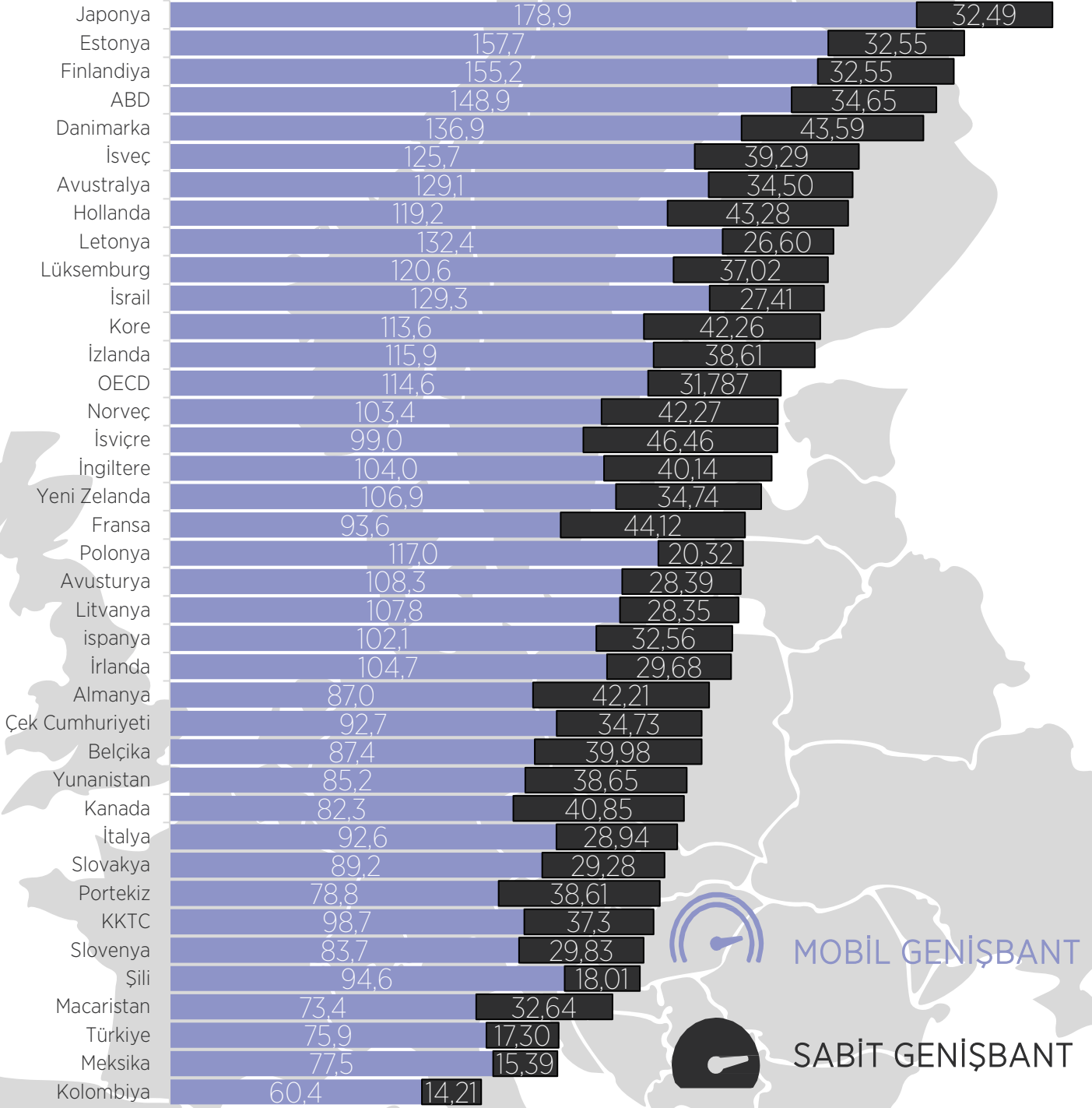
Şekil AU

³⁸ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2020, KKTC verileri ise Eylül 2021 tarihlidir.

Şekil AÜ'de OECD ülkeleri ve ülkemizde nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Ülkemizde nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %37,3 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %33,2'dir. Mobil genişbant penetrasyon oranı ülkemizde %98,7 iken OECD ortalaması %117,5'dür.³⁹

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

Şekil AÜ

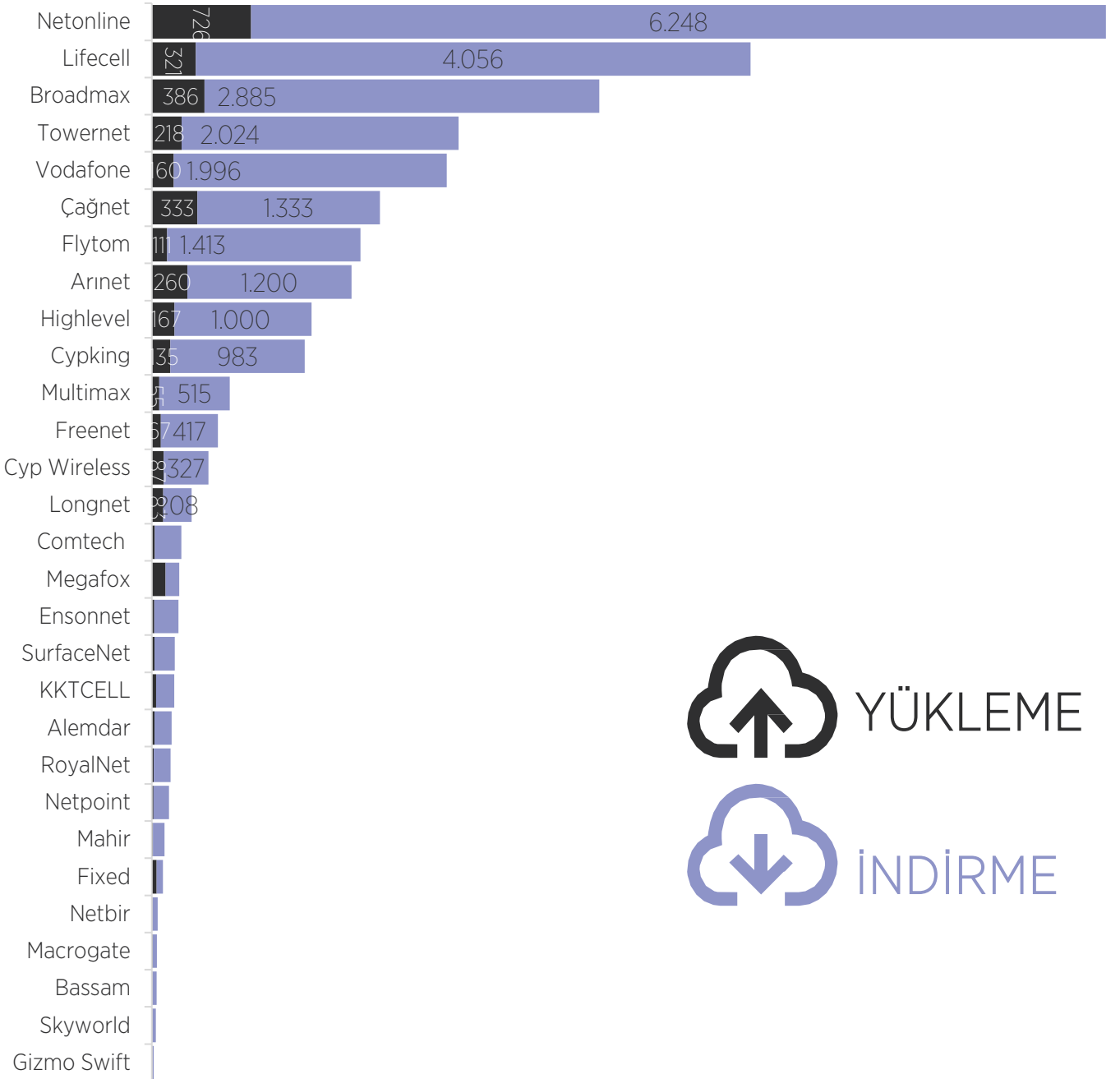
³⁹ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2020, KKTC verileri ise Eylül 2021 tarihlidir.

2021 yılı üçüncü çeyreğinde toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı dönemsel olarak yaklaşık 87,783 TB olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %88.4'ü (77,607 TB) veri indirme, %11.6'sı veri yükleme (10,176 TB) şeklinde gerçekleşmiştir. Son bir yılda gerçekleşen toplam indirme ve yükleme miktarı ise yaklaşık olarak 243,303 TB (243 Petabyte) olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, abone başına düşen indirme 98,2 GB/ay ve yükleme ise 12,9 GB/ay olarak hesaplanmaktadır. Alttaki şekilde (Şekil AV), farklı İSS'lerin aylık toplam indirme ve yükleme hacimleri gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

İSS Bazında Sabit Genişbant İnternet Kullanımı, (TB/Ay)⁴⁰

Şekil AV

⁴⁰ 2021 3. Çeyrekte veri indirme/yükleme bildirimde bulunan İSS'ler dâhil edilmiştir.

Çağrı Taşıma Sektörü

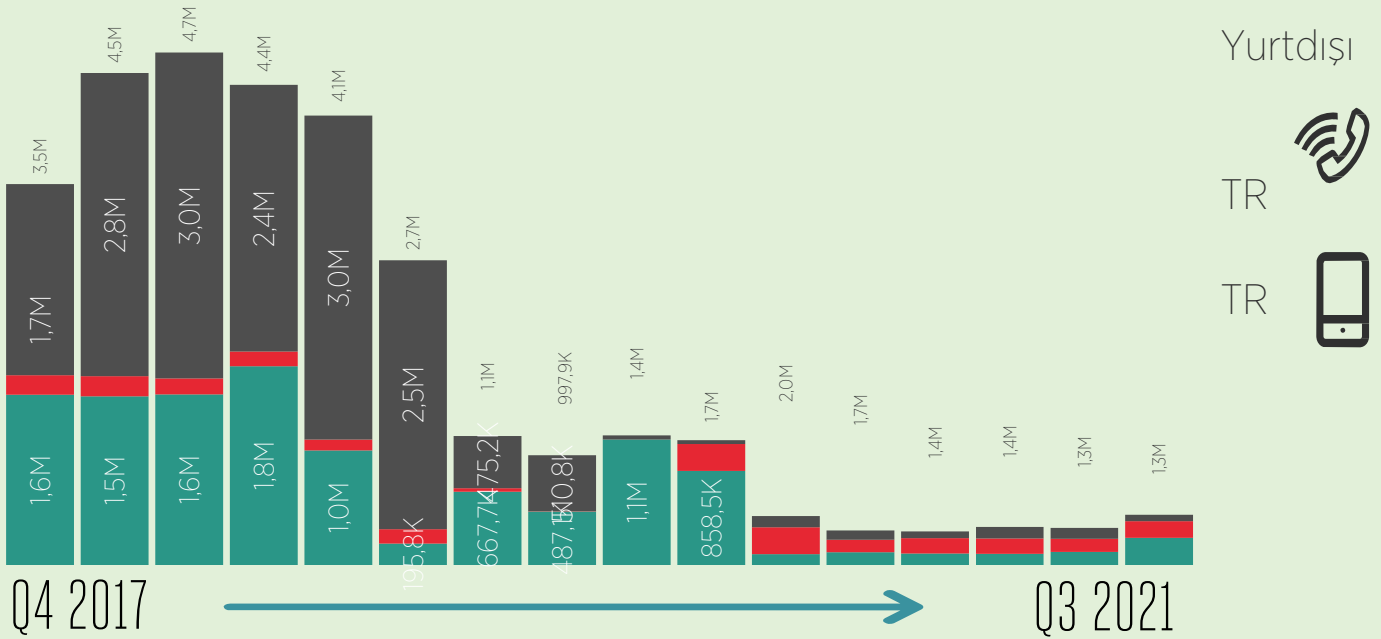
2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla çağrı taşıma hizmeti sunmak amacı ile Kurum tarafından yetkilendirilmiş 3 elektronik haberleşme sağlayıcı bulunmaktadır. Kurum, 2014 yılının ilk çeyreğine dair verilerden başlayarak, 2021'in üçüncü çeyreğine kadar gerçekleşen çağrı taşıma miktarını kayıt altına almıştır.

Sabit şebekede çağrı taşıma hizmetine genel olarak bakıldığında, 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla %4.2 artarak 29,566,838 (29.6 milyon) dakika, 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %20 azalarak 23,620,934 (23.62 milyon) dakika olmuştur. Çağrı taşıma hizmeti 2017 yılı verilerine bakıldığında ise toplam transit trafik miktarının 19,245,830 (19.2 milyon) dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %18.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2018 yılında toplam transit trafik miktarının 17,608,479 dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %8.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2019 yılı toplam transit dakika miktarı 6,734,276⁴¹ dakika olarak gerçekleşmiştir. Son olarak, 2020 yılı toplam transit dakika miktarı 6,831,813 dakika olarak gerçekleşmiştir. Alttaki şekilde (Şekil AY), haberleşme sağlayıcıların günümüze dek gerçekleşen trafik taşıma verilerine yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Geliş Yönüne Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

Şekil AY

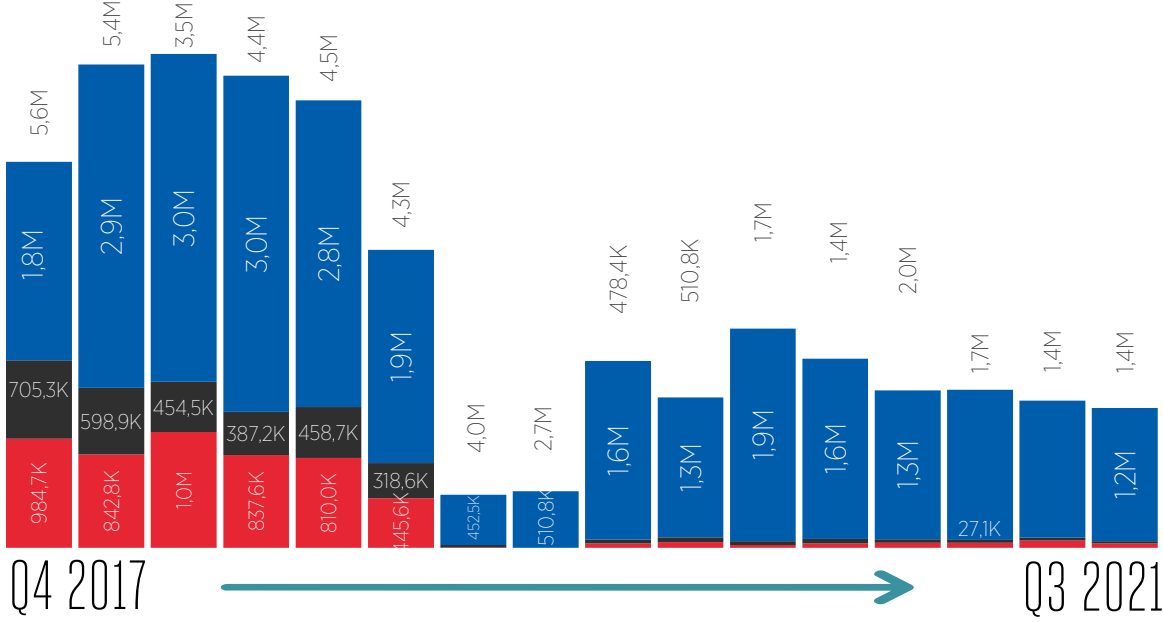
⁴¹ 2019 2. - 4. Döneminde KKTC Telekomünikasyon Dairesi faturalama yapamadığından ötürü bazı işletmeciler veri verememiştir.

Altındaki diğer şekilde ise (Şekil AZ), aynı dakika trafiği, taşınan dakikaların sonlandırıldığı haberleşme sağlayıcıya göre belirtilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Sonlanışa Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

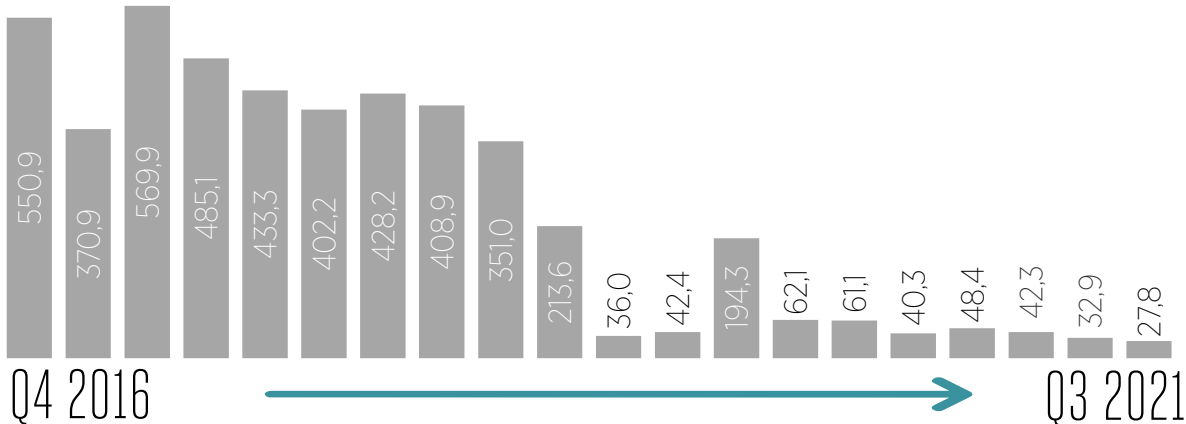
Şekil AZ

Çağrı Taşıma Pazarında Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil BA) 2016 üçüncü çeyreğinden günümüze kadar gerçekleşen çağrı taşıma hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine çeyrek dönemler bazında yer verilmektedir. Çağrı taşıma gelirleri, 2016 yılında 2.51 Milyon ₺ olmuştur. Haberleşme sağlayıcıların 2017 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %25 azalarak 1.86 Milyon ₺ seviyesine gerilemiştir. 2018 toplam geliri 1.59 Milyon ₺ olmuştur. 2019 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %69 azalarak 486 bin ₺ gelir elde edilmiştir. 2020 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %56 azalarak 211 bin ₺ gelir elde edilmiştir.

Kaynak: BTHK

Çağrı Taşıma Hizmetinden Elde Edilen Gelir, Bin ₺

Şekil AZ

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
K.K. Turkcell																	
Ön Ödemeli	%19,4	%18,5	%17,6	%18,4	%19,2	%17,6	%23,2	%23,7	%3	%30	%27,8	%24,1	%14,9	%28,1	%19,2	%27,4	%32,4
Faturalı	%18	%2	%1,4	%1,7	%1,9	%1,8	%1,9	%1,5	%1,7	%2,3	%1,5	%1,4	%1,7	%1,9	%2	%1,8	%1,7
TELSİM																	
Ön Ödemeli	%23,4	%23,1	%19,1	%20	%21,2	%22	%20,1	%21,6	%22,8	%20,6	%21,3	%23,8	%25,2	%25,8	%21,6	%19,7	%15,6
Faturalı	%2,7	%3	%2,2	%2,3	%2,3	%2,9	%2,2	%2,3	%2	%2,7	%1,8	%1,3	%2,9	%2,4	%1,9	%1,6	%1,5

Tablo 3

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (€/Ay)

2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
K.K. Turkcell																
GENEL ARPU	24,96	25,32	24,09	26,08	24,95	23,80	25,38	26,98	30,47	37,50	29,36	28,29	31,05	31,72	31,24	32,73
Ön Ödemeli	21,31	25,35	24,80	25,38	19,94	21,40	20,85	25,25	30,83	38,12	29,59	30,80	33,07	36,37	34,10	34,31
Faturalı	32,29	29,07	32,26	32,74	36,61	33,20	34,53	39,09	43,39	47,45	44,70	41,68	50,88	47,18	44,87	52,38
Ses	17,60	18,77	17,98	18,13	15,45	16,05	15,98	18,17	19,77	23,30	20,35	21,05	23,61	23,74	23,26	24,80
Data	13,99	14,87	14,42	15,15	14,98	12,80	16,11	15,80	19,78	23,45	20,04	20,92	21,27	22,93	23,28	22,30
TELSİM																
GENEL ARPU	30,13	31,03	29,84	30,60	34,18	31,49	31,90	37,53	38,65	44,95	44,29	34,70	38,35	38,00	37,64	40,92
Ön Ödemeli	20,37	26,24	25,63	25,72	24,33	28,39	23,88	24,60	24,64	25,77	26,15	27,12	31,56	32,54	34,57	42,34
Faturalı	32,57	31,32	30,76	30,24	31,14	29,65	31,56	32,62	34,96	34,91	34,68	36,77	38,41	38,15	38,39	39,64
Ses	23,20	24,27	23,76	23,00	23,85	33,31	33,64	35,90	37,95	39,81	40,40	42,38	48,47	47,10	48,79	52,11
Data	19,14	20,27	19,73	20,33	19,60	10,92	11,02	10,94	10,85	11,51	11,84	12,46	13,82	15,06	14,72	15,02

Tablo 4

Genel Tablo 1 Detay

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/Ay)

	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
K.K. Turkcell																
GENEL ARPM	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.09	0.09	0.08	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.10
Ön Ödemeli	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10	0.10	0.11	0.12	0.11	0.13	0.14
Faturalı	0.09	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.09	0.09	0.08	0.09	0.09	0.09	0.10	0.11
TELSİM																
GENEL ARPM	0.10	0.11	0.10	0.11	0.14	0.15	0.16	0.17	0.17	0.17	0.18	0.18	0.17	0.19	0.18	0.18
Ön Ödemeli	0.07	0.09	0.08	0.10	0.13	0.13	0.12	0.16	0.13	0.12	0.12	0.15	0.12	0.12	0.16	0.12
Faturalı	0.12	0.12	0.11	0.12	0.15	0.16	0.17	0.18	0.18	0.19	0.19	0.18	0.18	0.20	0.19	0.19

Tablo 5

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay

	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
K.K. Turkcell																
GENEL MoU	258	252	254	225	242	226	243	233	254	254	253	267	280	256	284	265
Ön Ödemeli	218	218	198	167	163	157	171	160	151	155	160	188	179	164	189	186
Faturalı	295	303	302	338	329	329	332	335	290	291	316	294	324	307	343	329
TELSİM																
GENEL MoU	238	222	236	220	238	228	231	227	239	232	251	272	276	253	282	267
Ön Ödemeli	194	162	164	136	165	147	144	117	135	132	139	154	160	138	138	115
Faturalı	320	310	326	315	324	302	318	314	319	305	316	344	340	320	350	354

Tablo 6

Mobil Baz İstasyon Sayıları

	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
K.K. Turkcell																	
Lefkosa	99	99	102	102	107	109	112	112	115	114	116	116	117	118	119	120	121
Gazi Mağusa	72	72	72	72	72	72	72	72	73	73	74	74	74	74	74	74	74
Girne	107	110	110	110	113	119	121	121	123	123	123	125	126	128	128	129	130
Güzelyurt	26	26	26	26	27	27	27	27	27	28	28	28	28	28	28	28	28
İskele	36	38	38	38	38	39	39	39	39	39	39	41	41	41	40	40	40
TELSİM																	
Lefkosa	98	100	101	101	101	102	104	104	107	110	111	113	113	115	117	120	119
Gazi Mağusa	43	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	52	55	55
Girne	67	97	97	98	99	101	102	101	102	104	107	107	109	109	113	114	114
Güzelyurt	21	28	28	29	30	30	30	30	30	30	30	30	31	31	31	31	32
İskele	32	34	35	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	38	38	38	39

Tablo 7

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Gelirleri, ₺

	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
PSTN Gelirleri (Ses)	3660,454	3.721.197	3.663.435	4.834.531	5.571.551	14.714.697	365.137	228.591	3.256.918	1.274.297	354.964	2.752.670	8.243.700
Abonelik Gelirleri (Ses)	3.624.645	3.625.263	3.610.088	3.921.725	4.094.285	4.066.892	4.031.851	4.361.649	3.992.332	3.962.082	3.934.242	5.039.392	5.003.208
GSM Arabağlantı Gelirleri	20.780	22.333	17.331	20.360	24.224	34.922	20.288	30.826	36.207	36.279	33.606	28.650	42.683
Trafik Taşıma	49.687	19.896	46.743	37.568	81.222	45.995	31.860	66.369	84.886	136.863	220.322	321	3
Chip Kart Gelirleri	13.777	31.604	8.322	9.110	3.741	1470	323	-	747	-	-	-	-
Rehberlik Hizmetleri Gelirleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altıyapı ve Parselasyon Gelirleri	504.732	686.295	584.971	879.359	671.857	1.027.251	806.706	253.907	981.456	1.549.256	753.279	1.232.315	1.766.923
Diğer Gelirler	3.050	21.150	1.500	2.250	500	1.000	250	-	2.000	1.750	696.870	681.750	667.560
XDSL Abone	851.115	843.540	829.695	821.190	806.190	778.245	764.790	748.365	725.415	709.605	696.870	681.750	667.560
Data Devresi (Özel Devreler)	1.351.305	1.468.353	1.646.195	1.685.374	1.720.829	2.014.861	2.128.694	2.120.154	2.229.491	2.407.602	2.519.871	2.702.609	2.793.836
Abonelik Gelirleri (Data)	30.786	25.750	62.295	40.500	6.750	23.500	5.250	7.000	26.500	7.500	36.250	14.750	7.250
Firşın Gelirleri	2.465.979	3.067.407	3.197.241	3.154.891	2.933.466	3.265.291	3.563.948	3.918.493	3.510.915	3.756.749	4.678.258	4.438.690	4.443.018
TOPLAM	12.576.509	13.532.790	13.667.814	15.406.858	15.914.614	25.974.124	11.719.098	11.278.172	14.846.120	13.843.580	13.227.912	16.891.897	18.552.913

Tablo 8

Kaynak: BTHK

Sabit ARPU, (₺/Ay)

	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
GENEL ARPU	48,78	50,69	49,07	52,90	47,10	50,62	70,65	108,00	46,93	45,08	59,60	55,92	53,70	69,34	34,57
Ses	29,07	30,12	29,24	29,54	29,23	24,89	46,99	81,49	18,15	17,08	30,02	21,87	18,03	32,86	56,36
Data	77,80	83,93	79,94	92,30	70,81	99,65	96,75	110,28	120,03	128,40	125,43	135,99	159,55	160,33	164,86

Tablo 9

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Sağlayıcı MoU Değeri, Dk./Ay

	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
MoU	171	180	169	162	152	140	137	124	115	89	134	100	125	94	104

Tablo 10

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet Abone Sayıları

	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
xDSL	18,676	18,678	18,519	18,209	18,020	17,689	17,068	16,776	16,418	15,936	15,587	15,304	14,968	14,655
Dialup	5	5	5	5	5	5	5	0	0	0	0	0	0	0
Wireless	72120	76,887	79,112	79,419	81,727	84,396	90,997	93,842	95,064	98,147	100,334	109,858	108,862	121,189
Fiber	69	71	72	108	109	115	121	123	132	144	152	153	142	152
Hotspot	99,832	100,899	110,877	107,404	114,261	114,170	122,872	115,992	112,042	116,207	122,861	124,776	126,198	133,824

Tablo 11

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant ARPU, (€/Ay)

	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3
GENEL ARPU	28.89	30.26	38.97	37.51	34.24	37.78	49.93	36.51	39.58	50.60	53.90	50.23	47.99	49.57
xDSL	8.37	8.77	8.24	10.66	7.93	11.58	9.96	10.00	8.34	11.49	10.92	11.14	11.15	11.43
Wireless	38.42	44.23	57.79	60.53	52.12	56.71	57.15	50.97	57.46	68.08	69.15	70.42	66.05	69.82
Hotspot	22.65	22.48	28.51	22.97	23.17	25.23	25.69	25.92	25.93	27.95	28.16	27.19	25.54	24.19

Tablo 12

Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Alemdar Networks Ltd.	ALEMDAR
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Bassam & Wael Internet Ltd.	BASSAM & WAEL
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Wireless Solutions Ltd.	CYPRUS WIRELESS SOLUTIONS
Cyprus Sky Network Global Ltd.	CYPRUS SKY
Çağnet Communication Ltd.	ÇAĞNET
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Freenet İletişim Ltd.	FREENET
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gizmoswift Internet Ltd.	GIZMOSWIFT
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECELL
Longnet İletişim Ltd.	LONGNET

Macrogate Net Solutions Şirketi Ltd.	MACROGATE
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET İnternet)	MAHİR BİLGİSAYAR
Megafox İletişim Ltd.	MEGAFOX
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Netonline Bilişim Şirketi Ltd.	NETONLINE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Özel Güvenlik Sistemleri Ltd. (Netbir İnternet)	ÖZEL GÜVENLİK
Royalnet Networks Ltd.	ROYALNET
Skyworld Networks Ltd.	SKYWORLD
Surface Net Ltd.	SURFACE NET
Towernet İletişim Ltd.	TOWERNET
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
ÇAĞRI TAŞIMA	
Netonline Ltd.	NETONLINE
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Trio Telekom Ltd.	TRIOTEL
ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ	
Arinet Security & İnternet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECCELL
Netonline Ltd.	NETONLINE
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM

qbthk

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE
HABERLEŞME KURUMU

İletişim bilgileri;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Adres: Osmanpaşa Caddesi,
Ferah Yağcıoğlu Apt. Kat 2 Daire 1
Köşklüçiftlik, Lefkoşa, K.K.T.C.

T +90 392 600 9000

F +90 392 227 9635

W <http://www.bthk.org>

E info@bthk.org

ISO 27001:2013 CERTIFIED

Bilgi Güvenliği Y.S.
TS EN ISO/IEC 17021-1

AB-0134-YS

bthk.org